006632

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 27 (236) TORONTO, Ontario, 1954 m. liepos (July) mėn. 8 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Valstybinis tęstinumas

Keistas ginčas vyksta mūsuose nūdien. Kaikas šaukia esą valstybinio kontinuiteto saugotojai, o tai priklausą nuo išsaugojimo valstybinio aparato likučių autoriteto. Tie likučiai — keletas diplomatinių atstovų ir jų pačių pripažįstamasis šefas — dėl to turį pirmauti visame lietuviškajame gyvenime bei vainkuoti laisvės kovos organizaciją. Jau keli metai dėl to ginčijamasi ir išeities nerandama, nors valstybinio kontinuiteto svarbos niekas ir neneigia.

Reikia betgi susitarti dėl pačių pagrindų.

Niekas, turbūt, negalėtų ginčyti, kad pagal mūsų epochos pažiūras nečiončijamą teisę laisvai gyventi bei sukurti savo valstybę turi tauta. Iš tautos teisės gyventi laisvai išplaukia valstybės egzistavimo teisė. Ir nepriklausoma Lietuva turi būti atstatyta ne dėl to, kad ją kaip valstybę daugelis pasaulio valstybių pripažįsta, ne dėl to, kad dar gyvi kaikurie jos apdaro likučiai, bet dėl to, kad lietuvių tauta nori ir turi teisę gyventi. Valstybė yra tik tautos įrankis savojo gyvenimo laisvei laiduoti. Tad keista, kai pradedama teoretizuoti, jog aparato likučiai turį pasilaikyti Lietuvos, t.y. ir lietuvių tautos atstovavimą prieš pasaulį, kad tiems likučiams turį subordinuotis visi veiksniai. Mūsų galva, turi būti priešingai. Valstybės aparato likučiai turi subordinuotis aiškiai tautos valiai vesti kovą dėl laisvės, o tos valios — politinio tautos nusistatymo reiškėju yra iš rezistencijos išaugęs tautos organas — VLIKas. Žinoma, jis neturi priverčiamosios galios, bet tai atstoja jo autoritetas, išplaukiąs iš didžiųjų uždavinių.

Valstybinis kontinuitetas yra beabejo saugotinas, tačiau ne kaip sau tikslas, ne kaip lemiantis veiksnys, bet kaip vertingas politinės veiklos instrumentas, kaip priemonė, dažai galinti teikti patogių galimybių veiklai. Išlikę valstybės aparato likučiai reikalingi ne lietuviškosios visuomenės gyvenimui tvarkyti, bet tik padėti tos visuomenės politinei veiklai už savybės ribų, o pačioje savoje visuomenėje jie gali turėti tik tokio vaidmens, kiek tie žmonės turi autoriteto. Mūsų atvejy, deja, tas jų vaidmuo tegali būti menkas, o jų vedama kova jį daro net neigiamu. Mūsų ponai diplomatai turėtų tai prisiminti. Nemalonu, kai tenka priminti tai iš šalies, bet, deja, reikia.

Po bolševikinės revoliucijos pav. dar eilę metų veikė Kerenskio vyriausybės atstovybė Vašingtone, Jugoslavijoje caristinės Rusijos ambasada išliko iki pat šio karo laikų. Bet argi tos atstovybės suformavo anų valstybių pažiūrą į Rusijos problemą? Lenkai šiandien turi egzilinę vyriausybę (kuri temoka rietis su tremtinių masėm), bet ar daug ji padarė Lenkijos bylai iškelti. Pasaulyje pažiūrą į Lenkijos klausimą suformavo 19 a. politiniai pabėgėliai, o gilina ją dabartiniai išeiviai ir tremtiniai — ne oficialūs organai.

Blogai, kai kaikurie veiksniai pameta nuovoką apie savąjį vaidmenį, dar blogiau, kai, pasekę ambicijas,išeina kenkti visam tautos interesui. Gaila, kad jie nejaučia tuo būdu atsistoją prie gėdos stulpo, užsitraukia kenkėjo dėmę.

Žinia, kad įteiktas protestas prieš VLIKo laimėjimą laisvės byloje, kai jo paskirtas atstovas V. Vokietijos vyriausybės buvo priimtas, beabejo privers susigalvoti ir ligšiolinius p. Lozoraičio garbintojus, o visa lietuviškoji visuomenė lauks, kad būtų paskelbtas to protesto tekstas. Tai yra perdidelis dalykas, kad apie jį būtų kalbama nežinant to rašto teksto.

A.

Galingesnis nei hidroatomai

Panašia antrašte prieš metus priekaištavome savim pasitikintiems vakariečiams, kad jie nenori, nesistengia ar nepajėgia suvokti galingesnio nei atomo elemento, kurį atatinkamai paveikus, į skutelius išeitų XX amž. žmonijos gėda — Tarybų Sąjungos valdančios klikos tiranija. Tas elementas — pavergtųjų tautų laisvės troškimas ir degantis nacionalizmas — įgalina mažų tautelių kaip Lietuva, kovą su rusišku bolševikiniu galijotu. Praėjusią savaitę ši tema buvo ryški "naujoj" "Atlanto čartoj", pareiškimuose spaudos konferencijose, žurnaluose, spaudoj. Nemažiau ryškėjo ir nevienodas šios temos interpretavimas: britų, amerikiečių (Prezidento, Kongreso, spaudos), egzilų ir MVD dezertyrų pulkininkų. Vieni manė pavergtų tautu elementą veikti "nuolaidomis" jų tironams (prieš 10 metų šitokios politikos išdavoje Rytų Europos keliais plūdo minios laisvės trokštančių pabėgėlių, lygiai kaip dabar plūsta šimtai tūkstančių vietnamiečių prancūzams kapituliuojant), kita pusė manė, jog reiktų tebesilaikyti "išlaisvinimo" politikos (įrodė Gvatemaloje); treti reikalavo nedelsiant nutraukti betkokius santykius su tironais Maskvoje, jei norima "išlaisvinimo" politikai suteikti bent kiek orumo, ir padrąsinti tuos, kurie "dar vis laukia anapus".

Kas nutarta?

Churchillio - Eisenhowerio susitikimas buvo istorinis. Net golfui ir paišybai visą savaitę nebuvo laiko. Nė spauda neprileista, kas kėlė jos papiktinimą. Žmonijos informacijai buvo išleistas pirmadienį "pareiškimas", antradienį "deklaracija". Pareiškime pasisakyta už Vokietijos galybės atstatymą (perspėjimas Prancūzijai) ir už britų - amerikiečių platesnį bendradarbiavimą atominių ginklų srityje. Deklaracijoje patvirtinta

Niujorko bendradarbio ALMAUS

anglosaksų 1940 "Atlanto čarta", laikant ją geriausiomis gairėmis "taikos ieškojimui". Dėl pavergtųjų potencialo būsimoj kovoj taip sakyta . . .:

"3. Mes laikomės tautų apsisprendimo teisės ir stengsimės visomis taikingomis priemonėmis užtikrint nepriklausomumą kraštų, kurių tautos trokš ir įrodys savo sugebėjimą pačios tvarkytis ir apsiginti. Mes sveikiname judėjimą, kuris vystosi šia linkme. Atsižvelgiant į valstybes, kurios dabar yra pavergtos, mes niekados nedalyvausime sutarčių ar kombinacijų sudaryme, kurios šią vergiją prailgintų ar pripažintų . . ."

Deklaruota tik tai, dėl ko buvo susitarta. Abiejuose raštuose neminimas Kom-Kinijos į JT įsileidimo reikalas.

(Sir Churchill britų vardu, esą, pareiškęs laikąs neišvengiamu Kom-Kinijos įsileidmą į J. Tautas. Tylintiems Amerikos vadams aiškino, jog "košę patys virėt, tai dabar ir srėbkit iki galo").

Churchillio interpretacija

79 metų senis, pusiau apkurtęs, rodė stebėtiną gaivalingumą. Ilgiausią spaudos konferenciją Vašingtone atlaikė, nors klausinėti ir buvo leista tik vienam žurnalistui. Jis manė, kad Locarno sutartis JAV-se kliedingai suprantama. Prikiso 1938 m. JAV izoliacionizmą, kuris įgalinęs Muencheno nuolaidas. Užklaustas dėl "sugyvenimo" su raudonaisiais, jis atsakė turėdamas galvoje **"rusų tautą"** (jam pavergtųjų nėra). Girdi, ta **rusų tauta** yra labiausiai skriaudžiama pasaulyje. "Aš turiu nujautimą, galbūt klystu, bet pirštų galuose tas nujautimas virpa, tai viskas, ką tuo reikalu tegaliu pasakyti — aš jaučiu, jog **Rusijoje** turėtų būti labai didelis troškimas susilaukti geresnių laikų"... Jis manąs, jog **rusai** negalį norėti karo, nes jiems taip visko trūksta. Jis todėl pasisakąs už dar vieną "kantrų, šaltą, draugišką išsiaiškinimą, kokie esą **rusų** tikrieji užsimojimai(???). Gal pastebėjęs ironiškas žurnalistų šypsenas, Churchillis toliau šitaip kalbėjo: "Gal jums vieną dieną pasirodys, jog aš virstu komunistu, bet tikėkite man, per visą savo gyvenimą esu vienintelis pasaulio didvyris šitaip atkakliai su komunizmu kovojęs. Jei manęs būtų buvę paklausyta 1919 m. mes tikriausiai bolševizmą būtume užtroškinę lopšy, bet visi kiti tik išskėtę rankas tada ir šaukę: "Koks brutalumas!". Jis netgi prisiminęs prieš 6 metus kalbėjęs Fultone ir nesulaukęs net plojimų, nes kalba JAV buvusi palaikyta perdėm antisovietiška ir antirusiška. **"Aš nesu antirusas: aš esu pikčiausias antikomunistas.** Užtikrinu Jus, jog nepaliksiu neapvertęs akmens šiuo metu, kad įgalinčiau juos suvokti gražią ateitį, kuri priklauso nuo jų pačių". Jis tuo reikalu netiesiogiai kalbėjęs Baltuose Rūmuose. Jis kalbinęs pasikviesti Malenkovą ir jį įtikinti, koks gražus esąs Vakarų gyvenimo būdas. "Man neatrodo iš vis, kad Kremlius visuomet jausis nepriklausomas nuo **rusų** masių valios. Aš negalvoju, bet esu tikras, jog niekas kitas, kaip tik ryšys tarp **rusų** ir Vakarų tautų įgalintų sušvelninti rusiškąją komunizmo sistemą. Kultūriniai ir prekybiniai ryšiai pirmoj eilėj". (Įtartinai tad toliau skambėjo Churchillio akcentavimas: "Leiskite pasakyti man visai rimtai, kaip laimingi Jūs esate turėdami savo amerikoniškose partijose tokius nuostabius politikus").

Eisenhowerio interpretacija

trečiadienio spaudos konferencijoje: "Ištisus ilgus metus visi JAV-se reikalavo rasti būdą sugyventi taikingai su Maskva. Viskas, ką mes laimėjome buvo tik jos agresyvus nusiteikimas, kuris mūsų pastangas begaliniai sunkino . . . Mes privalėjome juos užtikrinti, kad kalbėdami apie "taikingą sugyvenimą" neturime galvoje "pataikavimo"... Tikrumoje **tolimesnė egzistencija** ir būsianti **"taikingas sugyvenimas"**, nes nemanome kapituliuoti, nesitikime būti sunaikinti ir Prezidentas galvojąs, jog būtų **kvaila kalbėti, kad galima "sunaikinti anuos taip staiga. Todėl mes privalome sugyventi taikingai".** Prezidentas - "Išlaisvintojas" neparodė ar neišsidavė žinąs ar suprantąs pavergtųjų tautų sukilimo potencialo elementą, stipresnį nei hydroatomai.

Yra tokia Mrs. May Craig, simpatinga moteriškaitė, rašanti į

(Nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

JAV neturi draugų šaltajame kare prieš sovietus. 1940 m. Churchillis rašė: "Kovojame vieni, bet ne už mūsų vienų reikalą". Šiuo metu šie žodžiai tinka JAV. Iš paskelbto Eisenhowerio — Churchillio pasikalbėjimų komunikato matyti, kad buvę nesutarimai tarp abiejų kraštų liko neišlyginti. Pagrindinis punktas, kuriame jie išsiskiria — pasipriešinimas komunizmo plitimui. JAV yra linkusios jėga priešintis ir tai visose pasaulio dalyse. Britai gi koketuoja ir su Maskva, ir su Peipingu. Jie vertina daugiau diplomatiją nei ginklą. Užtat amerikiečiai komentatoriai, perskaitę oficialų Vašingtono pasikalbėjimų pranešimą, padarė aiškią išvadą — JAV stovi vienos šaltojo karo fronte. Kaip prieš Prancūzijos palinkimą sovietų pusėn buvo jau matyti ženklų, taip dabar jie rodosi ir D. Britanijoje. Visa tai miela Maskvai, bet grasu Vakarų civilizacijai. Jausdama savo sąjunginių nutolimą, Amerika viena nesiima rizikos pradėti realius žygius. Tai ypač matyti pietr. Azijos klausime. Komunistai užima vis didesnius plotus, nesutikdami stambesnio pasipriešinimo nei karo lauke, nei konferencijose. Kai Molotovui paaiškėjo, kad JAV noras priešintis Indokinijoje britų dėka paralyžuotas, jo reikalavimai pagriežtėjo ir nuolaidos liko beveik neįmanomos.

Tai tokia yra tikrovė, nors oficialiame komunikate yra parodyta daugiau optimizmo. Jame žadama bendrais posakiais dirbti pasaulio taikai, remiantis Atlanto charta; padėti laisvės siekiančioms tautoms, nepripažinti buvusių suvereninių tautų pavergimo, siekti padalintų kraštų suvienijmo laisvų rinkimų būdu JT priežiūroje; remti tarptautinių saugumo organizacijų darbą; stiprinti dvasinį, ekonominį ir karinį pajėgumą šiems tikslams įgyvendinti. Pažymėtina taip pat, kad sutarta priimti Vokietiją kaip pilnateisį Vak. Europos narį, įjungiant ją bendron gynybos sistemon ir remti Š. Atlanto Sąjungą, rengti planus pietr. Azijos taikai atstatyti ir išlaikyti.

Gvatemala aprimo

Po prez. Arbenzo atsistatydinimo valdžią buvo perėmęs pulk. Diaz, bet jam pasipriešino sukilėlių vadas pulk. Armas. Tada krašto valdymą perėmė pulk. Alfredo Monzon ir tuojau paskelbė vidaus karo paliaubas. Vėliau jis susitiko pulk. Armas El Salvadore žemėje ir sutarė baigti 12-kos dienų konfliktą. Į naujai sudarytą vyriausybę įėjo pulk. Monzon (buv. ministeris Arbenzo ir Diaz vyriausybėse) ir pulk. Armas su savais padėjėjais. Jie sutarė, kad per 15 dienų sudarys pastovesnę vyriausybę ir abi pusės sutars visiems priimtiną vyriausybės šefą. Kraštas aprimo, nors kaikuriose vietose komunistai bandė kelti suirutę. Į tas vietas buvo pasiųsta kariuomenė. Dar neišsislapstę komunistų vadai buvo suimti. Daugumas jų pabėgo svetur su didelėm sumom pinigų arba prisiglaudė kaikurios svetimų valstybių ambasadose. Tuo būdu komunistinis pavojus Gvatemaloje šiuo metu yra sustabdytas.

Prancūzija traukiasi iš Indokinijos?

Nustebino prancūzai staiga pranešdami, kad atitraukia savo kariuomenę iš Raud. upės augštutinės deltos, atiduodami komunistams turtingus ryžių laukus ir apie 2.500.000 gyventojų, daugumoje katalikų. Prancūzai sakosi tai darą negalėdami atlaikyti priešo spaudimo, o vietnamiečiai tvirtina, kad jie buvo parduoti komunistams. Diplomatų sluogsniuose irgi manoma, kad tai yra slaptų derybų vaisius. Netgi JAV nusiskundė, kad prancūzai jų neinformavę apie pastarųjų dienų įvykius Indokinijoje. Prancūzų gi kariuomenė traukiasi Hanoi miesto link, kuris sujungtas geležinkeliu su uostu Haipong. Besitraukdami sprogdina visus svarbesnius karinius įtvirtinimus. Vietnamiečių karinėr galiuai, kovoję drauge su prancūzais pereina komunistų pusėn. Civiliai gyventojai masėmis užplūdo Hanoi miestą. Jei prancūzai nepajėgs jo atlaikyti, visa šiaurinė Vietnamo dalis atiteks komunistams. Prancūzijos premjeras Mendes - France pareiškė, kad susitarimas su komunistais dėl karo paliaubų yra galimas kariniu požiūriu. Derybos dėl paliaubų tarp Vietminh ir prancūzų bei Vietnamo atstovų jau pradėtos.

Kinija veržiasi į JT

Vienas kraštas po kito atitenka komunistams. Suorganizuoti pasipriešinimą iki šiol nepavyko. Didžiulė Kinija, laimėjusi karinių laurų, pradėjo akciją diplomatinėje srity. Tai matyti iš Čou-En-Lai kelionių Indijoje ir Burmoje. Šiuo metu yra stipriai keliamas Kinijos priėmimo klausimas į Jungtines Tautas. JAV tam labai priešinasi, kaikurie senatoriai siūlo tuo atveju išstoti netgi iš Jungt. Tautų. Britanija pritaria, Prancūzija, manoma, taip pat pritars, o Indija jau seniai tam palanki. ANZUS valstybės (N. Zelandija, Australija, JAV) tokia padėtimi labai susirūpinusios ir kviečia Azijos gynybos organizavimą paskubinti.

VLIKo PIRMININKAS APIE LIETUVOS BYLĄ

PASIKALBĖJIMAS SU PREL. MYK. KRUPAVIČIU

— Kaip vertinate savo kelionės įspūdžius JAV?

— Esu patenkintas. Patyriau, kad ir Lietuvos byla, ir VLIKo pozicija po 5 metų atsilankymo Valst. Departamente ir kitose įstaigose įgijo daugiau aktualumo ir teigiamo vertinimo. Valst. D. buvo keliami aktualiausi Lietuvos laisvinimo klausimai. P. Merchant į iškeltus klausimus žiūrėjo palankiai, jiems pritardamas, nors atsakymą galės duoti tiktai išsiaiškinęs ir pasitaręs su kompetentingais asmenimis. Išėjau iš audiencijos, kurioje dalyvavo ir ALTo nariai, su sustiprintomis viltimis.

Ir Valst. D-te ir pas viceprez. Nixoną buvo pabrėžiama, kad VLIKo ir JAV tikslai sutampa, ir todėl darbas gali ir turi būti dirbamas vieningai. Kalbėje apie VLIKą buvo pareikšta pakartotinai jo teigiamas vertinimas, naudingumas bendradarbiavimo su juo ir buvo pabrėžtas pasiektas liet. polit. grupių vieningumas, kurio taip dažnai trūksta kitoms tautoms. Tą mūsų vieningumą vertino kaip veiksnį, garantuojantį glaudesnį santykį ir bendradarbiavimą su jų įstaigomis.

— Kokie įspūdžiai Kanadoje?

— Kanadoje — pirmąkart. Atrodo, išviršiniai tarp JAV ir K. skirtumo lyg ir nebūtų. K. užtruksiu trumpai, nes laukia nebaigti darbai JAV, o liepos 28 d. — laivas. Tad visą dėmesį teks sutelkti į kaikurias skaitlingesnes lietuv. kolonijas — Torontą, Hamiltoną ir Montrealį.

Pirmas susidūrimas su KLB Krašto Valdyba, su kuria turėjau dviejų val. pasikalbėjimą, padarė man teigiamo įspūdžio. Žinojau, kad KLB yra gyvai, judriai veikiąs organizmas, kuris Lietuvos laisvinimo darbe užima svarbią vietą ir yra pasirengęs pralenkti kitų didesnių kraštų L. Bendruomenes.

Pasigėrėjau Lietuv. Katalikų Kongresu Toronte ir Hamiltone, kuris savo skaitlingumu, tvarka, programa tikrai imponavo. Juo galėjau pasigėrėti ne tik aš, bet ir svetimų tautų stebėtojai. Toronte ir Hamiltone liet. tarpe nejuntama tiek susiskaldymo, kiek kituose kraštuose. Čia jus jungia Lietuvos reikalai, kuriems sugebate palenkti smulkesnius reikaliukus.

Patyriau, kad minėtose vietovėse, ypač Hamiltone gyvai veikia T. Fondo atstovybės ir gana juntamai paremia TF išteklius. Už vsą tai aš VLIKo vardu ir Torontui ir Hamiltonui reiškiu nuoširdžią padėką. Jų darbą vertinu labai teigiamai.

— Kokie aktualiausi nūdieniai VLIKo uždaviniai?

— Aktualiausias uždavinys buvo ir yra Lietuvos laisvinimo darbas. Visi kiti mūsų darbai yra pagalbiniai. Dabartiniu metu VLIKas laiko vienu svarbiųjų uždavinių aprūpinti tuos kraštus, kur nėra jokių lietuvių atstovybių ir kurie turi tarpt. politikoj didesnį balsą, savais atstovais. Jų reikšmė turėtų būti aiški kiekvienam lietuviui, ir todėl netenka aiškinti.

Labai gražiai tas darbas buvo pradėtas Bonnoje. Kiekvieno krašto mūsų atstovo priėmimas yra laimėjimais ne VLIKo, bet Lietuvos. Kiekvienas taurus lietuvis turėtų pasidžiaugti. Gaila, kad šis teigiamas reiškinys sukėlė mūsų visuomenėje ir spaudoje tam tikrų nenaudingų reakcijų, kurios Lietuvos reikalui nepadės.

— Ar nemano VLIKas skirti atstovo prie Kanados Vyriausybės?

— Šis klausimas nebuvo kilęs. Jei kiltų ,tai atsirastų šalininkų ir VLIKe. Kanada iš seno yra priskirta vienam mūsų diplomatų. Su diplomatais mes norime palaikyti artimiausią kontaktą ir neturime jokio noro nei ambicijų jų darbo kliudyti bei siaurinti jų kompetenciją, nes kiekvienas pripažįstamas atstovas laisvinimo kovoj yra vertingas veiksnys. VLIKas pageidauja iš visos širdies, kad tokių pat norų turėtų ir mūsų diplomatai ir kad jiems sektųsi praeiti pro partinius ginčus, į juos neįsiveliant.

— Ar negalėtų VLIKas mesti tų amžinų ginčų su p. St. Lozoraičiu?

— VLIKas tai galėtų padaryti. VLIKas, vertindamas visų laisvinamųjų veiksnių vieningą darbą bei solidarumą, darė visa, kad to pasiektų. 10 metų praktika parodė, kad ikišiol tai nepavyko su p. Lozoraičiu. Kaip į paskutinius įvykius reaguos VLIKas, man sunku pasakyti, ir tai teks patirti man sugrįžus pirmame VLIKo posėdyje, kur tas klausimas turės iškilti. VLIKo pakartotinis nusistatymas skirti savo atstovą Bonnai, jo patvirtintas etatas skirti savo atstovą Madri-

(Nukelta į 2 pusl.)

VLIKo PIRMININKAS KANADOJE

VLIKo pirmininkas prel. M. Krupavičius pereitą šeštadienį 2 val. pp. iš Čikagos lėktuvu atskrido į Torontą. Maždaug už poros valandų garbusis prelatas trumpai užsuko į tuo metu vykusią Kanados lietuvių katalikų konferenciją, o 6 val. dalyvavo KL Kat. Kongreso atidaryme — Maldos Valandoje Toronto katedroje. 8 val. vak. pirmininkas padarė platesnį pranešimą KLB Kr. Valdybos, Toronto apylinkės valdybos ir jų organų bendrame susirinkime Toronto Liet. Namuose, atsakydamas taip pat į daugelį klausimų.

Sekmadienį VLIKo pirmininkas kalbėjo į Toronto lietuvius per J. R. Simanavičiaus radijo valandėlę 9.30 val., vėliau dalyvavo Liet. Kat. Kongrese Hamiltone, kur pasakė kalbą iškilmingajame posėdyje - akademijoje. dalyvavo taip pat vaišėse vakare parapijos salėje.

Pirmadienį VLIKo pirmininkas padarė viešą pranešimą Toronto lietuviams šv. Elenos salėje, o antradienį Hamiltono lietuviams parapijos salėje. Ketvirtadienį pirmininkas išvyks į Montreealį berods jau kartu su VT pirmininku Žalkausku, kuris Toronte laukiamas pirmadienį ar antradienį.

Liepos 28 d. pirmininkas jau sėda į laivą grįžti į Vokietiją. VT pirmininkas Žalkauskas ten išplauks kiek vėliau.

TARIASI APGINKLUOTI VOKIETIJĄ

JAV ir D. Britanija jau pradėjo pasitarimus su Vak. Vokietija dėl josios pilnos nepriklausomybės atstatymo. Iki šiol buvo laukta, kad Prancūzija ir Italija ratifikuos E. Gynimo Bendruomenės sutartį ir tuo būdu, pagal Bonnos 1952 m. konvenciją, Vak. Vokietija taps suverenine valstybe. Kadangi tas ratifikavimas buvo labai uždelstas, ir šiuo metu nematyti vilties, kad Prancūzija tą sutartį ratifikuotų, norima duoti Vokietijai nepriklausomybę kitu keliu, būtent, nesieti jos su EGB ir leisti kurti tautinę kariuomenę. Šis reikalas jau nebegali būti delsiamas, nes Vokietija ėmė nerimti ir linkti, jei ne Maskvos pusėn, tai neutralumam Kancl. Adenaueris jau viešai reikalavo pilnos nepriklausomybės, nes yra pavojaus, kad Vakarai gali netekti Vokietijos paramos sovietų puolimo atveju.

Pirmieji posėdžiai yra skirti nustatyti kuriuo keliu Vokietija gali būti apginkluota, jei Prancūzija EGB sutarties neratifikuos. Dar tikimasi, kad ji susipras, bet kartu ruošiamasi ir kitai galimybei. Kol kas jinai ieško būdų EGB pakeisti sau palankesne prasme, bet Adenaueris ir kiti kaimynai pasisakė prieš betkokius pakeitimus.

Prancūzų vyriausybė norėjo siųsti savo atstovą Guerin de Beaumont (užs. r. ministerijos sekretoruis) į Bonną, bet kai sužinojo kietą Adenauerio nusistatymą. susilaikė. Adenaueris gi pareiškė: Prancūzija turi arba ratifikuoti EGB sutartį, arba skaitytis su galimybe atstatyti nepriklausomą Vokietijos kariuomenę.

Olandų socialistų vadas pareiškė prancūzų socialistų kongrese, kad Olandija nesutinka keisti EGB sutarties ir nutolti nuo jos antivalstybinio pobūdžio.

ĮSPŪDINGAS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS

Pereitą šeštadienį ir sekmadienį Kanados lietuviai pergyveno dideles dienas — pirmąjį Kanados liet. katalikų kongresą, vykusį Toronte ir Hamiltone, Marijos metų proga suorganizuotą visų lietuvių parapijų ir pravestą KVC.

Kongresas buvo pradėtas šeštadienio vakare 6 val. Toronto arkivyskupijos katedroje Maldos Valanda. Ją pradėjo prel. Juras, o po J.E. vysk. Brizgio pamokslo tęsė J. Em. kardinolas J. McGuigan, kuris palaimino Švenčiausiu ir tarė ganytojišką žodį savo arkivyskupijos lietuviams.

Gražiam savo pamoksle vysk. Brizgys aptarė Marijos kultą Lietuvoje ir jo reikšmę lietuvių tautos gyvenime, kviesdamas palaikyti senąsias tautos tradicijas, palaikyti škaplierių ir rožančiaus brolijas ir visą Marijos kultą, taip veiksmingai formavusį tauriąsias tautos charakterio savybes ištisais amžiais.

J. Em. kardinolas kreipėsi į savo vyskupijos lietuvius, kaip vyriausias ganytojas bei tėvas, užtikrindamas savo rūpestį jais ir prisiminimą maldose. Kaip ateiviai į naują kraštą, į naujas, neįprastas gyvenimo sąlygas, lietuviai yra išstatyti dideliems pavojams prarasti tikėjimą, — kalbėjo Jo Eminencija, kviesdamas ypatingai tėvus rūpintis savo vaikų auklėjimu, leisti juos į katalikiškas mokyklas, o kurie to negali ir leidžia į viešąsias — pasirūpinti jų religiniu auklėjimu, mokyti juos namuose tikėjimo dalykų sava tėvų kalba. Jo Em. kvietė ir ragino pasilaikyti savo krašto papročus, lietuviškąjai sielai artimas Dievo garbinimo formas ir baigė suteikdamas ganytojišką palaiminimą.

Maldos Valandos metu giedojo Prisikėlimo parapijos choras, vadovaujamas V. Verikaičio, kuris taip pat giedojo solo.

Didžiulė katedra buvo veik pilna lietuvių, nors tai buvo gražus šeštadienio vakaras, daug ką išviliojęs į gamtą ar vasarvietes ilgas savaitgalis.

Sekmadienį iš visų pusių plūdo lietuviai pagrindinėms kongreso iškilmėms į Hamiltoną. Čia prie Aušros Vartų lietuvių bažnyčios suformuota koks 2000 maldininkų minia su plakatais, skelbiančiais manifestacijos pa-

(Nukelta į 2 ps.)

ATOSTOGOS

"Tėviškės Žiburiai", kaip ir kiekvienais metais, skiria vieną savaitę atostogoms. Liepos 29 d. numeris neišeis. Visi, kas turi kokių pranešimų tam metui, prašomi prisiųsti viską į sekančius du numerius, t.y. ne vėliau liepos 16 d., o į Toronto ir Montrealio kroniką ne vėliau liepos 19 d. pietų.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4265

VAKARŲ EUROPOS SUNAIKINIMAS

Naujoji Prancūzijos vyriausybė, be kitų degančių klausimų, žada spręsti ikišiol atidėliotą EGB sutarties ratifikavimą. Min. pirm. Mendes-France pareiškė parlamentui, kad jo vyriausybė šiuo klausimu ryžtasi ieškoti kompromiso tarp partinių grupių. Tai pirmoji Prancūzijos vyriausybė po antrojo pasaul. karo iš principo nežadanti ratifikuoti EGB sutarties. Ji yra linkusi ją peržiūrėti bei pakeisti ta prasme, kad visa krašto kariuomenė būtų visiškoj savos vyriausybės žinioje. Prancūzui, atrodo, lengviau matyti Vokietijos savarankišką kariuomenę, nei nustoti kad ir dalies kontrolės savo kariuomenės, priklausančios Europos armijai. Tas pats ir politinėj srity — prancūzas nepakelia svetimųjų kišimosi; jis nori betkokia kaina savarankiškai kontroliuoti savo politiką. Šitokia Prancūzijos laikysena jau dveji metai erzina JAV ir taip pat kaimyninės valstybes, kurios EGB jau rarifikavo (Belgija, Olandija, Luksemburgas). Pastaruoju metu Prancūzijos vyriausybės laikysena p r i v e r t ė kaimyninių valstybių vyriausybes reaguoti. Jų užs. r. ministeriai, posėdžiavę Luksemburge, pareiškė esą priešingi betkokiam EGB sutarties pakeitimui. Jei Prancūzija nesidės į EGB, tai jie yra pasiryžę remti Vak. Vokietijos įsileidimą į Š. Atlanto Sąjungą kaip pilnateisį narį. Tuo būdu Vokietija galėtų turėti savo kariuomenę, kurios taip prisibijo prancūzai. Netrukus Briusely susitiks EGB narių užs. reikalų ministeriai, kurie dar kartą svarstys ore pakibusį EGB klausimą.

Lanielio vyriausybės griuvimas buvo stiprus smūgis Adenauerio politikai, kuri rėmėsi V. Europos organizuotumu prieš sovietinį pavojų iš rytų. Laisvieji Demokratai, antra didžiausia Adenauerio koalicijos partija, jau atvirai yra pasisakiusi prieš kanclerio užs. politiką ir reikalauja pasukti Maskvos link. Socialdemokratai jau iš seno yra tos pat nuomonės ir užtat su pasitenkinimu sutiko Paryžiaus krizę. Vokiečių politikai ima įtarti prancūzus, kad jie siekdami taikos Indokinijoj, gali atsimesti nuo EGB ir tuo laimėti Maskvos palankumą. Jau prieš Lanielio pasitraukimą kaikurie politikai sakė, kad Adenaueris kovojąs paskutinę kovą. Galbūt šios krizės rūpesčiai veda jį į JAV spalio mėn.

Antra vertus, Vokietijos kariuomenė yra būtina Vak. E. gynybai. Vyr. Š. Atlanto Sąjungos karinių pajėgų vadas gen. Grünther is pareiškė Otavoje: "Mums reikia vokiečių kariuomenės Europai ginti. Kaip ji bus pasiekta — politikų reikalas". Jo nuomone, sovietinių pajėgų ginklavimas didėja ir todėl tenka budėti. Net ir tuo atveju, jei Vokietija netrukus imtų ginkluotis, pirmieji jos daliniai būtų paruošti tiktai po dviejų metų. Vokietijos apsiginklavimo klausimas turįs būti išspręstas per du-tris mėn., kitaip kancl. Adenaueris atsidurs dideliuose sunkumuose.

NAUJA KONTRIBUCIJA MASKVAI

Birželio 9 d. Vilniaus radijas paskelbė, kad Sovietų Rusijos vyriausybė nutarė išleisti naują paskolą 16 milijardų rublių sumai — tariamai "liaudies ūkiui finansuoti". Ši žinia bloškiančiai paveikė pavergtosios Lietuvos gyventojus, nes nauja paskola jiems reiškia ne ką kitą, kaip naują ir taip jau slegiančios naštos pasunkinimą. Šiuo gi atveju uždedamoji našta bus ypatingai sunki, nes išleidžiamoji paskola yra tokia didelė, jog kiekvienam, Sov. Rusijos valdomam krašte gyvenančiam žmogui: suaugusiam ir vaikui, dirbančiam ir ligoniui, išeina po 80 rublių.

Nors ir skelbiama, kad paskola pasirašoma laisvu noru, bet laisvo noro komunistinėje santvarkoje išviso nėra. Paprastai kiekvienam dirbančiajam pranešama, už kokią sumą jis turi paskolos pasirašyti. Nesutiksi pasirašyti — dar į didesnę bėdą pateksi: būsi apšauktas liaudies priešu ir išdangintas į Sibirą ar į vergų stovyklą. Pasirašytoji paskolos suma paskiau skaičiuojama dalimis, jei atlyginims gaunamas periodiškai, pavyzdžiui, iš įmonių darbininkų arba paimamas iš karto, progai pasitaikius, kaip iš kolchozininkų, atsiskaitant su jais už išdirbtus darbadienius.

Šiuo laiku pavergtoje Lietuvoje, per Vilniaus radiją, per komunistinę spaudą ir susirinkimuose varoma didelė agitacija už paskolos pasirašymą. Laikraščiuose ir per radiją skelbiama kolchozininkų ir įmonių darbininkų susirinkimai, esą, ten entuziastingai pasisakoma dėl paskolos pasirašymo. Iš anksto komunistų parinkti asmens sako padiktuotas kalbas apie šios paskolos nepaprastą reikšmę. Girdi, paskola reiškianti daugiau įmonių, daugiau prekių ir daugiau kitų gerų dalykų, kurių skurstantiems kolchozininkams dabar taip trūksta.

Ar gali pavergtosios Lietuvos gyventojai panašių dalykų tikėtis? Ne, nes taip smarkiai garsinamoji paskola yra skiriama ne Lietuvos, bet plačiosios tėvynės Rusijos liaudies ūkiui gerinti. Vietos agitatoriai kaip tik apie šį dalyką ir nekalba į mitingus suvarytiems žmonėms. Neaiškina to dalyko nei Vilniaus radijas, nei komunistiniai laikraščiai. Dėl to jie apie tai nekalba, kad bijo patys į savo melo klampynę įkristi. Savaitę prieš šios paskolos paskelbimą toks Pupeika, vadinamas akademijos mokslinis bendradarbis, per Vilniaus radiją aiškino, kad plačiosios tėvynės valstybinis biudžetas suvedamas su perteklium, kad gyventojams nuolat mokesčiai mažėja, kad liaudies ūkiui finansuoti šiais metais paskirta labai didelės sumos rublių. O po savaitės — štai tau nauja paskola ir ne kam kitam, kaip tam pačiam ūkiui gerinti. Ji gyventojams reiškia ne ką kitą, kaip mokesčių naštos padidėjimą, ne daugiau prekių bei labai reikalingų dalykų, bet gyvenimo pasunkinimą.

Nors ir skelbiama, kad paskola bus po dvidešimties metų išpirkta, kad bus mokami trys nuošimčiai paskolos laikytojams, bet tai įtarimo dėl komunistų suktybių nemažina. Nuošimčius žadama mokėti ne praėjus tam tikram laikui visiems, bet tik kai kam ir dar loterijos keliu, atseit tik tiems, kurie laimės. Tai yra suktas būdas, kuris sudaro sąlygas kitoms komunistų suktybėms ir apgaudinėjimams.

Ar kas tų, kurie dabar prievartaujami rašosi šią paskolą, gali tikėti, kad po dvidešimties metų Sovietų Rusijai paskolintus pinigus atgaus? Jokio užtikrinimo, kuomet ji su nuošimčių mokėjimu tokias išdaigas daro. Ar daug yra pavyzdžių, rodančių, kad plačioji tėvynė tokias paskolas pilnai išpirko? Tokio dalyko dar nebuvo. O juk paskolų įvairiems laikams ir įvairiems tikslams ji tiek daug buvo išleidusi. Dėl to ir šį Sov. Rusijos paskola yra ne kas kita, kaip eilinė pavergtųjų kraštų žmonėms piniginė bauda vien už tai, kad Sovietai buvo stipresni silpnesnius pajungti.

ĮSPŪDINGAS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS

(Atkelta iš 1 psl.)

skirtį, kalbėdama rožančių, nužygiavo į gražiąją Hamiltono katedrą, kur pontifikalines mišias celebravo J.E. vysk. V. Brizgys su gausia lietuvių kunigų asista. Vietos ordinarui vysk. Ryan išvykus, jį asistavo ir perdavė vyskupo sveikinimus bei linkėjimus visiems lietuviams, o ypač veikliajam vietos lietuvių parapijos klebonui kun. dr. Tadarauskui, vyskupijos kancleris.

Eisenoje neštų plakatų užrašai (angliškai):

"Mes meldžiamės už mūsų kankinius", "Dievo Motina, mes pasitikme Tavo pagalba", "Mes meldžiamės už benamius ir tremtinius", "Mes meldžiamės už persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje", "Dieve, laimink šį kraštą, kuriame dabar gyvename".

Prasmingą ir gilių minčių pamokslą pasakė didelis lietuvybės ir katalikybės veikėjas JAV Jo Prakilnybė prel. Pr. Juras, pradėdamas ir baigdamas šv. Jono Evangelijoje užrašytais Kristaus žodžiais: "Pasauly jūs patirsite priespaudos; bet pasitikėkite, aš nugalėjau pasaulį". Priminęs komunizmo genccido kankinamos pavergtos lietuvių tautos baisią būklę, pamokslininkas nurodė, kad kovoti ir laimėti lietuvių tauta gali tik vieninga savo dvasia, vieninga valia ir su vieninga vadovybe. Tik gilus tikėjimas, būdingas lietuvių tautai, tegali mums duoti pakankamai jėgų didžiajai kovai vesti. Kaikieno bandymai atsieti tautiškumą nuo religijos veda prie tautos pavertimo stabu, svetimu lietuviškajai dvasiai, lietuviškajam tautiškumui, kuris visada buvo glaudžiai susietas su religingumu. Gal lietuviams geriausiai tinka apaštalo šv. Povilo posakis: "Teisusis iš tikėjimo yra gyvas". Lietuviui religingumas visada stiprybės teikė. Marija amžius globojo Lietuvą, visada išklausė maldaujančių šauksmo, tad Marijos metais pulkime prie jos ir neužkiršk ime kelio jos pagalbai savo netinkamų gyvenimu.

Pamaldų metu giedojo šv. Jono ir Aušros Vartų parapijų chorai, diriguojami kun. B. Paceviči aus, ir sol. Br. Marijošius.

Eisenoje buvo nešamos ir pamaldų metu katedroje dalyvavo šios vėliavos su asista: Šv. Tėvo, Kanados, Lietuvos trispalvė, Toronto ir Hamiltono skautų vyresniųjų ir jaunesniųjų Toronto ateitininkų ir Hamiltono ateitininkų.

Po iškilmingų pamaldų, kun. dr. Tadarauskas pareiškė padėką kongreso iškilmingumą savo dalyvavimu padidinusiems augštiesiems svečiams ir visiems, kurie prisidėjo prie jo surengimo. Po to sekė pertrauka iki 4 val., kada Westdalle Hall prasidėjo iškilmingas posėdis — akademija su menine dalimi.

Posėdį atidarė KVC pirm. inž. Pr. Razgaitis, pakviesdamas garbės prezidiumą ir perduodamas toliau posėdį vesti p. Sudikui, kuris pirmuoju pakvietė kalbėti VLIKo pirmininką prel. Krupavičių.

Daugelio jau seniai begirdėtas, didysis mūsų kalbėtojas ilgokai tūkstantinės auditorijos dėmesį išlaikė prikaustęs prie Marijos žemės, katalikybės vaidmens dabarties pasaulyje ir mūsų didžiųjų uždavinių bei pareigų. Didžiųjų bandymų dienose mūsų visų pareiga aukotis. Mūsų tauta amžiais yra įpratusi aukotis didiesiems tikslams, dėl to ji tikrai yra didvyrių žemė. Ar mes palankamą procentą atiduodame tautos reikalui? Kiekvienu atveju Kanada čia pirmose eilėse. Kruvinų aukų kely mes turėjome didelių nuostolių, praradome daug galvų, kad dar daugiau neprarastume per tautinę mirtį, turime gelbėtis Bendruomenės gyvenimo išvystymu. Mes pakeleiviai. Mūsų čionykštis gyvenimas — kelionė į Lietuvą ir turime būti optimistai, nes jei netikėtume grįžimu, nebebūtume kovotojai. Kliūtys didelės. Bet nėra žmogaus sukurto dalyko, kurio žmogus nepajėgtų nugalėti. Ir mes nugalėsime, jei išliksime vieningi. Meilė kiekvienam lietuviui, net klystančiam, yra mūsų laimėjimo, mūsų kelio į tėvynę ir sekmingo įsiliejimo į tenykštį gyvenimą laidas. O atminkim, kad tai nebus lengva, nes su bolševikų naujai išauklėta karta sunku bus susiprasti...

Po VLIKo pirmininko kongreso dalyvius pasveikino miesto burmistro atstovas p. McKey, atvykęs į iškilmes ir išbuvęs iki galo su ponia; ALRK Federacijos ir Liet. Kultūros Instituto vardu sveikino prel. Pr. Juras, toliau KLB Kr. Valdybos pirmininkas J. Matulionis, "Draugo" moderatorius kun. V. Bagdonavičius, Hamiltono apyl. pirm. K. Baronas, Montrealio AV parapijos klebonas kun. Kubilius SJ, ir "TŽ" red. dr. Šapoka.

Po to inž. Razgaitis pranešė gautuosius sveikinimus raštu: Šv. Tėvo, vysk. Padolskio, Atkų Fed., Montrealio šv. Kazimiero parapijos klebono kun. Bobino, gen. konsulo min. Gylio, vyr. skautininko Stp. Kairio, LLK pirm. V. Sidzikausko ir dr. Trimako.

Kongresas sveikinimus pasiuntė Šv. Tėvui, J. Em. kardinolui J. McGuigan, vysk. Ryan, arkivysk. Skvireckui ir vysk. Padolskiui.

Padarius trumpą pertrauką, sekė meninė akademijos dalis, kurią išpildė "Varpo" choras, sudainavęs 5 dainas, po kurių publika išprašė dar dvi ir dar ilgai plojo, kol scenoje greta inž. Razgaičio pasirodė VLIKo pirmininkas, išėjęs specialiai padėkoti VLIKo vardu chorui ir dirigentui muz. Gailevičiui už dainą, ta proga gražiu žodžiu paragindamas visus puoselėti lietuviškąją dainą, kuri visada buvo lietuvio nuolatinė paguoda lyg ir jo malda...

Po organizatorių vardu inž. Razgaičio pareikštos visiems padėkos viskas buvo baigta Karalienės ir Tautos himnu.

Vakare AV parapijos salėje įvyko dar atsisveikinmo su svečiais vaišės, suruoštos klebono ir parapijos komiteto. Dalyvavo per 100 žmonių. Čia dar kalbėjo vienas parlamentaras ir Hamiltono kolonijos vardu pulk. Giedraitis.

Organizatoriams beabejo teko nugalėti daug didelių sunkumų, tačiau jų darbas davė ir gražių vaisių. Dvasinio pakilimo bangos dar ilgai plasdens lietuviškoje Kanados visuomenėje, skatindamos naujiems žygiams, naujam ryžtui. A.

GALINGESNIS NEI HYDROATOMAI

(Atkelta iš 1 pusl.)

Maine spaudą. Ji dažnai Baltuosius Rūmus užkabina: "...Ponas Prezidente, ar britų pasiūlymas pasirašyti su anais nepuolimo sutartis nereiškia, jog tai neleis mums padėti pavergtoms tautoms? Prezidentas: "Padėti?" Craig: **"Taip. Jei jie yra pavergti ir, sakysim, jie paprašys mūsų pagalbos, ar mes galėsime nepadėti jiems išsivaduoti?"** Prezidentas: **"Well, ar Jūs klausėte: Esame pasiruošę stoti karan, kad išlaisvintume ką nors pasaulyje, kas, mūsų nuomone, neturi pilnos laisvės?"** Mrs. Craig: **"Nevisai taip, Sir. Aš kalbu apie vietnamiečius, apie galimą susitarimą tarp Kom-kinų ir prancūzų, kuriuo vietnamiečiai bus pavergti, ir mūsų galimą susitarimą, kuriuo mes šitokią situaciją priimtume."** Prezidentas: **"Mes nesame toj srity pasirašę jokios sutarties"**. Craig: **"Bet aš klausiu ar mes remtume?"** Prezidentas: **"Ar skaitėte deklaraciją?"** Craig: **"Taip, Sir"**. Prezidentas: **"Taigi, pasiskaitykite dar kartą ir suprasite mano nusistatymą. Aš nepasirašysiu jokios sutarties, kuri ką nors pavergtų". Tai viskas, ką jis galįs pareikšti.**

Ką sako JAV spauda

Ypač įdomus NYTimes žymiojo komentatoriaus Arthur Krock priminmas. Churchill ir Eisenhoweris buvo susikirtę jau 1945 m., kai Sir Winstonas reikalavo sąjungininkus būtinai užimti Berlyną ir Vieną, o Eisenhoweris atidavęs abu miestus "gerajam draugui" marš. Žukovui. Krock rašo, kad ir šiuo atveju laikas parodysiąs kieno teisybė. James Reston gi šaipėsi, jog britams ir amerikiečiams būtų smagu, jei Knowland pasitrauktų kaip Senato daugumos vadas ir išeitų MacCarthy. James Reston savo sekmadienio straipsnyje kaltino dėl visų šių nesėkmių "nepaprastus karščius" Vašingtone. Girdi, Prezidentas jų įtakoje "gąsdina" paleisiąs prieš Kom-Kinus Čiang kaišeką. Dulles gąsdina prancūzus savo "aggonizing reappraisal", viceprezid. Nixon gąsdina visus komunistus "masyvia ataka (retalation)". Reston sako, keisčiausias dalykas, kad šie grasinimai ir pažadai Vašingtone retai kada įvykdomi. Kai laikas ateina, atsilyginimas pasirodo visai nemasyvus, Dulles sąjunga tebėra nesudaryta ir Kongreso pagalba užsieniui tebėra siunčiama. Girdi, Vašingtone šitokių kalbų niekas neima už rimtą pinigą, bet nors vienai dienai karštis būna neutralizuotas.

Sidzikauskas atstovavo pavergtuosius

Suėjo 70 m. JAV laisvės statulai, kurią dovanojo prancūzai. Tam buvo surengtas minėjimas, kuriame dalyvavo ir p. Sidzikauskas. Mūsų žymusis politikas ir diplomatas, išvardintas su visais titulais šventės programoje kaip "Hon. Vaclovas Sidzikauskas", — šitaip persispausdino ir NYTimes gal skatindamas lietuvius politikus pagalvoti apie pavardžių sulietuvinimą, — anksčiau, buvo vienbalsiai išrinktas atstovauti visus tremties politikus. Juo maloniau mums, jig lietuvis drąsiai teikė savo nuomonę, kurios klausėsi žymūs Vašingtono pareigūnai ir minėjo Niujorko spauda: "Laisvasis pasaulis privaląs atmesti betkokias Locarno ar nepuolimo sutarčių idėjas su tironais ir atentatininkais... Sovietinis pavojus privalo būti atremtas vieninga ir globaline strategija".

MVD pulk. Burlitski apie lietuvius

Kadaise "litvakais" arba "underpriviledge Polak" pravardžiuojami Amerikos lietuviai pergyvena "atlietuvinimo" bangą, kurią skatina pasaulio lietuvių vedama kova už savo laisvę. Jei prieš penkis metus "lietuvis" buvo mįslė daugeliui jankių, tai po Bobo skyrybų, Kersteno Komiteto įkūrimo ir praėjusią savaitę MVD leit. pulk. Grigori Stepanovič Burlitski išpažinties "Life" magazine, — lietuviai iškilo kaip stipriausi besipriešiną rusams. Pulk. nė žodžio nemoka lietuviškai, nelabai žino kur yra ta jo tėvų žemė, pabrėžė savo lietuvišką kilmę. Pulk. Burlitski skatino JAV nutraukti betkokius diplomatinius santykius su komunistais, steigti sovietų dezertyrų legijoną ir pačių pabėgėlių radijais skatinti tiranijos žlugimą. Užtikrino, jog užtektų trijų pabėgėlių divizijų, kurios netrukus išaugtų į išlaisvinimo armiją. "Sukilimui sąlygos dabar nėra nei kiek negeresnės, kaip buvo Leninui sėdinčiam Šveicarijoj 1917 m. Tikėkit man, Rusijoje visur pilna žmonių pasiruošusių kiekvienu momentu sukilti. Nemažai jų turi augštas vietas armijoje. **Baltijos ir Gudijos** partizanai yra pasiruošę ir **laukia.** Bet Jūs turite stuktelti iš kitos pusės." Maskvoje Burlitski patyręs, kad net 1952 metais bolševikams nebuvo pasisekę sugniuždyti partizanų judėjimo L i e t u v o j e ir Karpatuose, nors Latvijoje, Estijoje ir Moldavijoje jis buvęs mažesnis. (Užpraėjusią savaitę ir Atstovų Rūmuose ukrainiečių kilmės Illinois atstovas Tomothy P. Sheehan pasiūlė rezoliuciją No. 559 "nutraukti diplomatinius santykius su Tarybų Sąjunga").

Atsargiau su pravardžiavimais

Niujorke jaunidanamasi, jog "Latvių Enciklopedijoje", kuri esanti siauresnės apimties nei mūsoji, "lietuviešiai" vadinami "leišiais" ir esą, "Latvijoje žinomi kaip tamsūs, atsilikėliai, žemės ūkio darbininkai". Latviai aiškinasi, jog "leišis" nesąs joks blogas žodis.

Neseniai "TŽ" prasprūdo epitetas slavų atžvilgiu "Mušk gudą, kaip šuni rudą". Įsivaizduokite Jūsų bendradarbio savijautą, kai jis gavo laišką iš žinomo lietuvių-gudų kultūrininko pasirašytą "Šuva Rudas".

Laisvės diena Niujorke

Sovietų pavergtųjų Centro ir Rytų Europos kraštų laisvinimo akcijai vadovaujančių tremtinių iniciatyva liepos 1-ji paskelbta Laisvės Diena. Ta proga į Sovietų pavergtąjį ir laisvąjį pasaulį išleistoje deklaracijoje konstatuojamas tvirtas įsitikinimas, kad bolševikinė vergija prieis savo galą, kad Sovietų pavergtųjų tautų byla yra sykiu ir laisvųjų tautų byla, nes sovietinis kolonizmas graso visų žmonių ir visų tautų laisvei, kad Europos tautos po išlaisvinimo turi glaudžiai bendradarbiauti, ir kad turi būti garantuotos asmenims ir tautoms trys pagrindinės laisvės: 1) laisvė nuo vidaus tironijos bei išnaudojimo, 2) laisvė nuo svetimųjų primestos valdžios ir 3) laisvė nuo karo rizikos bei ūkinės krizės. Deklaracija baigiama įsipareigojimu kovoti iki Sovietų pavergtieji kraštai vėl bus laisvi.

Deklaracija buvo paskelbta liepos 1 prie garsiosios prancūzų tautos 1884 m. Jungtinėms Valstybėms dovanotos, Laisvės Statulos, Bedloe saloje, dalyvaujant ELK prezidentui ir pareigūnams, Vidaus reik. ministerio asistentui, Prancūzijos gen. konsului, Sovietų pavergtųjų Centro ir Rytų Europos kraštų laisvinimo a k c i j a i vadovaujantiems tremtiniams ir per 1000 šių kraštų tremtinių bei amerikiečių.

Garbės sargyboje buvo JAV ginkluotų pajėgų visų ginklo rūšių atstovai. Sveikinimus atsiuntė Valst. Sekr. J. F. Dulles, JAV atstovas JT H. C. Lodge, senato respublik. lyderis W. F. Knowland, senatorius Ive. Niujorko v. gubernatorius ir miesto burmistras liepos 1-ją proklamavo Laisvės Diena. Sovietų pavergtųjų C. ir R. Europos kraštų vardu ta proga tarė žodį LLK pirm. V. Sidzikauskas.

Laisvės Dienos iškilmės buvo baigtos Metropolitain operos solistei J. Novotna, pritariant I-ios armijos orkestrui, sugiedojus "Dieve, laimink Ameriką". Kor.

VLIKo pirmininkas

(Atkelta iš 1 pusl.)

de leidžia manyti, kad ilgos ir nesekmingos derybos su p. L. turėtų artėti prie galo. Galutinis žodis priklausys nuo VLIKo valios.

— Ar esate gavę pasimatymą su prez. Eisenhoweriu ir užs. r. ministeriu Dulles?

— Pasitarę su šio klausimo žinovais ir ALTo vadovybe, nepaisant to, kad VLIKas pageidavo mūsų pasimatymo su prez. Eisenhoweriu, mes audiencijos pas jį gauti nemėginome; pasitenkinome jo pavaduotoju viceprez. Nixonu. Mūsų padėką ir pareikštą pagarbą prezidentui jisai perdavė telefonu prie mūsų. Čia pat buvo gautas ir jo atsakymas. Valst. D. sekretorius Dulles rodė aiškaus noro su mumis pasimatyti, tačiau jo didieji darbai jam tai sukliudė. Pasimatyti su mumis jisai pavedė savo pavaduotojui (Europos reikalams) p. Merchant, su kuriuo ir kalbėjomės 1½ valandos.

Daugiau Jūsų korespondentas išvargusio ir rūpesčiais apsikrovusio VLIKo pirmininko nebesiryžo trukdyti, nors skaitytojams beabejo būtų buvę malonu išgirsti dar daug kitų atsakymų.

Įkurta Kanados Liet. Kat. Federacija

Kanados Lietuvių Katalikų Kongreso proga Katalikų Veikimo Centras liepos 3 d. Toronte sušaukė specialų suvažiavimą lietuvių katalikų veikimo reikalams ir persiorganizavimui apsvarstyti.

Suvažiavimas buvo pradėtas pamaldomis šv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje, o posėdžiai vyko tos pat parapijos salėje, dalyvaujant bene 38 pilnateisiams ninkaujant A. Rinkūnui, po pietų dr. A. Šapokai, o sekretoriaudalyviams prieš pietus pirmijant p. Grajauskaitei.

Priešpietinis posėdis buvo skirtas persiorganizavimo reikalui apsvartyti — pagal KVC paruoštą ir bent keliuose platesniuose pasitarimuose aptartą statutą įkurta Kanados Lietuvių Katalikų Federacija, apjungianti visas Kanados liet. katalikų organizacijas, skirta visai religinei, kultūrinei bei visuomeninei veiklai derinti bei skatinti. Jos vyriausias organas — Taryba sudaroma iš organizacijų valdybų bei atstovų, o vykdomąjį organą — valdybą sudaro visą Kanadą apimančių organizacijų — Ateitininkų, K. L. Kat. Moterų D-jos C. Valdybos ir Kan. Liet. Kat. Kultūrūos D-jos — pirmininkai, trys nariai renkami tarybos arba suvažiavimo ir Dvasios Vadas, kurį skiria KLK Kunigų Vienybė.

Taip gimė naujas organas, pakeičiąs lig šiol veikusį Kanados Liet. Katalikų Veikimo Centrą.

Popietiniam posėdy, išklausius KVC valdybos pranešimo ir, aptarus ateities veiklos gaires, į KLK Fed. valdybą išrinkti: dr. Pr. Gaidamavičius, inž. Pr. Razgaitis ir dr. A. Šapoka. Kandidatais liko: P. Bražukas ir Pusvaškis. Į rev. kom. išrinkti: S. Čepas, Iz. Matusevičiūtė ir P. Vilutis.

— **Niujorkas.** — Antrasis iš Lenkijos pabėgęs lakūnas Jazwinski yra įsūnytas vienos lenkų šeimos ir dabar mokosi lenkiškam koledže Cambridge Springs.

Vasarvietė atostogoms.

Atostogaudami savaitgaliais atsilankykite į "MERCURY LODGE" prie Simcoe ežero. Randasi gražioj vietoj, 1 mylia į šiaurę nuo Keswick, Ont.,

109 Orchard Beach.
Telef. Roches Point 184 M
Savininkas Pr. Krilavičius.

Užtenka paskambinti!

LIETUVIŠKOS RADIJO PROGRAMOS

"TĖVYNĖS PRISIMINIMAI"

šeštadieniais 3 - 4 val. po pietų
banga 620 (St. Catharines CKTB)

sekmadieniais 9.30 - 10 val. rytą
banga 1090 (Brampton CFJB)

Programų vedėjas J. R. SIMANAVIČIUS
77 Salem Ave., Toronto, Ont.
Telef. OL. 1274

Malonu gyventi savam name.
—
Parduodam ir perkam tik gerus namus!

1000 visokiausių namų!

Namai, ūkiai . . . visuose miesto rajonuose su $1.500, $2.000 ir daugiau į m o k ė j i m u.

J. R. SIMANAVIČIUS
Įstaigos telef. HU. 1-1166 - - Namų telef. OL. 1274
Atstovauja
JOSEF STRUNG Real Estate
2181 YONGE STREET, TORONTO - Tel. HU. 1-1166.

Moderniškiausi

- **kailiniai moterims,**
- **karakuliai,**
- **kotikai,**
- **minkos,**
- **lapės . . .**

DABAR PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Pataisymai, išvalymai ir perfasonavimai!
Šaltos kailiams patalpos!

Smagių vasaros atostogų linki

Princess Fashion Furs
506 QUEEN ST. WEST,
750 YONGE ST.
Telefonas EM. 3-8884.

Dr. Ona Valaitienė
57 Burris St., Hamilton, Ont.
Priima ligonius ir gimdyves 1-3, 6-8 val. po pietų ir pagal susitarimą.
Telef. JA. 8-8275.

VIETA VASAROJIMUI
RAINBOWS END,
Lake Shore Beach, Lake Simcoe, pusė mylios nuo Keswick, Ont.
Puiki vieta maudymuisi ir žvejojimui. Išnuomojami kambariai su virtuve.
Informacijų kreiptis pas **Linartus, 376 Crawford St., Toronto, tel. LL. 5990.**

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

J. Matulionis

Pereitais metais Kanados lietuviai, bent tie, kurie spiečiasi apie KL Bendruomenę (nes yra ir tokių, kurie vis dar nenori pripažinti jos egzistencijos ir kiekviena proga stengiasi ją paneigti arba bent diskredituoti) turėjo savo pirmąją Dieną. Surengė ją Hamiltono Bendruomenė. Tai buvo pirmas bandymas. Visi gyrė hamiltoniečius. Visi suprato, kad tai buvo padaryta daug, o drąsos parodyta dar daugiau.

Šiandien jau rengiantis prie tokios Dienos, bet jau antros, galima ir reikia statyti tam tikrus reikalavimus. Kaip žinome, ji yra rengiama Toronte rugsėjo mėn. 4-5 dienomis. Rengia Toronto Lietuvių Bendruomenė bendradarbiaujant Krašto Valdybai. Rengia tik Toronto apyl. V-ba, bet dalyvauja lietuviai iš visos Kanados, kiek tai bus įmanoma jiems ją pasiekti.

Turint tad praktikos galima kalbėti apie jos pobūdį, apie jos reikalą ir jos, jei taip būtų galima pasakyti, idėją.

Iš mūsų specifinės padėties išeinant, yra aišku kiekvienam, nes pas mus ir į kraują yra įsisunkę, mes **norime kelti mūsų pavergtosios tautos reikalą.** Mes norime dar kartą demonstruoti už jos išlaisvinimą, o kartu tai savaime išeina, kad mes demonstruojame kartu ir prieš mūsų krašto okupantus — bolševikus. Mes norime savotišku būdu atkreipti dar kartą šio krašto vyriausyės ir šio krašto žmonių dėmesį, kad jie neturėtų progos užsimiršti ir kalbėti tik apie taikos išlaikymą. Mums, lietuviams, kaip ir visiems kitiems pavergtų kraštų kaimynams, rūpi tėvų žemės laisvė. Taigi mes savo demonstracija nepataikausim nei pacifistams, nei patenkintiems esama bukle šiaip ramiems piliečiams, o tuo labiau visokiems raudoniesiems.

Pasaulis įvykiais verda. Ir mes negalime tylėti čia naujas gūžtas susisukę. Mes turime v e i k t i mums prieinamais, tvarkingais ir visiems suprantamais metodais. Tuo labiau, kad mūsų krašto okupantai nesėdi ant laurų. jie yra visur aktingoj rolėj ir savo maskuotas pinkles stato laisvajam pasauliui ant kiekvieno tako. Taigi ir mūsų užduotis yra aiški. Tik dažnai mums trūksta judrumo, trūksta lankstumo, ir jei ką ir darome, tai dažnai smarkiai pavėluodami. Mūsų tremties masės jau tampa inertiškos visais atžvilgiais, ir jas nėra lengva išjudinti ten, kur eina reikalas susietas su pareiga.

Taigi, be šito bendro reikalo — kelti mūsų klausimą svetimųjų tarpe, iškyla ir kitas — reikia ir mums patiems išsijudinti ir bent kartą į metus masiškai susieiti, plačiai pabendrauti, pagyventi mūsų rūpesčiais savo vidujе sustiprėti dvasia ir nusiplauti kasdienybės dulkes.

Mes visi matome ir suprantame, kad mūsų pilkasis gyvenimas mus absorbuoja vis daugiau ir daugiau. Naujų darbininkų neatsiranda. Kada reikia ieškoti talkininkų dirbamam darbui arba naujai vagai versti, tiesiog neįmanoma surasti. Kiekvienas organizatorius eina kryžiaus keliu kol sulipdo kad ir nedidelę komisijėlę, kad ir labai laikinam darbui dirbti. Žmonės atsisakinėdami nuo mažiausio visuomeninio darbelio neturi jau nei gėdos, nei sąžinės. Ir tai dar tokie, kurie yra likę Lietuvai didelėj skoloj, ir tai ne tik už išauginimą bet ir už išmokslinimą. Paskendę savo mažučiukuose reikaliukuose nenori ir matyti mūsų didžiųjų reikalų. Ar jie pavargo? Jėgų neteko? Sveikatos nustojo? Ar tik atbuko? Juk ir retos progos, kaip reti minėjimai, jei tik kuo nors ypatingesniu nesudomina, tai nežiūrint labai skaitlingų kolonijų, dalyviais pasigirti negali. Supratimo jau neužtenka. Organizatoriai pradeda galvoti apie visokius cirkus, sako, gal tada ir mūsų inteligentai, elitas, akademikai, daktarai ir levitai, gal lankysis skaitlingiau. Ar tai savaime nėra mums gėda? Juk birželio minėjimas tokiam Toronte sutraukė lietuvių nedaugiau 500 - 600. O kur kiti iš 6000 - 7000?

Taigi antras uždavinys tokios Lietuvių Dienos būtų **išjudinti lietuvius** ir priversti juos ne tik ateiti pasyviais žiūrovais pabūti, bet ir pagalvoti apie mūsų tautos bendrus reikalus.

Be šitų bendrų idėjų — reikalų, kurie tiks kiekvienai ir tolimesnei Lietuvių Dienai, dar visuomet bus ir specifinių, gal tiems metams pritaikytų, gal momento ypatingam reikalui iškelti ir jį pabrėžti. Šiemet yra kaip tik švenčiamos ir minimos mūsų **spaudos atgavimo 50 metų sukaktuvės.** Tai yra jau didelis minėjimas. Jis yra labai reikšmingas mūsų tautos gyvenime, bet jis yra kartu labai įspūdingas kitų tautų žmonėms. Tik jį reikia iškelti viešumon, supažindinti juos, aprūpinti kad ir nedidele literatūra. Tegu jie mato, kad lietuvių tauta kenčia ne tik nuo raudonųjų carų, bet lygiai kentė ir prie baltųjų. Juk tai yra pasaulinis unikumas, kad tauta neturėtų spaudos ištisus 40 metų ir tai 19-20 amžiuje! Ar nėra mūsų pareiga tai iškelti? Šių metų rengiamoji Lietuvių Diena kaip tik ir įtraukia į savo darbų tvarką ir lietuviškos spaudos parodą. Tam reikalui yra rengiama anglų kalboje ir nedidelė brošiūrėlė. Taigi šis spaudos draudimas ir yra mūsų šios Dienos ašis, apie kurią gali suktis visi kiti reikalai, ir politiniai ir kultūriniai. Juk tas viskas taip supinta kartu.

Tad ta kryptimi ir renkimės prie Lietuvių Dienos Toronte: Kelkim pavergtos Lietuvių tautos išlaisvinimo reikalą! Vienikimės šio krašto lietuviai tarpusavy! Minėkim lietuviškos spaudos draudimą ir garbingus vyrus — knygnešius!

Ties atnaujinta šventove

(PASIKALBĖJIMAS SU TORONTO ŠV. JONO KR. PARAPIJOS KLEBONU KUN. P. AŽUBALIU)

Džiaugiantis atnaujinta Toronto lietuvių Šv. Jono Krikštytojo parapijos bažnyčia, jos pašventinimo iškilmių išvakarėse, mūsų atstovas pateikė parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui keletą klausimų, į kuriuos jis mielai atsakė.

— Kaip kilo mintis atnaujinti bei padidinti Jūsiškę bažnyčią?

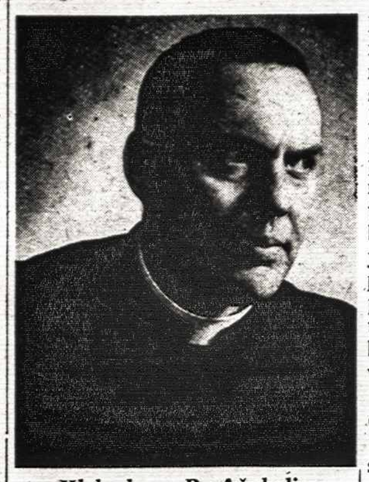

Kleb. kun. P. Ažubalis

— Atkritus šios parapijos misijai High Parko rajone statyti naują bažnyčią, savaime teko galvoti apie šios bažnyčios pagerinimą. Su senąja Toronto lietuvių bažnyčia yra susiję daug gražių prisiminimų.

Iš ankstyvesnės lietuvių ateivių kartos dauguma atvyko 1925 - 1929 m. laikotarpyje. Įsisteigusi Šv. Jono Kr. pašalpinė draugija 1928 m. — pačiame sunkiausiame krizės laikotarpy — palaikoma Toronto arkivyskupo, iš presbitirijonų nupirko bažnyčią, kurios požemyje patys lietuviai iškasę žemes, įrengė parapijos salę, o kiek vėliau, vadovaujami prityrusio statybininko J. Danielio, talkos būdu pastatė kleboniją. Apleisti ar paneigti šį per ištisus 26 metus veikiantį religinį, tautinį ir kultūrinį Toronto lietuvių židinį šiuo metu besidarbuojantiems trims lietuviams kunigams būtų buvusi per didelė atsakomybė ir kartu nusikaltimas prieš vietinius mūsų lietuvius, kurie parapijos kūrimosi metu ne tiek pajėgūs buvo skaičiumi ir materialiniais ištekliais, kiek ryžtingumu ir gerais norais. **Tuo būdu dabartinis bažnyčios atnaujinimas lyg tų iniciatorių ir parapijos kūrėjų darbo tęsinys, jų darbo tolimesnis vykdymas.**

Ir naujai po antrojo pasaulinio karo į Torontą atvykę lietuviai Šv. Jono Kr. bažnyčioje turi gražių nepamirštinų prisiminimų. Vien per šešerius mano kunigavimo metus šioje bažnyčioje buvo sutuokta per penkis šimtus naujų ateivių porų, o kiek krikštų, laidotuvių, sekmadieniais pamaldų, konferencijų, kiek susipažinimų parapijos salėje!...

Pradedant nuo kat. lietuvių organizacijų įsisteigimo, Lietuvos Bendruomenės užuomazgos, iki "Tėviškės Žiburių" įsisteigimo, šalpos organo "Caritas" sąjūdžio, visa yra glaudžiai susiję su šiąja parapija ir jos patalpomis

Viso to akivaizdoje, 1953 m. gegužės mėnesį, dar neatsikėlus antrosios parapijos vadovams, Toronto kūrijoje beldžiausi į Jo Em. kardinolo duris su provizoriniu bažnyčios praplėtimo planu. Šioje audiencijoje ir buvo išspręstas Šv. Jono Kr. Toronto liet. bažnyčios ir kartu parapijos tolimesnis likimas. Istoriniame paties Eminencijos ranka rašytame laiške buvo: a) oficialiai duotas leidimas praplėsti bažnyčią, b) esančius parapijos fonde naujos bažnyčios statymui pinigus panaudoti senosios bažnyčios perstatymui ir c) oficialiai patvirtinama, kad Šv. Jono Kr. bažnyčia yra nacionalinė ir savarankiška parapija.

— Kas parengė bažnyčios padidinimo planus?

— Pradžioje buvo galvota apsieiti su labai kukliu bažnyčios remontu: tenkintis vien bažnyčios vidaus pagražinimu. Bet kokiam didesniam remontui, ypač išoriniam, daugelio manymu esanti "nepatogi" atmosfera... Čia didelis nuopelnas tenka inž. P. Leliui, kuris vien vidinį remontą be išorės praplėtimo skaitė visiškai beverčiu. Pradžioje negalvota ir apie salės patalpų pagilinimą ir jos praplėtimą. Planų gaminimo darbai vyko tyliai, be jokios propagandos viešumai. Miesto savivaldybėje buvo pateikti dveji planai: pradžioje inž. P. Lelio, o vėliau archit. Dr. A. Kulpavičiaus. Abieji planai miesto buvo patvirtinti. Statybai tęko panaudoti antrieji planai, t.y. archit. A. Kulpavičiaus, nes juose puikiai buvo išryškintas architektūrinis momentas.

— Kas atėjo Jums į pagalbą?

— Į bažnyčios remontą pradžioje lietuvių visuomenės žiūrėta skeptiškai. Net artimi parapijos bičiuliai siūlė įvairius remontui "legalizacijos" receptus, a la parapijos susirinkimą. Didžiajame apsisprendimo momente vieni pirmųjų ištikimiausių prietelių buvo mano parapijos kunigai, kun. Dr. J. Gutauskas ir kun. kap. B. Pacevičius. Jiems už tai tenka mano ypatinga gili padėka. Jie man davė drąsos, prietelišku patarimu ir nenuilstamai prisidėjo didžiajame bažnyčios atnaujinimo darbe. Visas parapijos komitetas liko vienos širdies ir vienos minties. Tose valandose jojo vieningumas ir parama man visada bus su pagarba minima. Prasidėjus statybos darbams, daug širdies ir pasiaukojimo patirta iš planų autoriaus ir visos statybos prižiūrėtojo archit. Dr. A. Kulpavičiaus, kuris panaudodamas savo visą talentą, jaunuolišku idealizmu dėjo ir deda visas pastangas, kad jo projektuota Šv. Jono Kr. perstatyta bažnyčia būtų graži ir miela kiekvieno lietuvio širdžiai. Statybos metu turėjau puikų darbų vedėją J. Mickevičių, kuris savo būdo ramumu ir patyrimu darbuose palengvino gana painius darbus. Graži vieta šio darbo bare priklauso inž. Pr. Razgaičiui, gabiam jaunosios kartos inžinieriui, kuris savo patarimais ir tiesiu žodžiu statybos metu bus minimas gerosios dvasios vardu. Centralinio šildymo įvedimui daug pasidarbavo inž. Dr. A. Juozapavičius.

Juo augščiau kilo mūro sienos, juo šilčiau į statybą atsinešė visuomenė. Gausus Šv. Jono Kr. bažnyčios lankymas, lyg sako, bažnyčios globėjo žodžiais betariant, kad visos pastangos bažnyčios perstatymo darbe neliko tyruose šaukiančiu balsu...

— Kokius naujus įrengimus esate atlikę?

— Pradžioje galvota labai kukliai: ištiesinti išorinę iš Gorevale gatvės pusės bažnyčios sieną, perkelti altorius į kitą bažnyčios pusę, pastatyti viškas chorui ir tuo pasitenkinti, nejudinant nei salės, nei darant vidaus esminių pakeitimų.

Vėliau, statybos specialistams patariant, o taip pat išplaukiant iš realios tikrovės, buvo užsibrėžta daug plačiau: naujai perstatyta dvi bažnyčios sienos, išmūrytas stilingas bokštas. Bažnyčios viduje įdėti nauji langai, naujos klausyklos, viškos, grindys, nauji altoriai, sakykla, Dievo Stalas, du trečdaliai naujų ąžuolinių suolų, įvestas modernus naujas šildymas, iš Vokietijos parsiųsdinti nauji "Walker" vargonai. Parapijos salė pagilinta, išvesta nauja kanalizacija, pristatyti trys nauji kambariai įvairiems posėdžiams, įgytos naujos kėdės, apie pastatą plačiai išlietas šventorius, pasodinti medeliai...

— Suprantama, toks darbas

Arch. inž. Dr. A. Kulpavičius

pareikalavo lėšų. Kuriais šaltiniais ir geradariais rėmėtės jas telkdami?

— Bažnyčios pastatymo darbai vyko ūkiniu būdu. Pradžioje, kada buvo galvota apie mažus darbus, kukli buvo numatyta ir remontui sąmata. Buvo tikėtasi, kad remonto išlaidas didžiąja dalimi bus galima dengti iš buvusio statybos fondo lėšų. Praplėtus darbus, ypač įjungus parapijos salę, ir išlaidos pakilo žymiai augščiau. Iki šiol yra išmokėta per $52.000. Atrodo, kad visoms bėgamosioms sąskaitoms padengti bus dar reikalinga sutelkti arti $7000. Parapijos skola tokiu būdu susidarys arti 30.000. Paskolą bažnyčios perstatymui davė J. Em. Kardinolas, taip pat jo asmeninės intervencijos dėka, keliose vietose pavyko gauti žymesnės aukos kanadiečių tarpe. Visas pajamų ir išlaidų knygas bažnyčios statymo metu pavyzdingai ir kruopščiai vedė buhalteris Lj Šalna. Turint mintyje parapijos salės patogumą ir gausų josios nuomavimą, o taip pat parapijiečių duosnumą, ši skola Šv. Jono Kr. parapijai yra visai nebaisi. Neužilgo, baigus visas remonto smulkmenas, pamažu jį pradės tirpti.

— Kokius planus turite ateičiai?

— Bažnyčios didieji darbai yra veik baigti. Numatomas dar bažnyčios vid. dekoravimas (presbiterija išdekoruojama dar prieš šventinimą), pastatymas aukuro žuvusiems už Lietuvos laisvę ir įrengimas naujos šviesos.

Laimingai užbaigus bažnyčios perstatymo darbą, ateityje daugiau dėmesio bus kreipiama į pačios parapijos konsolidavimą. Parapija daugiau ateis į pagalbą organizacijoms. Ypač bus kreipiamas dėmesys be skirtumo apjungti visus lietuvius katalikus, priklausančius šiai parapijai. Bus stengiamasi glaudžiai bendradarbiauti su Kanados Lietuvių Bendruomene. Sekant gražią šimtmečių Bažnyčios tradiciją, visa širdimi bus sielojamasi socialine parapijos misija, padedant tautiečiams surasti darbo, globojant šalpos organą "Caritas" ir šelpiant vargšus.

Įsigijus naujus vargonus, bus stengiamasi tobulinti pamaldų meninį lygį, pakviečiant lietuvius menininkus aktyviai prie to prisidėti.

Trumpai suglaudus, bus daroma visa, kad Šv. Jono Krikštytojo lietuvių parapija Toronte kiekvienam lietuviui, norinčiam prie jos priklausyti, religiniu, tautiniu ir socialiniu žvilgsniu būtų gaivinančia oaze, esančia toli toli nuo Lietuvos, jam išgyvenant didįjį tėvynės netekimo ilgesį.

— Kokias iškilmes ruošiate bažnyčią šventinant?

— Bažnyčią pašventins šį sekmadienį, liepos 11 d., 11 val. pamaldų metu Jo Em. Kardinolas J. C. McGuigan, kuris pasakys ir pamokslą. Pamaldų metu budės Knights of Columbus garbės sargyba. Visos iškilmės bus filmuojamos. Tuojau po pamaldų, taip pat dalyvaujant Jo Eminencijai, įvyks vaišės parapijos salėje. (Apie iškilmių tvarką dar žr. 8 psl. Red.).

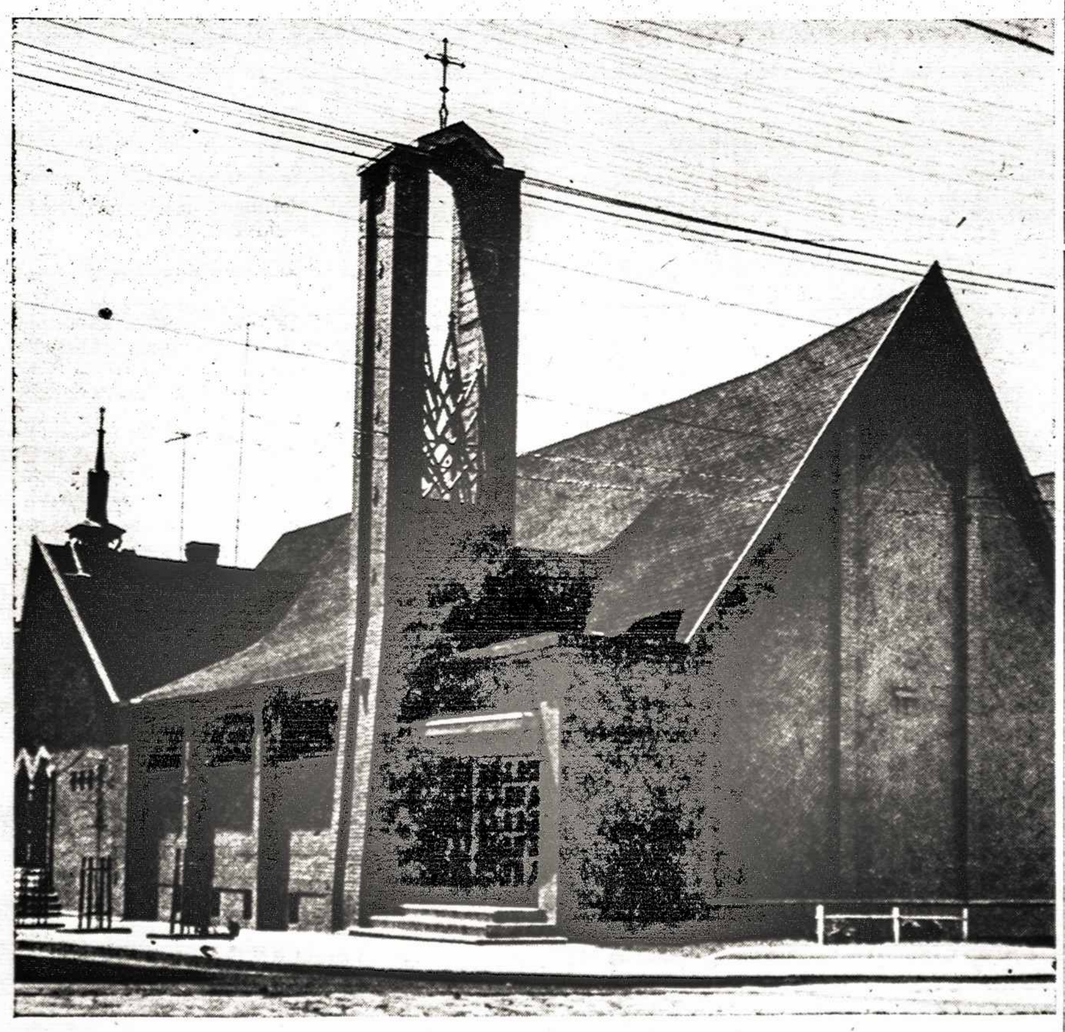

Perstatytoji Šv. Jono Krikštytojo parapijos bažnyčia

ŽAIDIMUS REIKIA BAIGTI

Žmonėms ne diplomatams, didelių gudrybių neieškantiems, bet sekantiems mūsų spaudą ir gyvenantiems lietuviškais reikalais, jau pakankamai įkyrėjo derybos - rungtynės - žaidynės tarp VLIKo ir taip vadinamo "diplomatijos šefo".

Kokios čia pagaliau rungtynės ir koks čia žaidimas?!

Vienoj pusėj viskas, o kitoj pusėj nieko!

Vienoj pusėj darbas, orgnaizacija, politinės grupės, tremtinių ir senųjų išeivių visuose kraštuose masės, o pagaliau ir visa tauta, o kitoj pusėj kas? Tuščios frazės, fikcijos, didelė ambicija, ir keletas satelitų — rėksnių, nors ir labai triukšmingų.

Kulminacinis taškas pasiektas VLIKui paskyrus atstovą prie Vakarų Vokietijos vyriausybės Bonnoj ir p. "šefui" užprotestavus pasiunčiant tai pačiai Vokiečių vyriausybei savo veto!

Čia ir yra riba, nuo kurios turi būti nutrauktas bet koks tolimesnis žaidimas ir betkokios derybos. Reikia atsiminti, kad yra tam tikra kategorija žmonių, kurių asmeniška ambicija viršija visus kitus reikalus, net tautinius ir politinius. Ir kurie susiprasti patys niekuomet neįstengs ir neišmoks. Todėl šiandien reikia lošti visai atviromis kortomis be jokių vingių ir pasakyti visai atvirai ir viešai.

VLIKas parodė tiek nuolaidumo, tiek kantrumo, tiek savo ambicijų išsižadėjimo, kad šiandien tik stebėtis tenka. Bet VLIKas pats dalinai yra kaltas, kad pradėjo su "šefu" savo laiku įvairias derybas, tuo priduodamas jam reikšmės ir svorio, kad tas ištikrųjų pradėjo įsivaizduoti stambiu veiksniu. Prisidėjo ir mūsų politinės grupės prie tų nepabaigiamų ir pernelyg ilgai užtrukusių derybų. Teko irgi stebėtis savo laiku, kai ir demokratiškos grupės pasidarė "šefo" šalininkėmis. Politinė aritmetika, tarpgrupiniai nesutarimai (labai laikini reikalai!), kada buvo rungtynės tarp 5 ir 5, buvo tiek jas paveikę, kad buvo užmirštas ir demokratizmo principas ir "šefas" buvo naudojamas taranas sugriauti vad. katalikiškąjį bloką. Principinis nusistatymas buvo nustumtas į šalį, o šiandien toms pačioms grupėms reikia "skolą apmokėti".

Čia netenka kalbėti apie likučius iš mūsų "autoritetinių" laikų. Bet jie yra, nors ir prisidengę demokratišku kiautu. Šie negausūs likučiai aitriai kovos už savo svarbiausiąjį ir paskutiniąjį postą — "diplomatijos šefą". Tai jų kozyris, ir jie lengvai jo iš savo rankų neišleis. Argumentai — valstybinis kontinuitetas, Kybartų aktai, užsienių reikalų ministerijos telegramos ir visa kita. Akrobatika su fikcijomis, patriotika ir isterika, visų kitų politinių grupių suniekinimas — viskas jau naudojama ir bus dar ilgai naudojama savoms pozicijoms ginti. O svarbiausia — tautinė vienybė, nors šiems žmonėms nei vienybė nei bendras darbas nerūpi. Tai įrodė istorija. Tautos reikalai, jeigu ne jie jų tvarko — tai jokie reikalai. Vienybė tik tada bus, kada jie visus atstovaus nors ir patys vieni. Vienybė su šiais žmonėmis neįmanoma be jiems pasidavimo, ir jos siekt bet kokia kaina nėra prasmės.

Užtenka energiją eikvoti "diplomatiškiems" žaidimams, gromatomis ir beprasmiškomis derybomis. Jie rašyti gromatas moka. Vesti nepabaigtinus ginčus jie yra dideli specialistai. Be iš to jokios naudos. Jo ir jų neįtikinsi. Ir nepasotinsi. Visuomenė senai yra įsitikinusi ta visa beprasmybe ir tik stebisi, kad VLIKo žmonės, užuot dirbę naudingą, reikalingą ir būtiną darbą, eikvoja ir laiką, ir išmintį, ir energiją šiai visai makalynei.

Kadaise visuomenė reiškė savo norą, kad būtų "susitarta". Tokį norą buvo galima išsiaiškinti, kaip kas norėjo. Visuomenei skaudu buvo, kad lietuvių viršūnės (nos valdininkai ar geriau sakant "činovninkai" niekad nėra buvę jokia viršūne) susitartų, kad nebūtų ginčo ypač svetimųjų akivaizdoje. Norėjo visi vienybės bent prieš kitas tautas. Bet tas noras — kad būtų pasiektas susitarimas — dar nereiškė, kad jis būtų pasiektas bet kuria kaina, darant neprotingas nuolaidas diktatūrinių formų likučiui. Derybose buvo dvi nelygios šalys, iš kurių viena nieku nerizikavo. O tuo tarpu įsivaizdavo, kad visuomenė jam pritarianti ir ragus pastatė.

VLIKas turi didelius uždavinius. Jis turi ir didelę atsakomybę prieš visą tautą. Ypač šiandien aktualėja jo uždaviniai, kada visoj pasaulinėj politikoj reikalai aštrėja ir norima pradėti stabdyti komunistus jūjų ekspansijoje.

VLIKui yra būtina pasistengti paskirti savo atstovą ir prie Italijos vyriausybės Romoj, panašiai kaip dabar yra padaryta prie Vokietijos vyriausybės. Ponas "šefas" išsikovoti savo buvusio Lietuvos Įgalioto Ministerio posto, kurį jis turėjo prie fašistinės vyriausybės, nesugebėjo. Ar laiko neturėjo, ar Kybartų fikcijos susuko galvą, padarydamos operetiniu prezidentu, kuriam permaža kovoti dėl kažkokio pasiuntinio posto.

VLIKui, dabar jau besivaržant dėl tolimesnės veiklos užsienio politikos srity, reikia visai energingai tokiuos atstovus įtaisyti ir Ispanijoj, ir Portugalijoj, ir visur kitur, kur jų šiandien nėra. Verta būtų pagalvoti apie atstovo paskyrimą ir prie Kanados vyriausybės Otavoj. Kanados lietuviams būtų didelis moralinis laimėjimas ir pasitikėjimas.

Tad ir tenka linkėti VLIKui, kai jo rankos nebesuvaržytos bet kokiais pažadais ir neįvykdytais susitarimais, daugiau energijos parodyti ir šioje ligi šiol užleistoje srityje. **J. M. Raistas.**

Svetimos plunksnos

Pereitame "TŽ" numery išspausdintas pranešimas apie p. Lozoraičio "v e i k l ą" beabejo daug ką nustebino. Ir ne vien tuo, kad ten neprisimintas gėdingasis protestas Bonnos vyriausybei prieš priėmimą VLIKo atstovo, bet ypač tuo, kad p. L. pagaliau sugalvojo p r a d ė t i "dirbti". Girdėdamas nuolatinius priekaištus, kad ištikrųjų nieko neveikia, p. L. sugalvojo paimti savo žinion vieną viešąją lietuvišką instituciją, prie kurios sukūrimo pats niekuo neprisidėjo. Esą, "prie Berne Dr. Geručio įsteigto ir vedamo Bibliografinio archyvo sudaromas specialinis skyrius, kuris apims dokumentaciją, reikalingą Lietuvos išlaisvinimo bylai vesti".

Kam ši komedija buvo reikalinga? Dr. Gerutis rinko medžiagą ir visi jam ją siuntė, nes suprato reikalą, kad ji būtų koncentruojama. P. L. dabar sugalvojo uždėti šitaip surinktai medžiagai savo štampą. Klausimas, kokia teise dykinėjantis ponaitis pradės vadinti savo įstaiga tai, ką sukūrė visų patriotų gera valia? Ar tai nebus šios įstaigos augimo pakasynos?...

P. Lozoraitis ištikrųjų galėtų suorganizuoti laisvės kovai reikalingų studijų visą biurą. Iš gaunamų $500, kas išvertus Italijos lyromis sudaro milžinišką sumą, galėtų puikiai išlaikyti dar bent 4-5 asmenis, kurie tikrai daug ką paruoštų Lietuvos laisvės bylos reikalui. Deja, p. L. pajėgia visa tai pats išleisti, o veiklos įspūdžiui sudaryti pasisavina svetimą darbą. **V. Stm.**

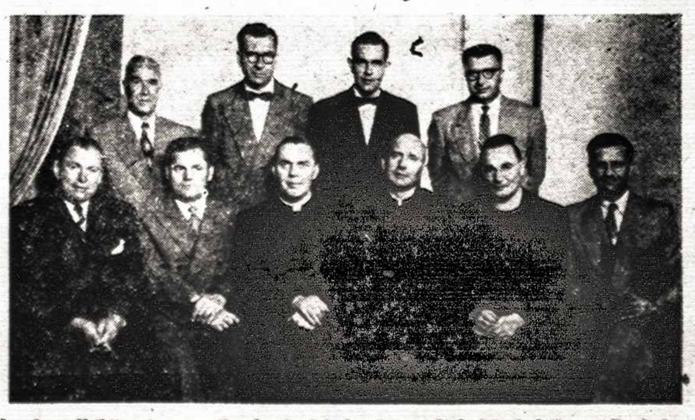

Šv. Jono Krikštytojo parapijos kunigai ir komitetas. Iš kairės į dešinę sėdi: darbų vedėjas J. Mickevičius, kom. pirm. B. Norkus, klebonas kun. P. Ažubalis, kun. dr. J. Gutauskas, kun. B. Pacevičius, P Kairys; stovi: ogr. V. Dailidė, A. Diržys, L. Rudaitis ir J. Jotautas.

Ar skaitote "Tėviškės Žiburius"? **Dabar pats laikas užsisakyti pusei metų. Dar galima gauti priedą - romaną "Užgeseęs sniegas". Kaina pusei metų su priedu tik $3.50, be priedo – $2.50.**

ADAMONIS ir BUDRIŪNAS
"District Estate Brokers"

NAMAI PARDAVIMUI:

Rosemounte:
2-jų šeimų po 5 kamb. "duplex" — 1-mos dugstas su centr. šildymu 2-jų metų. Kaina $15.500; įmok. $7.000.

Verdune:
Woodland St. 2-jų šeimų po 5 kamb., 15 m., gerame stovy. Kaina $12.500; įmokėti apie $6.000.

St. Michel:
Marquette St. 2-jų šeimų "duplex" po 4 kamb. Naujas. Kaina $14.200, įmokėti $4.000.

Cote St. Paul:
Woodland Ave. 2-jų šeimų "duplex" po 4½ ir 5 kambarius, pusiau atskiras, naujas namas. Kaina $15.500;

ŽEMĖ PARDAVIMUI:

Rosemount, 42 Ave. 50 ant 75 lotas už $1.800; Belanger St. 90 ant 77 lotas už $3.000; Beaubien 131 ant 100 lotas už 55 ct. kv. pėda.
Snowdown, Plamadon St. 40 ant 100 lotas už $3.000.
Ahuntsic, Gouin Blvd. 125 ant 75 lotas už $6.500.
Cote St. Paul, Eagan St. 50 ant 90 lotas už $2.000; Rockland 25 ant 90 lotas už $1.000.

PASKOLOS NAMAMS:

iš 5½% netoli užbaigimo ir iš 6% statybos eigoje. 50% namo vertės, gyvenamiems namams ir kit. pastatams. Taip pat 2-ji morgičiai.

Praktiški patarimai — sekmadieniais po pamaldų AV parapijos salėje šalia kiosko.

Norėdami parduoti ar pirkti kreipkitės į pirmąją Montrealyje lietuvių Real Estate įstaigą.

Agentai:

A. GRAŽYS, RA. 1-3148 — 5725 16 Ave., Rosemount.
A. PUZARAUSKAS, DO. 8507 — 5559 Esplanade St.

MŪSŲ TIKSLAS — JUMS PADĖTI!
NAMAI — ŽEMĖ — PASKOLOS — DRAUDIMAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
ĮSTAIGA: 177 Sherbrooke St. W., kambarys 5, Montreal, Que.
TELEFONAI: PL. 8501 - 2
Res: P. ADAMONIS, PO. 6-6495 — 1481 Valiquette St., Verdun.
A. BUDRIŪNAS, RA. 7-2690 — 6810 24th Ave., Rosemount.

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į didžiausios Kanadoje REAL ESTATE įstaigos atstovus HAMILTONE

A. Pranckevičius

Visokeriopas informacijas suteiks namų problemose ir patars.

Skambinkite ar užeikite į įstaigą

913 Main St. E., Hamilton, Tel. LI. 9-4121

RIDOUT
REAL ESTATE LIMITED

OFFICES: Toronto - Hamilton - London - Sarnia - Kitchener - Peterborough - Windsor - Richmond Hill - Woodstock - Guelph.

PARDUODAMOS TABAKO FARMOS
su derliumi

$15.000 įmokėti, 42 M.B.R., 126 akrai, 6 kinos su natūraliu gazu, 2 barnes, geras namas, beveik visur lygus paviršius. Dalininkas paliks farmoje iki 1955 m. kovo 1 d. arba šią farmą galima nupirkti įmokėjus $8.000 ir pirmą morgičių. **Pilna kaina $75.000.**

$ 8.000 įmokėti ir pirmas morgičius už 149 akrų farmą su 33 M.B.R., 5 kilnos su alyva, visi pastatai puikiame stovyje. Šią farmą būtina pamatyti. Galima tuojau užimti. **Pilna kaina $57.000.**

$20.000 įmokėti, 42 M.B.R., 136 akrai, 6 kilnos su alyva, 2 barnės, geras namas su moderniu vonios kambariu. **Pilna kaina $73.000 arba galima keisti į mažą farmą**

$15.000 įmokėti arba savininkui siūlyti namą Simcoe ar Delhi miesteliuose su maža suma grynais. 26 M.B.R., 126 akrai, 4 (half one standart) kilnos. Pamatai dviems kitoms, yra medžiagos kitų dviejų statybai. 1953 Formall A su vilkimo įtaisais. 1 1938 pick up sunkvežimėlis. Praeitais metais parduotas tabakas už 47c svarui, metai prieš tai už 43½. **Pilna kaina $42.000, imamai su derliumi** ir kitais dalykais.

S. GERBAUTZ
REAL ESTATE BROKER and INSURANCE
R.R. 1, Simcoe. TEL. 1569 W 2
Parduvėjas John Sprau, R.R. 6, Simcoe, TEL. 1542 W 3

Iš pavergtosios

Ištrėmimai į rytus

Suklydo tie, kas manė, jog tik komjaunimą palietė partijos įsakymas vykti į tolimąsias Rytų sritis dirvonų plėšti. Vilniaus radijas neseniai paskelbė, kad šiomis dienomis į rytų rajonus išvyko ir grupė Lietuvos gydytojų, felčerių ir medicinos seserų. Matyti, kad Lietuvoje medicinos patarnavimas gyventojams tiek augštai pastatytas, kad personalas jau neturi ką veikti. Jis siunčiamas į Rytus, kur jo neabejotinai trūksta.

Pasigyrimai apie Lietuvos kurortus

Pavergėjas dažnai giriasi tvarkomais kurortais ir vasarvietėmis Lietuvoje. Per Vilniaus radiją buvo paskelbta, kad sveikatos apsaugos reikalams ir poilsio namams, sanatorijoms išlaikyti visoje Sovietų Sąjungoje yra paskirta daugiau kaip 29 milijardai rublių. Girdi, iš tos sumos bus šis tas paskirta ir Lietuvos vasarvietėms — Druskininkams ir Palangai tvarkyti bei plėsti.

Druskininkai laikomi net visasąjunginės reikšmės kurortu. Tas kurortas laikomas pavyzdiniu, ir mielai kviečiami jame ilsėtis ne tiek Lietuvos gyventojai, bet ypač rusai — atėjūnai. Ne kartą per Vilniaus radiją nuskambėjo pasigyrimai apie Druskininkų puošimo, pertvarkymo darbus.

Tačiau komunistiniai pasigyrimai eina savo keliu, o gyvenimo tikrovė kitu. Štai Druskininkus buvo aplankiusi lietuviškų rašytojų grupė su Jonu Šimku priešakyje. Tie mūsų rašytojai, savaime suprantama, negali sakyti nieko apie komunistinę netvarką Lietuvoje. Jų pareiga liaupsinti visą, kas yra atliekama bolševikų ir perdėtai skleisti kas neverta jokio dėmesio. Tačiau, matyti, bolševikinis apsileidimas yra kritęs į akis ir Lietuvos rašytojams.

Štai tas pats Jonas Šimkus negalėjo susižavėti tuo, nuolat giriamu Druskininkų kurortu, ir paskelbtuose įspūdžiuose apie Druskininkus rašo: "Vilos ir pastatai gerokai apleisti. Maža kas remontuojama ir naujo statoma. Pastatytas "Nemuno" restoranas, bet ir tas, atrodo, vienai dienai — fanerinėm sienom. Kultūros namai — lopas ant lopo. Viduje išdažyta pigiu saldainių popieriukų stiliumi, o po dažais — toji pat fanera".

Štai kaip visasąjunginės reikšmės kurortą — Druskininkus vertina patys didieji komunistų pataikūnai. Iš jo pareiškimo matome, ko verti komunistiniai propagandiniai pasigyrimai. Jei tokia padėtis visasąjunginės reikšmės kurorte, lengva suprasti, kaip tvarkomos ir kaip nuskurusios kitos Lietuvoje esančios vasarvietės bei kurortai.

A. STANČIKAS
Baigęs National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.
TAISAU RADIO APARATUS
Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

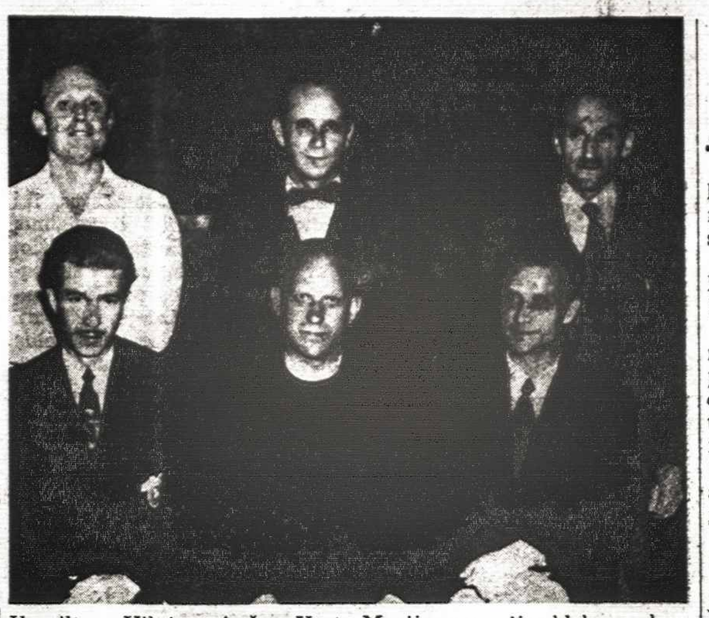

Hamiltono Vilniaus Aušros Vartų Marijos parapijos klebonas kun. dr. J. Tadarauskas su parapijos komitetu, daug talkininkavusiu ruošiant KLKat. Kongresą. Iš kairės, sėdi: pirm. K. Norkus, kun. dr. J. Tadarauskas, vicepirm. K. Stanaitis; stovi: sekret. J. Stonkus, parengimų reikalams narys M. Lazdutis ir J. Eidukaitis.

Lietuvos evangelikams pamaldos įvyks liepos 11 d. 1 val. p.p. evang. liuteronų bažnyčioje, Main St. E. ir Wexford Ave. kampas. Pamaldas laikys kun. P. Dagys.

Patikslinimas. Korespondentas p. Sk. St., "TŽ" Nr. 26, rašydamas apie mokslo metų užbaigimą, pirmoje eilėje pažymi, kad TF Hamiltono sk. įteikė knygas V ir IV sk. geriausiems mokiniams, o "šiems ir kitų skyrių mokiniams, savo ruožtu knygas įteikė b-nės v-ba".

Atrodytų, kad vyriausias šių iškilmių dalyvis buvo tik TFA Hamilton sk. Ištikrųjų piniginiai prisidėjo:

parapijos komitetas ne $100, bet $144;

B-nės v-ba $37, nors kasoje tuo laiku tebuvo tik apie $100;

Šalpos Fondas $30.

Argi korespondentui tai nebuvo žinoma? **K.**

WINDSOR, Ont.

Tarptautinė diena Windsore. Ryšium su Windsoro miesto šimtmetinėmis sukaktuvėmis liepos 11 d. rengiama plataus masto Tarptautinė diena, kurioje aktyviai dalyvaus ir lietuviai.

Tarptautinės dienos programa:

1.30 val. visi renkasi Mitchell parke, kuris randasi Giles Blvd. —Church st. kampe. Iš čia vyks organizuota eisena į Jackson parką.

2.30 val. Jackson parke prasidės speciali programa mažiesiems.

3.30 val. tame pačiame parke prasidės tarptautinės futbolo rungtynės.

7.30 val. tarptautinio koncerto pradžia, kuris vyks Jackson parko didžiojoje scenoje.

Koncerto metu, be keliolikos kitų tautų, pasirodys ir Detroito lietuvių skautų tautinių šokių grupė, vadovaujama Galinos Gobienės. Visi apylinkės lietuviai kviečiami skaitlingai atsilankyti. Ypatingai prašome dalyvauti iš Mitchell's parko prasidedančioje eisenoje. Eisenoje dalyvausime atskira grupe, todėl džiugu būtų matyti gausiai tautiniais rūbais pasirėdžiusių.

Windsoro apyl. valdyba.

St. Catherines, Ont.

Jubiliejinių Marijos metų minėjimas. Niagaros pusiasalio katalikai Dievo Motinos Marijos Nekalto Prasidėjimo dogmos paskelbimo sukaktį paminės rugpiūčio 15 d., Švč. Marijos į Dangų paėmimo šventėje. Jungtinis parapijų — St. Catharines, Welland, Niagara Falls, Buffalo — komitetas rūpinsis, kad tinkamai būtų pagerbta Dangiškoji Motina, prašant laisvės mūsų kenčiančiai Tėvynei.

Birželio 26 d. pakrikštytas V. G. Daraškų sūnus vardu Algirdas Antanas. Kūmai buvo J. Stankevičienė ir A. Panumis. Gražus krikštynų banketas įvyko Daraškų bute.

Kun. B. Mikalauskas, OFM, Niagaros pusiasalio lietuvių klebonas, pakviestas seserų Karmeličių kapelionu.

Niagaros apylinkės lietuvių gegužinė ruošiama liepos 25 d., sekmadienį, Bieliūnų ūkyje, prie kelio R.R. 1.

Meno mėgėjų grupė "Gintaras" išsiskirstė vasaros atostogoms. Tolimesnį savo veikimą pradės rugsėjo 12 d.

LIETUVIŠKA VYRŲ KIRPYKLA
"WALTER BARBER SHOP"
Anksčiau buvusi Ossington Ave., prie Lietuvių Namų dabar PERSIKĖLĖ į 874 COLLEGE ST., tarp Ossington ir Dovercourt Rd.
Veikia nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius.
Savininkas V. LASTAUSKAS
874 COLLEGE STREET. TORONTO

F. SENKUS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1597 Bloor St. West
(prie Indian Rd.)
TELEFONAS KE. 8212
Visais turto pirkimo ir pardavimo reikalais jums mielai ir sąžiningai patarnausime.
REIKALINGI NAMŲ PARDAVĖJAI.
Geras atlyginimas ir visapusiška pagalba pradedantiems.

A. S. NORRINGTON REAL ESTATE
1177 BLOOR STREET WEST - TORONTO - TEL. LL. 3102
(tarp Dufferin ir Lansdowne)

Tarpininkaujame pardavime ir pirkime įvairių nekilnojamų nuosavybių ne tik Toronto mieste ir priemiesčių rajonuose, bet ir visoj Ontario provincijoje.

$3.000 įmokėti — **Bloor -Brock,** 6 kambarių, plytinis namas, moderni virtuvė, 2 garažai, geras pirkinys.
$4.000 įmokėti — **Bloor - Symington,** 6 kambarių mūrinis namas su krautuve, 4 garažai, proga galvojantiems apie prekybą, nebrangiai parduodamas.
$4.500 įmokėti — **Bloor - Indian Rd.,** 8 kambarių, gerų plytų namas, vidus gražiai užlaikytas, jokių morgičių nėra.
$5.000 įmokėti — **Bloor - Runnymede,** 7 kamb., gražus plytinis namas, dideli kambariai, gražus sodelis, garažas, reta proga.
$6.000 įmokėti — **Bloor - Quebec,** 9 kambarių, gerų plytų namas, išilginių koridorių sistema, 2 virtuvės, 2 vonios, garažas, vertas dėmesio.
$7.000 įmokėti — **Parkdale,** 12 didelių kambarių, mūrinis tripleksas, 3 virtuvės, 3 vonios, didelės pajamos, pigiai parduodamas.
$8.000 įmokėti — **St. Clair -Westmount,** 10 didelių kambarių, gerų plytų namas, pryšakys tašytų akmenų, 2 virtuvės, 2 vonios ,vandens - alyvos šildymas, 2 garažai, palyginti nebrangus tame rajone.

TURIME DAUG KRAUTUVIŲ!

Kasdien gauname naujų pasiūlymų, todėl patariama paskambinti ir pranešti ką ieškote pirkti, arba ką turite parduoti, kuriame rajone ir už kokią kainą.

Teisingai patarnaus ir sandėrio reikalus sutvarkys

Ap. Sakevičius - Sakus
Įstaigos telefonas LL. 3102, namų telefonas LL. 0656

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

"Amerikos Balso" įstaigos perkeliamos iš Niujorko į Vašingtoną. Ten persikelia ir lietuviškas skyrius.

Prof. J. Kaminskas, buvęs VL IKo narys, vasaroti atvyksta į Kanadą.

Leonas Prūseika, komunistinės "Vilnies" redakcijos narys pagal imigracijos ir natūralizacijos tarnybos direktoriaus galutinį sprendimą turi būti suimtas ir deportuotas į Sov. Sąj. Ar ištikrųjų jis ten pateks, priklausys nuo to ar Sov. Sąj. sutiks jį įsileisti.

Jurgis Augustaitis, detroitietis, nežiūrint savo ilgos ir "neparankios" pavardės, dabar paaugštintas į skyriaus vedėjus — sales manager. Jis jau ilgas laikas kai sėkmingai pardavinėja Ford gamybos automobilius. Taigi, lietuviška pavardė nei kiek nekliudo prekiauti.

Detroito skautės ir skautai beveik dvi savaites stovyklavo amerikiečių skautų aikštelėje. Vieta kalnuota, medžiais apaugusi, čia pat ir ežeras. Stovyklos metu lankėsi labai daug svečių. Ypač visus žavėjo Joninių laužas, atliktas visais mūsų senaisiais papročiais vadovaujantis. Nemaža grupelė studentų skautų dalyvauja ir akademinio skautų sąjūdžio ruošiamoje stovykloje, Kanados teritorijoje, prie Erie ežero.

Detroite jaučiamos gan žymios nedarbo apraiškos. Be darbo yra ir visa eilė mūsų tautiečių. Kaikurių padėtis jau visiškai rimta.

D. BRITANIJA

Londono liet. parapijos klebonas kun. Matulaitis birželio 16 d. išvyko į JAV. Jis paskirtas generaliniu postulatoriu arkivyskupo Matulaičio beatifikacijos bylai vesti.

Anglijos Liet. B-nės vardu liepos 11-12 d. Paryžiuje vykstančiam PLB suvažiavimui siūlomos 3 rezoliucijos buvo nutartos birželio 14 d. į Anglijos LB įeinačių 8 organizacijų ir Kr. V-bos posėdy. Tomis rezoliucijomis šaukiamasi pasaulio lietuvių paramos, ypač "Eur. Lietuvio" leidimui ir pageidaujama, kad VL IKas ir Dipl. Tarnyba palaikytų darnesnius ryšius.

Londone numatoma įsteigti savaitgalio liet. mokyklą. Tam reikalui širinkta speciali komisija: kun. A. Kazlauskas, V. Zdanavičius, A. Molis ir J. Alkimavičius.

Psichiškai sergančius lietuvius D. Britanijoje norima sutelkti į vieną vietą, jei atsirastų pakankamas skaičius lietuvių medicinos personalo. Ten kelios dešimtys psichinių ligonių lietuvių yra dabar išmėtyti po įvairias ligonines.

BRAZILIJA

Brazilijoje senų lietuvių emigrantų yra 43.000, naujų lietuvių emigrantų bus apie 600-700. Pradžios mokyklų yra 5, jas lanko apie 1.200 vaikų. Jose dėstomi lituanistikos dalykai. Be to, veikia viena vargo mokykla su 20 lankytojų, 4 klasių progimnazija, mašinraščio kursai, lituanistikos kursai ir vaikų darželis, kurį lanko apie 70 vaikų. Progimnazija ir visos pradžios mokyklos turi visas teises. Dvi pradžios mokyklas ir lituanistikos kursus išlaiko Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, o kitas 3 pradž. mokyklas, mašinraščio kursus ir progimnaziją — seserys pranciškietės. Visos jos, taip pat lietuvių bažnyčia, choras ir keletas svarbesnių lietuvių organizacijų yra Sao Paolo mieste. Leidžiami 2 lietuvių laikraščiai: "Mūsų Lietuva" ir "Žinios".

Pasaulinį spaudos kongresą Sao Paolo mieste š. m. lapkričio 6-13 d. ruošia Paulistų spaudos draugija. Į kongresą pakviesti ir lietuviai, kurie ruošiasi jame aktyviai dalyvauti.

Sao Paulo miestas šiais metais švenčia 400 metų įkūrimo sukaktį. Ta proga pastatytas ištisas rajonas su paviljonais parodoms bei iškilmėms. Nepriklausomos valstybės išsinuomavo parodoje paviljonus savo įvairiems gaminiams pademonstruoti. Pakviestos dalyvauti ir Pabaltijo valstybės. Tačiau, mūsų kraštams esant okupuotiems, mes negalime parodyti savo pramonės. Lietuvos Konsulo Aleksandro Polišaičio ir kun. kleb. Pijaus Ragažinsko rūpesčiu gauta patalpa nemokamai. Toje patalpoje tegalėsime pasirodyti tik su liaudies meno gaminiais.

AUSTRALIJA

Kar. Mindaugo Instituto Melbourne direktoriu, išvykus prof. Dr. P. V. Raulinaičiui, išrinktas kun. P. Vaseris.

Mūsų Pastogės leidėjas, Australijos LB Kr. Valdyba, skundžiasi, kad laikraštis iš normalių pajamų vis nepajėgia išsiversti, ir prašo visų Austral. lietuvių talkos siekiant daugiau prenumeratorių.

MARGIS VAISTINĖ
JONAS V. MARGIS – vaistininkas
19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

Receptams naujiems ar seniems — tik paskambink ar parašyk— mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visame mieste VELTUI. Taip pat turime: trejos devynerios, ramunėlių, Celsijaus termometrų, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odekolono, vitaminų ir tt.

TELEFONAS MU. 9543 — **VALANDOS 9 a.m. — 9 p.m.**

Dar ne vėlu įsigyti tabako ūkį
šių metų sezonui.

Pirkimo ir informacijų reikalais kreipkitės į mūsų atstovą
ANTANAS ARIMAS
R.R. 1 Vienna, Ont. Tel. Port Burwell 5 Ring 12.

FREEMAN & NEWTON
GENERAL INSURANCE AND REAL ESTATE
33 Robinson St. Telefonas 1666. Simcoe, Ontario

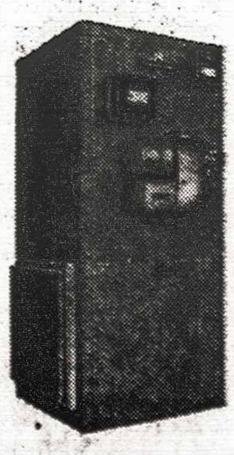

ĮSIGYKITE DABAR! SUTAUPYSITE $$$

Alyvos krosnys sumažintomis kainomis

SPECIALUS PASIŪLYMAS LIETUVIAMS:

★ FAIRBANKS-MORSE
★ FESS
★ GILBARCO
★ AERO

Anksčiau **$395.00** — Dabar **$315.00**

★ TERRY
★ CHATKO
★ TORRIDHEAT

Anksčiau **$365.00** — Dabar **$300.00**

- Įskaitant pilną instaliaciją su kontrolės įtaisais ir 200 galionų alyvos tanku,
- Garantuojama 1 metams,
- Alyvos sutartis su Imperial Oil, Rogers, Fueloil Ltd. ir kt. kompanijomis,
- Mažas įmokėjimas ir išsimokėti per 2 metus.

TAIP PAT ĮRENGIAME: naujas krosnis, ventiliaciją ir vandens šildymo įrengimus.

GARNEY & COMPANY
(Latvių kompanija, dirbanti virš 18 metų Toronte)
15 BARTON AVE., Toronto. - - Telefonas ME. 2554

"SAULĖS GIESMĖ"

PASIKALBĖJIMAS SU JOS AUTORIUMI ANTANU MACEINA

"TŽ" redakcija, norėdama skaitytojus supažindinti su artimesnėmis prof. Ant. Maceinos naujausios knygos atsiradimo aplinkybėmis, kreipėsi į autorių keletu klausimu, į kuriuos jis mielai atsakė.

1. Parašėte stambų veikalą apie šv. Pranciškų. Kas paskatino Jus susidomėti Asyžiaus Neturtėliu?

Mano dėmesį į šv. Pranciškų Asyžietį pirmą sykį yra atkreipęs prof. Dr. M. Ražaitis viena savo konferencija rekolekcijų metu. Tai buvo jau gana seniai, rodos, 1926 metais. Nuo tada šis šventasis man ir stovėjo prieš akis kaip žmogus, kurį reikia arčiau pažinti. Vis dėlto Poverello pažinimas man nebuvo pašalinis. Jis organiškai įsijungė į manuosius pastarųjų metų **religingumo ir bedievybės** apmąstymus. Nedaug kas iš Jūsų skaitytojų žino, kad esu apmetęs planą dviem trilogijom *: **bedieviškajai,** kurią sudarys Inkvizitorius — Antichristas — Žmogdievis; **religiškajai,** kuri susidės iš Pranciškaus — Marijos — Kristaus. Pirmojoje mėginu parodyti ateizmo išsivystymą ligi galo, antrojoje — šventumo taip pat ligi jo viršūnės. Pastarąjame taške Žmogdievis kaip nuoseklaus ateizmo išdava susitinka su Dievžmogiu kaip absoliučios religijos rezultatu. Tačiau ligi šio susitikimo tiek ateizmas, tiek religija pereina per keletą laipsnių. Pirmasis iš jų **religiniame** kelyje man ir yra **šv. Pranciškus** kaip nuosekliausias šventasis, kuris nenorėjo Evangelijos aptemdyti žmogiškais jos aiškinimais ir tuo atsistoti prieš Inkvizitorių kaip tikroji jo priešginybė. Kaip žinote, Inkvizitorius yra Kristaus mokslą "pataisęs" ir, būtent, tuo būdu, kad jis jį "išaiškino" pagal žmogaus prigimtį. Šiuo keliu eina nevienas krikščionis, kartais net nežinodamas, kad jis dirba inkvizitorišką darbą. Šv. Pranciškus nuo šitokių "aiškinimų" atsisakė ir Evangeliją suprato taip, kaip ji yra išėjusi iš Kristaus lūpų. Todėl yra labai įdomu pasvarstyti gyvenimą tokio žmogaus, kuriam Kalno Pamokslas yra ne kažkokia svajonė, bet tikra linksmoji Naujiena! Šitas tad Asyžiaus šventojo bruožas, šitas paprastas, skaidrus žvilgsnis į Evangeliją, neaptemdintas jokiais daugiatomiais "išguldinėjimais" kaip tik man ir buvo pats patraukliausias bruožas.

Paskutinis stumtelėjimas sėsti ir surašyti savus apmąstymus atėjo iš prel. Pranciškaus Juro, kuris, švęsdamas 60 metų amžiaus sukaktį, norėjo ją paminėti, išleisdamas knygą apie šventąjį savo bendravardį. Jeigu tad "Saulės Giesmė" galėjo pasirodyti visuomenėje, tai tik šio garbingojo Prelato dėka.

2. Kaip matyti iš veikalo turinio, jis nėra istorinė šv. Pranciškaus biografija. Kodėl nerašėte jo gyvenimo, o pasukote savitu keliu?

Visų pirma Asyžiaus šventojo biografijų turime pakankamai. Apie tai miniu ir knygos pratartyje. Tiesa, nė vienas lietuvis Bažnyčios istorikas — net nė patys pranciškonai — šv. Pranciškaus gyvenimo nėra parašę. Tačiau mes daug ko nesame parašę; mes nesame parašę nė teologijos, nors turėjome tris seminarijas ir teologijos fakultetą su keliomis dešimtimis dvasiškių profesorių. Mat, jau nuo Vytauto Didžiojo laikų mėgstame jodinėti **svetimais plotais** ir naudotis **svetimais turtais.** Tai yra ženklas **politinės** mūsų didybės ir sykiu **kultūrinės** menkystės. Šiai trapiai didybei žlugus, pasijuntame neturį — net padoraus katekizmo! Tačiau kadangi ir aš priklausau šiai didžių politikų tautai, todėl skaičiau šv. Pranciškaus gyvenimo aprašymus svetimomis kalbomis ir nejaučiau nė mažiausio noro rašyti Poverello biografiją lietuviškai. Juk kam gi Viešpats mums visiems yra davęs "kalbų dovaną"?

Bet jeigu tokio noro aš ir būčiau turėjęs, vistiek šv. Pranciškaus gyvenimo nebūčiau rašęs, nes nesu — **istorikas.** Šv. Pranciškus, kaip ir kiekvienas žmogus, yra savo amžiaus augintinis. Norint nagrinėti jo gyvenimą, reikia jį įstatyti į ano meto rėmus. O tai jau yra istoriko uždavinys, Bažnyčios istoriko, nuo kurio stoviu gana toli. Mano kelias į šv. Pranciškų buvo visiškai kitoks. Tiesa, Asyžiaus Neturtėlio gyvenimas stovėjo prieš mano akis, tačiau ne **istorine** savo puse. Jis stovėjo prieš mane kaip **santykis** žmogaus, kuris įvykdė Evangeliją ligi galo ir todėl apsivilko Kristumi taip, jog net buvo pavadintas "antruoju Kristumi". Man tad ir norėjosi savo knygoje paklausti ir mėginti duoti atsakymą: **koks** yra šis "antrojo Kristaus" santykis (su gamta, su turtu, su žmonėmis, su Dievu) ir **kodėl** jis toks yra. Esmėje tad mano studija yra ne istorinio žmogiškojo gyvenimo, bet **krikščioniškosios egzistencijos sklaida;** sakyčiau net savotiška Krikščionybės filosofija. Šv. Pranciškus man buvo tik gyvas pavyzdys, gyva tikrovė, teikianti medžiagos apmąstymui.

3. Šv. Pranciškus yra 13 šimtmečio žmogus. Kodėl manote, kad jis yra aktualus ir šiandien?

Kiek šv. Pranciškus yra 13 šimtmečio vaikas, tiek jis šiandien nebėra aktualus. Tai esu pastebėjęs ir knygos pratartyje. Daugelis jo naudotų būdų bei priemonių Evangelijai vykdyti yra negrįžtamai praėję. Tačiau argi manote, kad šv. Pranciškus 13 šimtmečio praeinamybėmis ir išsisemia? Juk grojant Mozarto "Die kleine Nachtmusik", nėra reikalo užsidėti peruką ir apsiauti trumpomis kelnėmis bei baltomis kojinėmis. Ir kas gi galėtų šiandien teigti, esą be šių 18 šimtm. priedų Mozartas yra miręs? Taip yra ir su šventaisiais. Visi jie yra savo meto žmonės, tačiau visuose juose gyvena amžinoji Evangelija. Miršta amžiaus sukurti Evangelijos perukai, bet pasilieka gyva jos dvasia, pražydusi šventuosiuose. Todėl **kiekvienas Bažnyčios šventasis yra aktualus,** nes Bažnyčios gyvenimas savyje niekados nevirsta gryna praeitimi, kaip tai atsitinka su pasaulio gyvenimu.

Jeigu tačiau klaustumėte, kuo šv. Pranciškus Asyžietis šiandien yra aktualus, atsakyčiau: **atvirumu Evangelijai.** Jis šv. Raštą vertė, skaitė, vykdė. Jis jautė, kad Kristaus žodžiai yra tiesiog jam pačiam pasakyti, todėl jie sudrebino jį ligi gelmių. **Individualinis priėjimas prie Evangelijos** — štai kas šv. Pranciškuje nėra mirę. Evangelija juk nėra tik kadaise paskelbta. Ne, ji yra skelbiama kiekvieną kartą iš naujo: kiekvienai generacijai iš naujo ir kiekvienam asmeniui iš naujo. Tuo tarpu šiandien mes ją pergyvename kaip kažkokią abstrakčią teoriją, tinkančią abstrakčiai "visuomenei", tačiau vargiai liečiančią **asmeninę** mūsų egzistenciją. Šv. Pranciškaus gyvenime tokio abstraktumo Evangelijai nebuvo. Jeigu jis rado joje parašyta, kad Kristaus apaštalai, eidami į žmones, turį nesiimti "nei aukso, nei sidabro", tai jis jo nė neėmė. Jeigu jis Kalno Pamoksle skaitė, kad nereikia rūpintis rytojaus diena, tai jis nė nesirūpino. Jeigu jis paskaitė, kad, norint sekti Kristumi, reikia parduoti visa, ką turi, išdalinti vargšams ir tik tada ateiti pas Išganytoją, tai jis taip ir darė. Kiekvienas Evangelijos sakinys buvo šv. Pranciškui tarsi gyvas Dievo pirštas, rodąs į jo paties gyvenimą. Štai ko mūsų amžiui stinga jo santykiuose su Evangelija. Jam stinga konkretumo ir asmeniškumo. Sv. Pranciškus stovi prieš mus iš tikro kaip pavyzdys ir sykiu kaip įspėjimas, kad mūsų dienomis Evangelijos šviesa yra pavožta po aiškinimų, taisyklių, reglų ir įstatymų puodu. Šiuo atžvilgiu Asyžiaus Prastuolis yra amžinas, nes Kristaus kova su fariziejais, kurie duoda "dešimtinę iš mėtos, krapų ir kmynų", pamiršdami "svarbesnius įstatymo dalykus — teisingumą, pasigailėjimą ir ištikimybę" (Mat. 23, 23), trunka visą istorijos metą. Naujojo Testamento fariziejai nėra nė kiek kitoki, negu Senojo Testamento. Ir vienų ir kitų rankose dieviškasis Apreiškimas virsta "nepakeliama našta" (Mat 23, 4). Prieidamas prie Evangelijos kaip jam pačiam duotos, šv. Pranciškus pralaužė šį fariziejišką raugą ir Kristaus žodį padarė **savo** kelio vadovu.

* **Red. pastaba.** Iš šių dviejų trilogijos dalių Maceina yra jau parašęs tris tomus (Didysis Inkvizitorius, Saulės giesmė ir Niekšybės paslaptis), rašo dabar ketvirtąjį apie Mariją ir planuoja penktąjį apie Žmogdievį. Šeštasis tomas apie Kristų bus rašomas tik žymiai vėliau.

(Bus daugiau)

DU NAUJI INŽINIERIAI

Šiais metais Toronto Universitetą sekmingai baigė trys lietuviai:" Gytis Šernas, Kostas Astravas ir Viktoras Bričkus.

Gyčio Šerno mokslo eiga yra gana įdomi. Gimnaziją pradėjo lankyti Klaipėdoje. Po poros palyginant ramių metų Klaipėdoj jis pradėjo savo gyvenimo odisėją persikeldamas į Palangos gimnaziją, po to į Karaliaučiaus, paskui į Dresdeno ir pagaliau įsigijo brandos atestatą Grossheseр, vėliau mums visiems gerai pažįstamoj Diepholzo gimnazijoj. Tais pačiais metais 1948 m. jis atvyko į Kanadą ir pradėjo dirbti prie statybos. Augštasis mokslas tada buvo, kaip ir daugeliui kitų, tiktai graži svajonė. Bet, padirbęs prie statybos, po dviejų metų Gytis įstojo į Toronto Universiteto civil engineering skyrių, kurį po keturių sunkių metų baigė, įsigydamas diplomą. Nors mokslo metai ir nebuvo lengvi ir daug buvo reikalaujama, Gytis nepamiršo lietuvių studentų reikalų. Jis padėjo juos suburti į vieningą ratelį, vadovavo jiems ir pagaliau buvo išrinktas į KLSC valdybą.

Gytis dabar jau dirba savo srityje. Paklaustas, kokie planai dėl ateities, nusišypso ir atsako, kad dabar jis darbu labai patenkintas ir daug nieko neplanuoja, nes pirmiausiai reikia gerai atsikvėpti.

Kostas Astravas baigė gimnaziją dar bebūdamas Lietuvoje, Biržuose, bet artėjant rusams, kaip ir daugelis kitų, turėjo palikti namus ir ieškoti pastogės svetur dar nespėjęs įgyvendinti savo troškimo — pradėti studijuoti mediciną. Nors karo audros buvo žiaurios ir naikinančios, jos nepajėgė išrauti jo planų tvirtų šaknų. Tuojau po karo jis įstojo į atsidariusio Pabaltijo Universiteto medicinos fakultetą. Pastudijavęs tris gana laimingus metus Vokietijoj, Kostas ir vėl buvo priverstas ieškoti pastogės, nutraukti pradėtas studijas, mažai turėdamas vilties jas kada nors vėl tęsti. Atvykęs Kanadon dirbo aukso kasyklose, kur užsidirbęs kiek pinigų 1949 m. įstojo į Londono, Ont. universiteto, medicinos fakulteto pirmus metus. Nors ir labai medicina buvo numylėta, toliau mokintis buvo neįmanoma, todėl viską metęs atvažiavo į Torontą.

Daugelis kitų po tiek mėginimų būtų praradę pasitikėjimą ir viltį, bet ne Kostas. Jisai nutarė dar kartą pradėti viską iš naujo ir įstojo į Toronto Un-tą — šį sykį jau į chemical engeneering skyrių. Šio mokslo nutraukti nereikėjo ir po keturių metų sekmingai baigė pasiekdamas savo tikslą.

Daug darbo ir rūpesčių įdėjo ir kartu su juo ėjo per visus sunkumus jo žmona. Dirbdama ilgas valandas ir kartais vėlai vakare, klausydamosi mašinėlės tauškėjimo per naktis, jinai ne tik pati neprarado vilties ir nepritrūko ištvermės, bet dar rasdavo jėgų padrąsinti savo vyrą.

Šiuo metu K. Astravas dirba savoje profesijoje ir yra superintendentas vienoje įmonėje. Beabejo, abu su žmona džiaugiasi, kad visas jų vargas nebuvo veltui.

Kostas, kaip ir Gytis, buvo vienas iš pirmųjų lietuvių studentų Toronte ir taip pat daug pasidarbavo prie dabartinio LS klubo. Pereitais metais jis buvo išrinktas KLSC valdybos pirmininku, o dabar tikriausiai jie su Gyčiu įkurs lietuvių alumnų skyrių.

M. G.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

"Garnio" leidykla leidžia K. Pažėraitės novelių rinkinį "Didvyrių žemė", skirtą kovojantiems ir žūstantiems lietuviams didvyriams — miško broliams.

"Terros" leidykla numato išleisti A. Miškinio poezijos rinktinę.

J. Būga ruošia spaudai žemaičių liaudies dainas.

Didžiausia Vokietijos techninių knygų leidykla išleido inž. Dr. Algirdo Nasvyčio knygą "Die Gesetzmässigkeiten kombinatorischer Technik" — "Kombinatorinės technikos dėsniai". Tai yra pirmas įvykis, kad šioji leidykla būtų išspausdinusi lietuvio veikalą. Lietuvoje A. Nasvytis buvo VD Un-to asistentas, o paskiau dirbo Technologijos fakultete lektorium. Dabar jis dirba savo specialybėje Clevelande. Europos spauda apie šį kylančio lietuvio mokslininko darbą atsiliepė palankiai.

A. Liutkaus Bretau galerijoje suruošta tapybos paroda, pavadinta "Pavasaris prie Viduržemiomio", atkreipė ir prancūzų kritikos dėmesį. Nors Paryžiuje tarp 70.000 dailininkų nelengva prasimušti, tačiau prancūzų spaudos organai, kaip "Arts" Nr. 467, "Le Parisien Libere" šių metų birželio 9 d. numeryje, "L'Information" š. m. birželio 11 d. ir kt., šiltai apie ją atsiliepė. "Arts" džiaugiasi Liutkaus paveikslų spavingumu, A. H. Martinie per "Le Parisien Libere" skiltis iškelia jo gyvenimo džiaugsmą ir sugebėjimą pagauti ypatingus Žydriosios pakrantės peisažo atspalvius. Rene Domergue atkreipia dėmesio į jo Villefranche, de Saint Jean Cap-Ferat ir kt. Viduržemio jūros spalvingus vaizdus.

Minint spaudos atgavimo sukaktį, pagerbti Argentinoje palaidotas aušrininkas Višteliauskas, knygnešys Pauga ir kiti kovotojai už lietuvių spaudos atgavimą. Seniau Argentinoje ėjo daugiau kaip 20 lietuvių periodinių leidinių.

Marijos kongresas Kanadoje

Visos Kanados katalikai Marijos metų proga rugpiūčio 5-15 d.d. rengia didelį kongresą garsioje Cap-de-la-Madeleine šventovėje ir Trois-Riviéres mieste (Quebeco prov.). Pirmosios 10 dienų yra skirtos kiekvienai provincijai atskirai. Maldininkai yra organizuojami, kad skirtąją dieną atstovautų Marijos šventovėje savo provinciją. Paskutinė diena yra skirta visai Kanadai. Šv. Tėvas Pijus XII paskyrė šiam kongresui legatą J. Em. kardinolą Valerio Valeri. Jis yra 70 m. amžiaus; vadovauja vienuolių kongregacijai kaip jos prefektas. Tai lyg viena iš dvylikos popiežiaus ministerijų, padedanti tvarkyti K. Bažnyčios reikalus. Be kitko, jis yra Pontifikalinės Komisijos Rusijai narys. Kongrese dalyvaus abu Kanados kardinolai, 12 arkivyskupų ir 10 vyskupų. Paskutinis Marijologinis Kanados katalikų kongresas buvo Otavoje, kur popiežiaus legatu buvo Jo Em. kardinolas Mc Guigan.

Patikslinimas Liet. Enciklop. prenumeratoriams Kanadoje

Išsiuntinėjant pranešimus apie III t. atspausdinimą įsibrovė nemaloni klaida. Pasakyta, kad už III t. prašoma siųsti $7.75. Ši kaina yra taikoma JAV gyvenantiems prenumeratoriams. Kanadoj bei kitur užsienyje gyvenantiems prenumeratoriams kaina pasilieka kaip ir ankstyvesniems tomams, t.y. $7.98, todėl tą sumą ir prašome siųsti. Kurie jau yra atsiuntę po $7.75 labai prašau skirtumą $0.23 cent. atsiųsti siunčiant už sekančius tomus.

Už įvykusią klaidą labai atsiprašau.

LE leidėjas J. Kapočius.

Virš 30 mil. "televizorių" JAV-se

"Television Daily" Niujorke rašo, jog 1954 gegužės 1 d. JAV 63% šeimų turėjo savo TV priimtuvus. NBC bendrovės planavimo skyriaus apskaičiavimais tuo laiku buvo JAV-se suskaičiuota 30.083.000 priimtuvai, kai prieš metus tebuvo 24.050.000. Sakoma, jog mėgiamiausios programos vakarais čia žiūri apie 140.000.000 asmenų. Taigi, kas yra TV? LTSR kalbininkai šiai naujenybei pasiūlė vardą televizorius, kuris ir yra tarybinės spaudos naudojamas. (alm)

Knyga ir kaikurie kultūros istorijos klausimai

(Pabaiga)

Katalikiškos lietuviškos raštijos pradžios priežasčių ištikrųjų, atrodo, tiksliau ieškoti ne vietinėje tikybinėje rivalizacijoje, bet Tridento Bažnyčios Suvažiavimo nutarimuose, kur priėjimas prie liaudies buvo įsakmiai užakcentuotas ir kuriais buvo paremta visa atsigaunančios katalikų Bažnyčios veikla. Atseit, išeitų, kad protestantizmas išjudino visą katalikų Bažnyčią, kurios nutarimų vykdymas ir Lietuvoje iššaukė katalikišką raštiją, bet tai nebuvo vien dviejų Lietuvų santykiavimo vaisius, nors ir negalima teigti, kad katalikų kaikuriems hierarchams D. Lietuvoje liuteroniškieji raštai, spausdinti Karaliaučiuje, būtų buvę nežinomi. Šito fakto žinojimas galėjo tik paakinti vykdyti pačios katalikų Bažnyčios nurodymus. Kad taip tikrai buvo, matyti ir iš to, kad Lietuvoje raštų pagausėjimas 16 a. gale ir 17 a. pirmoje pusėje visiškai sutampa su tokiuo pat reiškiniu visoje Europoje, kaip ir vėlesnis atoslūgis sutampa su tokiuo pat atoslūgiu tenai, nors mūsuose priežasčių vis tebeieškoma tik namie.

Iš bendrų pažiūrų ar pastabų, kurios eiliniams skaitytojui tik ir įstringa į galvą, pastebėtinas neatsargus išsireiškimas, liečiąs senosios Lietuvos valstybinių raštų kalbą. Išeina kad **senosios Lietuvos valstybės oficalinė kalba,** kuri čia vadinama stačiatikių, kartais pravoslavų, kartais gudų bažnytine kalba (32, 33, 40, 48, 49, 51 p.p.),buvusi atšaukta 1697 m., kada "visiems raštininkams buvo įsakyta valstybinius raštus rašyti ne bažnytiniu stačiatikių raštu, bet kita irgi Lietuvai svetima kalba — lenkų" (14 p.). Ištikrųjų pirmiausia čia netinka pravoslavų ar stačiatikių terminas, nes jis atsirado tik 17 a. ir tik per Maskvą. Ankstyvesniems laikams paprastai vartojamą rytų arba rytų apeigų Bažnyčios terminas, o kalbai — rytų slavų bažnytinė kalba. Šiai kalbai Kirilo ir Metodijaus kadaise pritaikytas raštas buvo vartojamas visoje Rytų Europoje, net romaniškoje Rumunijoje, tačiau kiekviename krašte raštų bei kanceliarijos kalba išsivystė skirtinga šnekamosios kalbos poveiky. Lietuvoje šita kalba išsivystė veikiama ukrainiečių, gudų, lietuvių, o vėliau ir lenkų kalbų. Prie jos buvo taip įprasta, kad 15 a. ji kurį metą buvo vartojama net katalikų Bažnyčios kapitulų raštinėse, nors ten visdėlto greit įsigalėjo lotynų kalba. **Tačiau nebuvo įstatymo, kuris būtų paskelbęs oficialia** visų valstybinių raštų kalba. Ji palengva buvo išstumta lotynų ir ypač lenkų kalbos, bet ne 1697 m. seimo nutarimu. Šitas nutarimas lietė tik teismus.

Lietuvos III statutas nustatė, kad teismų aktai būtų rašomi šia įprastine raštinių kalba (jokių kitų aktų bei raštų tai nelietė), tačiau lenkų kalba į augštesnįjį Lietuvos visuomenės sluogsnį taip sparčiai skverbėsi, kad netrukus pats statutas buvo išverstas į lenkų kalbą ir toks tebuvo toliau perspausdinėjamas. Teismų aktai dažniausiai ištisai pradėti rašyti taip pat lenkiškai — 1697 jau visi be išimties, — tik pati įvedamoji formulė, kurioje pasakoma, koks, kieno pastatytas ir kokios sudėties teismas nagrinėjo kokią bylą, o taip pat užbaigiamoji formulė, tebebuvo rašomos ta senąja slaviška kanceliarine kalba. Ištikrųjų **1697 m. seimas ir tejvedė vien šių dar dar, užsilikusių teismo akto formulių rašymą lenkiškai.** Visa kita buvo jau gyvenimo sulenkinta. Šito nutarimo priežastis labai aiški — bajorija jau nebemokėjo to rašto. Tuo tarpu Lenkijoje tesmų aktai būdavo rašomi lotyniškai, šlektoms tas sunkumų nesudarė, tad jie to ir nelietė, tuo būdu likdami "mažiau lenkiški" už Lietuvos bajorus.

Kaip jau sakyta, čia iškeltieji klausimai nėra prof. Biržiškos studijos išvados. Tai tik jo prabėgomis paliestos ar primintos plačiosios problemos, dažnai tik prasitarimai, o studija yra grynai bibliografinių painiavų narpliojimas — knygos, jų laidos, autoriai, bendradarbiai ir jų tarpusavio saitai. Visa tai labai brangus įnašas lietuviškosios raštijos istorijai, brangi medžiaga kiekvienam būsimam kultūros istorijos tyrinėtojui. Eilinis skaitytojas beabejo pirmiausia sugaus bendrąsias pastabas, tuos bendruosius teigimus ar prasitarimus. Prie jų tad ir norėjosi čia kiek plačiau sustoti. Tai yra klausimai, kurie dar turėtų būti plačiai diskutuojami, o deja, lig šiol taip ir pripažįstami a priori, be gilesnių studijų, be rimtesnio pasvarstymo.

A. Šapoka.

Tarptautinės filmų dienos

Birželio 20-24 d. Kölne (Vokietijoj) įvyko studijų dienos, skirtos filmų problemoms nagrinėti. Jose dalyvavo įvairių tautų delegacijos. Vieną pagrindinių paskaitų skaitė Milano un-to rektorius Tėvas A. Gemelli. Be kitko jisai ypač pabrėžė filmų moralinę pusę: "Filmų problema bus išspręsta, kai jų gamintojai, spekuliuoją nepadorumu, negalės iš to pragyventi. Tada filmas bus kultūros įrankis bei jos išraiška; jei mes to nepasieksime, jis sugadins vaikus, jaunuolius ir suaugusius. Šv. Tėvas Pijus XII atsiuntė sveikinimą, nurodydamas į reikalą kiekvieno krašto tikintiesiems turėti savo filmų tarnybą, kuri informuotų visuomenę apie kiekvieno filmo dorovinę vertę. Tikintieji yra įpareigoti vadovautis tokiais nurodymais, nes jie eina iš įstaigos, veikiančios hierarchijos pavedimu.

Jaunimo nusikaltimo šaknys namie

Harvardo Teisių Mokyklos prof. Sheldono Gluecko ir dr. Eleanoros Gluecko paruošta visuomeninių s p ė j i m ų lentelė (skalė) parodo, kad jau vaikų darželyje galima pastebėti vaiką, kuris ateityje taps nusikaltėliu. Glueckų skalė buvo panaudota spėjant 100 vaikų elgesį. Jos spėjimai 91% pasitvirtino.

Skalės pratimai, matyti, paneigė mintį, kad nusikaltimai prasideda nuo juokų laikraščių ("komikų"), siaubingų filmų, televizijoje vaizduojamų nusikaltimų, gatvių vaikų gaujų ir kitų veiksnių, kurie dabar dažnai yra kaltinami. Nusikaltimo šaknis galima atrasti savuose namuose ir Glueckų skalė naudoja šiuos penkis visuomeninius veiksnius nusikaltimui įspėti:

1. Tėvo drausmė vaiko atžvilgiu. Kietas, bet malonus tėvas yra geriausias. Jei jis yra šiurkštus ir neprotingas, reikalaująs paklusnumo per baimę, arba jei jis yra perdaug nerangus vienu atveju ir perdaug švelnus kitu atveju, rūpesčiai jau prasideda.

2. Motinos vaiko priežiūra. Motina, rūpestingai žiūrinti savo vaiką ir parūpinanti jam pakankamai poilsio, suteikia jam geresnių progų išaugti geru žmogumi. Jei ji nerūpestinga ir palieka jį vienui vieną perilgai, ji gali tikėtis ateityje sulaukti iš jo sielvartų.

3. Tėvo meilė vaikui. Ar jis padeda vaikui praleisti laiką?

4. Motinos meilė vaikui. Jei tėvai mėgsta ginčytis ir yra nedraugiški, vaikas jaučiasi išstumtas iš šeimos, kažkas netvarkoje.

5. Šeimos jungtis (kohezija) Kai šeima veikia kartu kaip grupė ir didžiuojasi vienas kitu, tada bus šeimos jungtis.

— Niujorkas. — Rooseveltienė žadėjusi vykti į Sov. Rusiją, nuo kelionės atsisakė, nes jai nebuvo leista pasiimti amerikietį laikraštininką - vertėją, mokantį rusų kalbą. Ji buvo pasižadėjusi paruošti eilę straipsnių "Look" laikraščiui.

SPAUDOS BENDROVĖ "ŽIBURIAI"

SPAUSDINA: vizitines korteles, vokus, programas, vestuvinius ir kitokius kvietimus, laiškams bei komercinius blankus viena ar keliomis spalvomis.

LINOTIPU SURENKAMI lietuviški, angliški bei vokiški tekstai įvairių rūšių bei dydžių šriftais

Kreiptis šiuo adresu:
"THE LIGHTS" PRINTING & PUBLISHING CO., LTD.,
941 Dundas Street West. - Toronto, Ont. - Telef. EM. 3-4265

VIRUMAA rajono rūbai, ESTIJOJE

Šis iškilmingai atrodąs vyras nešioja tipišką tradicinį vieno gražiausių Estijos rajonų — Virumaa kostiumą. Tai yra patogus, bet kartu ir gražus kostiumas. Minkšti balti marškiniai, virvele prie kaklo surišti, labai tinka prie laivyno mėlynos spalvos švarko. Trumpos kelnės prie kelių yra surištos ir nešiojamos su ilgomis kojinėmis. Elegantišką įspūdį teikia pailgi suvarstyti bateliai, o iškilmingumą kostiumui priduoda stati augšta juoda skrybėlė.

Pasitarnaudamas visuomenei šį straipsnį spausdina

BRADING'S
BRADING BREWERIES LIMITED
Ottawa and Windsor

Tariama BREDINGS

B. SERGAUTIS

REAL ESTATE & GENERAL INSUR. BROKER
870 College St., (tarp Ossington ir Dovercourt)
Telef.: OL. 6381, OL. 6382, KE. 7593

$7.000 įmokėti, Quebec Ave., atskiras, 8 did., šviesūs ir puikūs k., 2 mod. virtuvės, vand. - alyva šild., garažas, didelis sodas. Kaina $21.000.

$4.500 įmok., Quebec Ave., atskiras, mūrinis, 8 kamb. per du augštus, 2 virtuvės, didelis kiemas, pristatytas garažas, privatus įvažiavimas. Kaina $16.500.

$2.500 įmok., Bloor - Runnimede, atskiras, gražioje ir ramioje vietoje, 6 kamb., alyva šild. Kaina $11.900.

$4.000 įmok., Marchmount. Gerų plytų, atskiras, solidus namas, 8 k., 2 mod. virtuvės, garažas. Kaina apie $15.000.

$3.000 įmokėti. Labai mažas įmokėjimas už tokį namą. Bloor - Concord, atskiras, mūrinis, 8 dideli ir nepereinami kamb., veranda, 2 virtuvės, 2 mod. vonios. Didelis kiemas, arti susisiek. Lengva išnuomoti kambarius. Kaina apie $16.000.

$1.000 įmok., Claremont - Dundas, 6 dideli kamb., pusiau atsk., mažas rūsys, garažui vieta. Kaina $9.000.

$4.500 įmok., Dovercourt tarp Dundas ir College, 8 kamb. per du augštus, mūrinis, 2 virtuvės, kietmedžio grindys, alyva šild., garažas, geroj išnuomavimui vietoj. Kaina $13.200.

$3.000 įmokėti, Winona Drive, mūrinis, 6 kamb., vand. - anglim apšild., be morgič. Kaina $12.000.

Krautuvės su namais:

Dundas St., prie lietuvių bažnyčios, Tuščia krautuvė, visam kam tinkanti: bizniui, siuvyklai, kirpyklai, valyklai, maisto produktų ir tt., be to, 5 kamb. mūrinis namas, alyva apšild. Įmoketi $3.-3000, kaina $13.300.

Ossington - Dundas, prie Lietuvių Namų. Maisto krautuvė su moderniais įrengimais, 8 kamb., žmona ar vyras būdamas namuose vien tik iš krautuvės uždirba $70-90 į savaitę. Jokio didelio įgudimo nereikia. Kambariai dideli ir šviesūs, didelis rūsys ir kiemas, dvigubas garažas. Kodėl nepradėti gyventi iš biznio be jokios rizikos!? Įmokėti už viską tik $5.000. Kaina $17.800 - $18.000.

Be šių nuosavybių mes turime didelį pasirinkimą įvairia kaina, įvairiu įmokėjimu ir įvairiose miesto dalyse visokiausių namų ir verslamonių. Tamstoms mielai parodysime, suteiksime sąžiningai visas informacijas ir patarnausime tinkamoms sąlygoms paskolų įmokėjme, morgičių užtraukime, visokiausiuose apdraudimuose.

S. Jucevičius, J. Kaškelis, P. Krilavičius
A. Marcis, B. Marius-Marijošius,
A. Peleckis

NAUJAI ATIDARYTAS SKYRIUS
B. SERGAUTIS REAL ESTATE
107 Orchard Beeach, Keswick, prie Simcoe ežero,
Telefonas Roches Point 184 M.
Čia yra ypač didelis pasirinkimas ūkių, vilų, sklypų prie ežero kranto ir apylinkėj.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

BIURAI:
2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškit manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

J. J. ELLIS

REAL ESTATE

1072 BLOOR STREET WEST - TORONTO - TEL. ME. 2471

Sąžiningu ir maloniu patarnavimu visų tautų klijentams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir sparčiai auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gaunama apie 60 naujų namų pardavimui. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

KING ST. - PARKDALE. $15.900, įmokėti $3.500-$4.000, 8 did. kambarių, square plano, labai geras, tikro mūro namas. Vandeniu - alyva šildomas, gražus iš vidaus ir lauko. Vieta garažui—įvažiavimas. Namas duoda labai augštas pajamas. Skambinti P. Mališauskuas, OL. 6321.

NEEPAWA - RONCESVALLES AVE., $19.900, įmokėti $6.000. Gražaus presuotų plytų mūro, 9 didelių ir nepaprastai gražių kambarių namas. Vandeniu - alyva šildomas, sunkioji elektros srovė, į kainą įeina daug baldų, kilimai ir užuolaidos. Platus įvažiavimas — garažas. Skambinti P. Mališauskui, OL. 6321.

INDIAN GROVE - HIGH PARK. Įmokėti $3.500, kaina $13.900. 6 gražių kambarių per 2 augštus, gero mūro namas. Alyva šildomas, naujos kietmedžio grindys naujai dekoruotas iš vidaus ir lauko. Moderni didelė virtuvė — didelis, gražus kiemas, garažas. Geriausias pirkinys! Skambiti P. Mališauskas, OL. 6321.

BARTLETT - BLOOR, $12.500, įmokėti apie $4.000. Atskiras 7 kambarių namas, karštu vandeniu šildomas, kvadratinis planas, gražus didelis sklypas. Skambinti P. Kerberis ME. 2471.

GLADSTONE — BLOOR, $15.000, įmokėti apie $4.500. Atskiras 7 kambarių mūrinis namas, karštu vandeniu šildomas, namas randasi puikioje vietoje, didžiulis sklypas (dvigubas), garažas. Skambinti P. Kerberis, ME.2471.

DURIE - HIGH PARK, $15.500, įmokėti apie $4.000, atskiras 6 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, namas labai puikiam stovyje, garažas, geri morgičiai, užėmimas tuojau. Skambinti P. Kerberis, ME. 2471.

WOODSIDE - HIGH PARK, $19.500, įmokėti apie $7.000. Atskiras 10 kambarių gražių plytų namas, puikios kietmedžio grindys, karštu vandeniu-alyva šildomas, 3 virtuves, sklepe galima įrengti dar 3-jų kambarių butą, didžiulis kiemas. 10 metų atdaras morgičius. Puikus pirkinys. Skambinti P. Kerberis ME. 2471.

DUFFERIN — ST. CLAIR, $13.900, įmokėti $2.900. Labai gero mūro 7 nepereinamų kambarių namas, 2 virtuvės, kietmedžio grindys. Tikrai vertas dėmesio pirkinys. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

SYMINGTON — DUPONT, $14.500, įmokėti $4.000. Pusiau atskiras gero mūro 6 kambarių namas, alyva šildomas, 2 virtuvės, gražios kietm. grindys, visi kambariai dažyti. Prieš pirkdami būtinai apžiūrėkite šį gerą pirkinį. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

LANSDOWNE — BLOOR, $15.900, įmokėti $4.500. Visai atskiras 8 nepereinamų kambarių namas, moderni virtuvė, dvigubas garažas, namas švarus iš lauko ir vidaus, galima tuojau užimti. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

PERTH - DUPONT. $10.000. $2.000 įmokėti, visai atskiras, 6 kamb. namas, 2 virtuvės, vieta garažui. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

DNDAS - KEELE. $11.900, $3.000 įmokėti. Mūrinis, 8 nepereinamų kambarių per 2 augštus namas, 2 virtuvės, vieta garažui, namas naujai atremontuotas ir galima tuojau užimti. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

ST. CLAIR - DUFFERIN, $13.900, $4.000 įmokėti. Atskiras, labai gražių plytų, 6 kambarių bungalow, vandeniu - alyva šildomas, moderni virtuvė, dvigubas gar,., greitas užėmimas. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

Mann & Martel

REALTORS
1245 Bloor St. W. - Tel. OL. 8481
Prie Lansdowne

Namų telefonai:
J. TAMULIONIS—OL. 8074. Z. UMBRAŽŪNAS—ME. 0667

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

$1.500 įmokėti. Dovercourt - Davenport, 6 k., atskiras, didelis sklypas su 3 garažais ir privačiu įvažiavimu. Visa kaina tik $9.500. Skambinti Z. Umbražūnui.

$2.500 įmokėti, Pearson - Roncesvalles, 7 kamb., mūrinis, atskiras namas, dideli ir neperein. kamb., alyvos šildymas, puikus kiemas, vieta garažui. Skambinti J. Tamulioniui.

$3.500 įmokėti. Sunnyside. 7 labai dideli k. per 2 augštus, mūrinis, didelė, moderni virtuvė, 10 metų atviras morgičius. Skambinti Z. Umbražūnui.

$3.500 įmokėti, Emerson - Bloor, 8 kamb., mūrinis namas, 2 virtuvės, geri kambariai, vieta garažui. Skambinti J. Tamulioniui.

$4.500 įmokėti, St. Clarens - Bloor, 10 kamb., mūrinis namas, 3 modernios virtuvės, alyvos šildym., 2 garažai, reta proga. Skambinti J. Tamulioniui.

$4.500 įmokėti. High Park - Indian Rd. 12 k., labai geras mūras, atskiras, 4 virtuvės, 2 vonios su dušais, vandens - alyvos šildymas. 2 garažai su šoniniu įvažiavimu. Skambinti Z. Umbražūnui.

$4.500 įmokėti. Bloor - Windermere, 7 k., mūrinis, atskiras, alyvos šildymas, 2 virtuvės, garaž. Skambinti Z. Umbražūnui.

$5.500 įmokėti, Windermere - Bloor, 7 kamb., atskiras, mūrinis namas, labai puikūs kambariai, vandens - alyvos šildymas, garažas. Geras pirkinys. Skambinti J. Tamulioniui.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!

Per paskutinius 3 mėnesius mes pardavėme 11 lietuvių namų. Išbandę įvairiose kitose firmose, jie rado pas mus skubiausią patarnavimą, didžiausią reklamą ir gavo augščiausią kainą. Įrodymui patiekiami konkretūs faktai. Prašome įsitikinti ir leisti mums pabandyti parduoti Jūsų namą.

KEN WILES REAL ESTATE

JEI NORITE gerai nupirkti arba parduoti namus, ar biznius, kreipkitės pas mus. Aštuonios įstaigos Toronte Jūsų patarnavimui.

8 kambarių mūrinis, yra garažas. Shaw ir Dundas rajone namas. Kaina $13.500. Įmokėti $3.500

8 kambariai, priedo saulės kambarys, dviejų augštų, su dviem moderniom virtuvėm, alyva šildomas namas. Queen ir Dovercourt rajone. Kaina $13.500; įmokėti $3.500.

8 kambarių, atskiras, mūrinis su garažu namas, karštu vandeniu šildomas. High Park rajone. Kaina $17.500; įmokėti $9.000.

9 kambarių atskiras, mūrinis, karštu vandeniu-alyva šildomas namas. High Park rajone. Kaina $19.500; įmokėti $7.000.

1675 BLOOR STREET WEST

ĮSTAIGOJ ATSTOVAUJA LIETUVIS

Antanas E. Mičiūnas

ĮSTAIGOS TEL. KE. 7941 - NAMŲ TEL. LA. 2143

KEN WILES REAL ESTATE

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E. Tel. RI. 5804 | **576 QUEEN ST. W.** Tel. EM. 3-1618

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ

KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informacijas lietuvių kalboj ir mielai Jums patarnaus pirkimo — pardavimo atveju.

Mes patarnaujame teisingai, skubiai ir savo kalboje.

$500 - $1.500 galite gauti per mūsų biurą tik už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų įmokėjimui perkant namą.

Mūsų prityrę teisininkai pigiai sudaro pirkimo — pardavimo dokumentus.

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

Įmokėti $7.000, Baby Point rajone, 7 k., naujas, moderniai įrengtas bungalovas, garažas, priv. įvažiavimas. Kaina $17.000. Viena skola balansui. Lengvos mokėjimo sąlygos.

Įmokėti $6.000, Bloor - Evelyn rajone, 8 k., atskiras, vandeniu šildomas, labai gero mjro namas, 2 garažai, šoninis įvažiavimas.

$3.000 įmokėti, DovercourtRd. - Dundas, 6 kamb., mūrinis, garažas, šoninis įvažiav. Kaina $13.000.

$3.000 įmokėti, Jane - Brockside, 6 kamb., atskiras, mūrinis, garažas. Kaina $13.000.

Įmokėti $25.000. Prie Simcoe ežero "General Store" su modern. įrengimais, 4 metų senumo mūriniu, 8 k., moderniai įrengtu namu, garažais, dideliu sklypu. Metinė apyvarta apie $70-80.-000. Kaina $45.000.

$8.000 įmokėti, Evelyn Ave., 12 k. atsk., labai gero mūro dupleksas, vandeniu šild., didelis kiemas, 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas. Kaina $25.000.

$8.000 įmokėti, Rusholme Rd., 13 k. per 2 augštu, atskiras dupleksas, vandeniu šildomas, 2 mūro garažai, privat. įvažiavimas. Viena skola 10 metų. Kaina $24.000.

$4000 įmokėti, Garden - Sorauren, 7 k. mūrinis, pusiau atskiras, alyva šild. 2 modernios virtuvės, garažas. Pilnai kaina $13.500.

$4.500 įmokėti, Ossington - Bloor, 8 k. mūrinis, pusiau atskiras, nepereinami kambariai, balansui viena skola, garažas. Pilna kaina $14.500.

$5.500 įmokėti, McDonnel - Queen, 8 k. ir saules kambarys, atskiras, mūrinis, privatus įvažiavimas, garažas, erdvus kiemas, pajamų namas. Pilna kaina $16.500.

$3.500 įmokėti, Argyle - Gladstone, 8 k. mūrinis, 2 augštuose, moderni virtuvė, galimybė garažui. Pilna kaina $12.700.

$4.000 įmokėti, Jerome - Indian Rd. 6 k. pus. atskiras, mūrinis, nepereinami kambariai, vand. šildymas, 2 garažai, 2 mod. virtuves. Pilna kaina. $14.500.

$5.000 įmokėti, Gilmour - Annette, 8 k. atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, naujas šildymas, didelis kiemas, galimybė garažui. Pilna kaina $14.500.

$5.000 įmokėti, Gladstone - Dundas, 8 k. mūrinis, pusiau atskiras, nepereinami kambariai, 3 virtuvės, garažas. Pilna k. $16.500

$6.000 įmokėti, High Park Ave. - Bloor, 10 k. atskiras, mūrinis, dupleksas, vandens šildymas, atvira skola 9 metams, garažas, šoninis privažiavimas. Pilna kaina $23.500.

$10.000 įmokėti, Rusholme Road - Dundas, 9 k. atskiras, aštrių plytų, kvadr. planas, 2 virtuvės, 2 vonios, vand. šildym., garažas. Pilna kaina $24.000.

$6-7.000 įmokėti. Mavety - Annette. 9 k., atskiras, mūrinis, kvadratinis planas, alyva šildomas namas. 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas. Pilna kaina $19.000.

Baby Point rajone. 7 k. aštrių plytų, atskiras namas. Kvadratinis planas, modi virtuvė, poilsio kambarys, vand. šildomas, garaža,s užėmimas tuojau. Pilna kaina $18.000.

$5.000 įmokėti. 11 k. originalus dupleksas, 3 mod. virtuvės, alyv. vandeniu šildomas, galimybė įrengti biznį rūsyje, duoda pajamų $185 mėn. plius 2 k. ir virtuves butas sau. Nuosavybė be skolų. Pilna kaina $21.000.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

F. Jonynas
Telefonas įstaigos OL. 8444
Namų OL. 2972.

V. Jučas
Biznio telef. OL. 8444
Namų telef. OL. 6718

A. Morkis

REAL ESTATE
1077 BLOOR ST. West
(prie Dufferin)
Telefonas OL. 8459

$2.500, 6 kamb., mūrinis frontas, naujai dekoruotas, didelė virtuvė, įvažiavimas. Viso $12.500.

$3.000, Lansdowne - Bloor, 6 kamb., solidus mūrinis, alyvos šildymas, virtuvė, thru hall planas. Viso $11.900.

$4.000, Bloor - Lansdowne, 8 kamb., solidus mūrinis namas, atskiras, thru hall planas, alyvos šildymas, moderni virtuvė.

$5.000, 8 k., mūrinis, alyvos šild., garažas. Viso $16.300.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912

Vienintelis licenzijuotas elektros kontraktorius
J. BARAKAUSKAS
Master Electrician
Atlieka visus elektros instaliacijos bei pataisymo darbus, bet kur.
Žemiausios kainos
236 HUMBERSIDE AVE.
Telef. LY. 9947
Toronto

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

J. KARPIS

REAL ESTATE
1609 DUNDAS ST. W. — TEL. OL. 7996, OL. 7997

Didžiausia ir patikimiausia lietuviška namų pardavimo įstaiga Toronte. Perkant ar parduodant namus pirmiausia paskambinkite mums, nes:
1. Suteikiame visas informacijas veltui,
2. Atliekame visas morgičių operacijas,
3. Parūpiname paskolas.

Įmokėti tik $3.800. Vakarų Toronte ypatingai gero mūro, apie 12 m. senumo, atskiras, kvadr. planas, privatus įvažiavimas, labai didelis kiemas, vandeniu šildomas, visiškai be morgičių. Viena atskira skola 10 metų.

Pilna kaina tik $11.900. Mimico, visiškai naujas, vos vienų metų senumo, puikus bangalow, privatus įvažiavimas, garažas, didelis kiemas, kaip vasarviete.

Įmokėti $2.900. Dundas - Lisgar. Didelių 8 kamb. mūr. namas. Nepereinami kamb., yra garažas, pilnas rūsys.

Skambinti VYT. LUNYS.

High Park rajone. $14.900 pilna kaina, visiškai atskiras, 7 k., labai gerame stovyje, gero mūro namas. Vertas ypatingo dėmesio.

High Park rajone. $3.500 įmokėti, 6 neperein. kamb. mūrinis, alyva šild. namas. Didelis kiemas ir vieta garažui. Skubus pardavimas.

Skambinti J. BALTAKYS.

$4.900 įmokėti, St. John, atskiras, 8 k. mūrinis namas, garažas, 2 virtuvės.

$55.000 įmokėti. Dovercourt Rd., 12 kamb., 4 virt., mūrinis, garažas, augštų pajamų namas.

Skambinti L. ZIGMANTAS

$33.000 pilna kaina. Bloor - Windermere, labai geras dupleksas, mūrinis, atskiras, 14 kamb. per 2 augštus, vand. - alyva šildomas, du garažai.

$5.500 įmokėti. Parkdale, atskiras, 9 nepereinamų kamb. mūrinis namas, alyvos šildymas, 2 garažai.

$3.500 įmokėti. High Parko rajone, 6 neper. kamb., pusiau atskiras, mūrinis, garažo galimybės, alyvos šildymas, tikrai geras pirkimas.

Skambinti V. PLIOPLYS, OL. 7996

$14.500, McKenzie, pilna kaina, o gal ir pigiau. 10 kamb. mūrinis namas su baldais, augštos pajamos.

$4.000, Harrison Ave., įmokėti. 8 k., mūrinis, kietos grindys, švarus iš lauko ir vidaus. Kaina $14.500.

Skambinti B. POŠIUS.

$8.000 įmokėti, Indian Rd., atskiras, tikras 11 kamb. per 2 augštus dupleksas, vand. šild., 3 mod. virtuves, garažas. Balansui viena 10 metų skola.

$4.500 įmokėti, Bloor - Brock, 7 k. per 2 augštus, gero mūro namas, pilna kaina $14.500.

Skambinti B. KRAUČELIŪNAS

A. W. FARLINGER

Real Estate Ltd.

587 BLOOR STREET WEST

Seniausia pirkimo — pardavimo įstaiga Toronte, turi ofisus visose miesto dalyse

Sudarome geriausiomis sąlygomis naujus morgičius per savo morgičių departamentą. Sudarome sąlygas paskoloms gauti. 1000 dolerių metams kainuoja tik $31.50.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

$15.500 Bloor — Bathurst, mūrinis, atskiras 13 kambarių per du augštus, dvi vonios, dvi virtuvės, du atskiri įėjimai, įvažiavimas į kiemą, balansui viena skola
$7.000 įmokėti, Grenadier - Roncesvalles, atskiras, mūrinis, vandeniu šildomas, 10 k. su 3 virtuvėmis, didelis kiemas, šoninis įvažiavimas.
$6.000 įmokėti, Sunnyside rajone, mūrinis, atskiras, 9 k., 3 virtuves, vandeniu ir aliejumi šildomas, garažas.
$5.000 įmokėti, Bloor - Dovercourt Rd., mūrinis, atskiras, 11 k., 2 virtuvės, dvi vonios, vandeniu ir aliejumi šildomas, privatus įvažiavimas.
$11.700 pilna kaina, Indian Rd. - Annette, mūrinis, pusiau atskiras, 8 k., įvažiavimas į kiemą.
$4.500 įmokėti, Bloor - Runnymede, mūrinis, atskiras, 6 didelių kambarių, įvažiavimas į kiemą.
$5.000 įmokėti, prie naujai statomos lietuvių katal. bažnyčios, atskiras, mūrinis, 8 k., dvi virtuves, aliejumi šildomas, garažas.
$12.900 pilna kaina, Quebec - Annette, mūrinis, atskiras, 8 k., įvažiavimas į kiemą
$3.000 įmokėti. Mūrinis, 7 k. per du augštus, dvi mod. virtuvės, garažas.
$2.500 įmokėti, mūrinis, 6 k. per du augštus, aliejumi šildomas, garažas.
$7.000 įmokėti. Lietuvių megiamam rajone, atskiras, mbūrinis, 13 kambarių, 3 vonios, 3 virtuvės, 2 garažai, vandeniu šildomas, didelis kiemas.
$8.000 įmokėti. Indian Rd. - Bloor, mūrinis, atskiras, 11 k., 3 virtuvės, vand. aliejumi šildomas.

Jei tie namai Jums nepatinka — nepirkite, bet būtinai paskambinkite mums, kad sužinotumėte kiek mes turime pardavimui namų ir kur jie randasi.

S. KUZMAS P. LEDAUSKAS
(sutrumpintai STAN KUZMAS)
Offico OL. 6357. Namų LA. 1250 **Offico OL. 6350. Namų OL. 5815.**

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškos alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.
Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandelių, be jokių tarpininkų, todel **įrengimai doromi žymiai papigintomis kainomis ir išsimokėjimui dviems metams.**

Visi patarimai veltui.

Užsakymai priimami:
TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. LI. 92035.

Pirmą kartą Kanadoje!

Pasaulyje garsūs vokiečių "54" modelio High-Fidelity AM ir FM radijai.

SABA, KOERTING, BLAUPUNKT.

Garantuojamas viso pasaulio trumpųjų bangų priėmimas. Specialiai pagaminti Kanadai

Atvykite, pademonstruosime veltui. Garantuoti pataisymai, atliekami apmokintų mechanikų.

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633
(priešais šv. Jono Krikštytojo lietuvių bažnyčią)

Taip pat pas mus yra didžiausias pasirinkimas gintaro išdirbinių ir kitų dalykų bei dovanų iš Vokietijos, Šveicarijos, Švedijos, Japonijos ir kitų kraštų.

V. VASIS - Vasiliauskas

Real Estate and Business Broker

872 BLOOR STREET WEST (prie Ossington Ave.) **Telefonai: ME. 4605 - 4606**

PARDUODAMA:

1. High Park 6 dideli kamb. mūrinis namas, moderni virtuvė, svarūs kam- Įmokėti $2.900.
2. Grenadier Rd. — Roncesvales 6 kambar. gero mūro, labai didelis kiemas ir garažas. Įmokėti $3.900.
3. High Park - Roncesvales 6 dideli kam. mūrinis, alyva šildomas, kiemas ir garažas. Įmokėti $4.500.
4. Indian Rd. - Grenadier Rd. 10 didelių kamb. 2-jų augštų mūrinis atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, privatus įvažiavimas ir garažas. Įmokėti $5.000.
5. High Park - Bloor 8 didelių kamb. gero mūro, atskiras, vandeniu - alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas, geras pirkinys.
6. Parkdale — Jameson 10 didelių kamb. mūrinis atskiras, alyva šildomas, garažas, geras pajamų namas. Įmokėti $5.000 ir viena atvira skola balansui.
7. Bloor - Dundas 6 didelių kamb. ir garažas. Įmokėti $2.900.
8. Dundas - Dovercourt Rd. 8 didelių kamb. mūrinis atskiras, vandeniu - alyva šildomas, 2 virtuvės ir 2 garažai, prašoma kaina $14.900.
9. Lansdowne - Queen 6 kamb. mūrinis, alyva šildomas, garažui vieta. Įmokėti $3.000.
10. Dundas - Brock 9 didelių kamb. 2 butai, atskiras mūrinis, vandeniu alyva šildom.; įmokėti $4000.
11. Bloor - Delevare Ave. 8 kamb. gero mūro atskiras, labai didelis kiemas, įmokėti $4.500.
12. Bloor - Havelock 9 didelių kamb. atskiras mūrinis, 3 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas, įmokėti $7.000 ir viena skola balansui.
13. High Park Blvd. - Sunnyside Ave. 11 didelių kamb., (2 butai dupleksas). Atskiras, mūrinis, vandeniu alyva šildom., įmokėti $7000 ir viena atvira skola balansui.
14. High Park Blvd., gražiausia gatvė, 20 labai didelių kambarių, atskiras gero mūro, 4 vonios, 4 virtuvės, atskiri įėjimai, centrinis planas, privatus įvažiavimas, 3 mūriniai garažai. Namas be skolų, įmokėti $9.000 ir viena skola balansui 10 metų.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms. Sudarome paskolas, įkainuojame parduodamas nuosavybes. Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu: ME. 4605.

J. K. BALSYS V. VASIS (Vasiliauskas)

.. ŠYPSENOS ..

Konkursas

Viena didelė italų vyninė paskelbė konkursą parašyti eilėraštį apie vyną. Buvo pakviestas ir žymusis poetas Gabrielius D'Annunzio dalyvauti konkurse. Sąlygos buvo nustatytos tokios: bus premijuojamas tik vienas eilėraštis šimtu lyrų, bet visi prisiųstieji pasilieka vyninės nuosavybėje. Perskaitęs sąlygas D' Annunzio davė atsakymą:

— Duosiu šimto lyrų premiją už geriausią itališką vyną. Kiekviena vyninė turi prisiųsti po tuziną vyno bonkų. Tiek premijuotosios, tiek ir nepremijuotosios vyno bonkos pasilieka mano nuosavybėje.

Ir jie ruseliai

Tai atsitiko Vienoje. Amerikietis karininkas pakvietė rusą išsigerti. Užmetę po vieną susiginčijo, kas gėrimą išradė. Kaip paprastai, teigė rusas, tai esąs jų išradimas. Pyktelėjęs amerikietis pašaipiai pridėjo:

— Tikriausiai ir Adomas su Jieva buvo rusai.

— Gal dar abejoji, — stebėjosi rusas. — Juk neturėjo nei namų, vaikščiojo nuogi, valgydami dalinosi obuoliu..., o ir toji šalis vadinosi rojus.

Susiraminimas

— Mano žmona labai mokyta, kalba net keturiom kalbom, — gyrėsi savo draugui.

— O tu, ar visas jas supranti?

— Ačiū Dievui, tesuprantu tik vieną ir tai jau man užtenka ligi gyvo kaulo.

Ne laikas girtis

Bežuvaudamas ant stataus upės kranto žmogelis pasprūdo ir, bijodamas paskęsti, šaukė iš visos gerklės:

— Gelbėkite, skęstu! Pasigailėkite 7-nių vaikų tėvo!

Atbėgęs kitas jį ištraukė tardamas:

— Neradai tinkamesnio laiko didžiuotis savo vaikais?

Abu nepėsti

Du berniukai karštai ginčijasi katro tėvelis prašmatnesnis.

— Žinai Ramųjį Vandenyną? — sako vienas. — Mano tėvelis iškasė jam duobę.

— Tai nieko! O tu žinai Mirusiąją jūrą? — neapsileidžia antras. — Mano tėvelis ją užmušė.

Sušalęs velionis

Vieną vėlyvą naktį ėjo žmogus namo, o norėdamas sutrumpinti kelią pasuko per kapines. Kadangi buvo tamsu, jis įkrito į naujai iškastą duobę. Po kurio laiko ėjo per tas pačias kapines įkaušęs vyras. Jis staiga girdi šaukiant:

— Žmonės gelbėkit, aš baigiu sušalti!...

— Kaip tu nesušalsi, kad visas žemės nusipurtei — pastebėjo neblaivusis praeivis, nelaimingąjį palaikęs palaiduotu lavonu...

Ugnis ir generolas

Prez. Vašingtonas buvo gyvo sąmojaus ir visada visiems tinkamai atsakydavo. Kartą, sėdėdamas su draugais prie židinio, ėmė skųstis, kad ugnis per daug kaitinanti nugarą.

Taip ir reikia, Generolas neturi bijoti ugnies, — prasitarė vienas.

— Taip, — patvirtino prezidentas, — bet negera, jei ugnis tenka į generolo nugarą.

Sulaužyta širdis

—Tėveli, kaip tu galėjai smogti Stasiui, kai jis paprašė mano rankos! Vaikšto dabar vargšelis su sulaužyta širdimi.

— O iš kur aš galėjau žinoti, kad ten jo širdis...

Dantistė
NINA ČERNAVSKIS, med. dent. D.D.S
DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 2-9 val. vak.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9-5 val. po pietų.
660 BROADVIEW AVE., TORONTO. - TEL. RI. 4643

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
Pritaiko akinius
167 College (kampas McCaul)
Kabineto Nr. 9
Toronto
Priima tik susitarus.
Skambinti vakarais telefonu WA. 3-5555.

Dr. Sylvia UZANS
Vaikų ir odos ligos
Darbo valandos: 5-7 pp., šeštadieniais 12-1 pp.
52 Linsmore Crs., Toronto
(netoli Danforth Ave.)
Tel. GL. 2892.

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
KABINETAS UŽDARYTAS NUO BIRŽELIO 18 d. iki LIEPOS 5 d.
Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Ratinow
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse.
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. WA. 1-6708

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE., TORONTO
(Įėjimas iš 613 Brock Ave.)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
YARMEY CLINIC
314 BATHURST ST.
Toronto
Telef. kabinetas EM. 6-2696
Namų OL. 4778
RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA, LABORATORINIAI TYRIMAI
Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. J. SEGAMOGAS
chirurginė ir bendroji praktika.
4906 WELLINGTON, VERDUN. P.Q.
Val.: 11-12, 2-4, 6-9, šeštadieniais 11-1 ar pagal susitarimą.
Tel. Office: YO. 3611
Namų: PO. 6-9964.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. S. V. FEINMAN
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Vidaus ir moterų ligos
251 CRAWFORD STREET, TORONTO
Telefonas LL. 5739
Darbo val.: 1:30-3 ir 6-8 val. p.p.
Kalba vokiečių ir rusų kalbomis

Dr. MICHAEL BALKANY
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
Gimdymo pagalba
202 St. Clair Ave., Toronto
(prie Avenue Rd.)
Priėmimai pagal telefoninį susitarimą
WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. J. J. VINGILIS
VIDAUS LIGOS
Priima tik susitarus telefonu
WA. 1-0219
249 HOWLAND AVE., TORONTO
(prie Dupont ir Bathurst)

Dr. F. Tickett
Gydytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

Dr. Alexander SZATMARI
NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS
260 St. Clair Ave. W.
Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą.
Telef. įstaigos WA. 1-0556
namų LL. 5228.

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

DANIEL D. STOKAL, B.A.
advokatas, notaras ir tt.
PERKĖLĖ
savo biurą į
21 DUNDAS SQUARE
Suite 501 — Herman Building
Toronto
Telefonas EM. 6-1681-2
Ketvirtadienio vakarais:
575 Queen St. W. - 6-8 val. v.
Telef. EM. 8-2646

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

Bernhard & Scott
Advokatai, Notarai
Bendroje įstaigoje dirba
Ant. Liudžius
buv. advokatas Vilniuje,
Tremtinių Reikalams Teisių patarėjas.
73 Adelaide St. W., Toronto
Suite 436
Lietuviškai kalbančius prašoma kreiptis: pirm. ir treč. 6-8 v.v.; antr., ketv. ir šeštad. 10-1 va. p.p.
Office EM. 6-5561. Res. ME. 0636.

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

Vasarai artėjant parduodami pigiomis kainomis **šaldytuvai**

7 kub. pėdų šaldytuvas su 5 metų garantija tik..... $165

Turime ir kitų šaldytuvų didžiausią pasirinkimą. Pasakykite firmą ir dydį — mes parūpinsime pigiausia kaina ir geromis išsimokėjimo sąlygomis. Prieš pirkdami visada pasiteiraukite

"MOHAWK FURNITURE"
2448 DANFORTH AVE., TORONTO - - - TEL. OX. 4444

ASTHMA — BRONCHITIS
Jokių vaistų! Jokios dietos!
Patikrinimas veltui
Informacijos tel.
OL. 1390 - Toronto

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

Dažytojas - dekoratorius
K. ABROMAITIS
sąžiningai atlieka visus darbus
Tel. JU. 7044. Toronto

1613 BLOOR ST. WEST
Tel. LO. 6480
VYRŲ, MOTERŲ ir VAIKŲ RŪBAI
Lietuviams nuolaida.
Sav. P. BAIKAUSKIENĖ

Visų rūčių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas
LAIKRODININKA
turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai
1203 DUNDAS STREET WEST. TORONTO

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!
Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti
Imperial Auto Collision
Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas. PATARIMAI DUODAMI VELTUI
Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai
561 - 567 KEELE ST. TEL. JUnction 4773
1½ Block South of St. Clair Namų tel. CE. 1-3444
TORONTO, ONT. Sav. G. KERAITIS

Lietuvis siuvėjas
K. ARDAVIČIUS
2102 DUNDAS ST. W., Toronto - Telefonas KE. 2220
Siuvu vyriškus ir moteriškus rūbus (pagal išmatavimą)

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ
Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1004 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

DĖMESIO! DĖMESIO!
VALGYKLOJE "BALTIC"
870 DUNDAS STREET WEST. TORONTO, ONT.
Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų.
Gamina prityrusios virėjos. - - Sav. V. ir J. Ivanauskas.

PASAULYJE GARSIOS VOKIŠKOS PERLON MOTERIŠKOS KOJINĖS.
Lietuviškos ir vokiškos patefono plokštelės.
DOVANOS su lietuviškais motyvais ir importuotos.
4711 vokiečių kosmetikos prekės.
WALTER KOPPEL
609 YONGE ST.
TORONTO
Tel. WA. 4-4596

VIENYBĖJE GALYBĖ
Taupyk Lietuviškame Kredito Kooperatyve "PARAMA".
Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto. Tel. KE. 3027. Darbo valandos penktadieniais 7-9 val. vak.
Šeštadieniais nuo 11 iki 1 val p.p.

F. N. PREBBLE
REALTOR

Geras pirkinys
$6.000 įmokėti, High Park rajone, Indian Rd. 12 kamb., mūrinis atskiras namas, karšto vandens - alyvos šildymas, kvadratinis planas, garažas, pusiau privatus įvažiavimas. Užėmimas už 60 dienų.

$15.000 pilna kaina, įmokėti $6000, Dundas - Lisgar rajone, 8 kamb., mūrinis, atskiras namas, karšto vandens - alyvos šildymas, išilginis koridorius, dvigubas garažas.

$13.000 pilna kaina, $4000 įmokėti, St. Clair - Oakwood, 6 kamb., šiurkščių plytų, pusiau atskiras namas, alyvos šildymas, moderni virtuvė.

$13.900 pilna kaina, $4000 įmokėti, Christe - Davenport, 6 kambar., mūrinis, šiurkščių plytų namas, karšto vandens - alyvos šildymas, garažas.

$17.000 pilna kaina, $5000 įmokėti, Dovercourt - Dundas, 12 kamb., mūrinis, pusiau atskiras namas, išilginis koridorius, 4 virtuvės, garažas.

Reta proga
$15.000 pilna kaina, $3.500 įmokėti, Ossington - Bloor, 8 kamb. mūrinis namas, alyvos šildymas, dvigubas garažas, labai moderni virtuvė, greitas užėmimas. Labai arti susisiekimo ir krautuvių.

$12.000 pilnai kaina, $4000 įmokėti,, Bloor - Dufferin, 8 kamb. atskiras namas, didelis sklypas, dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas.

$16.500 pilna kaina, $5000 įmokėti, Lakeshore Rd., mūrinis šiurkščių plytų atskiras namas, karšto vandens - alyvos šildymas, kvadratinis planas, moderni virtuvė, garažas. Viena atvira skola balansui.

$13.000 pilna kaina, įmokėti $4000, Dufferin - Davenport, 6 kamb., mūrinis namas, moderni virtuvė, nėra garažo.

J. RUKŠA
OL. 5176 - OL. 1793 1061 BLOOR ST. W.

$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirks nemažiau kaip už $50
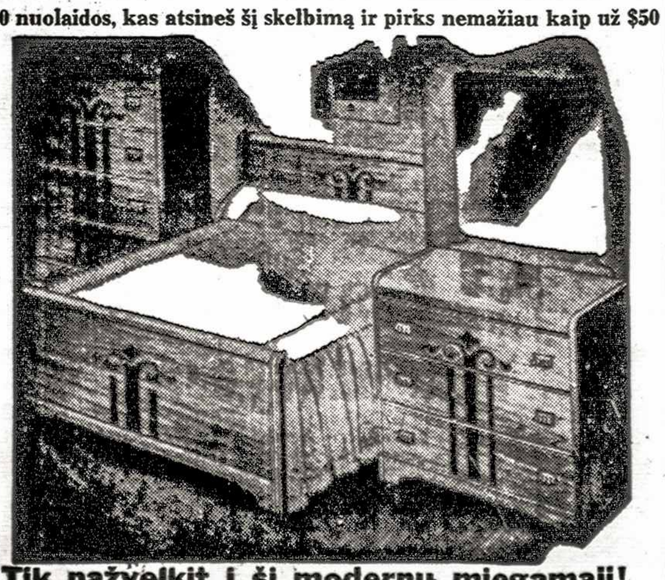
Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!
12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas, Speciali žema kaina $125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.
COLLIS FURNITURE COMPANY
439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

Dėmesio!
Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas.
Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus
Pranešu klijentams savo naują adresą:
7 Havelock, Toronto. Telef. OL. 6123
ANT. JUOZAPAITIS

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!
Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.
City DYE WORKS Limited
Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.
Pasiimame ir pristatome.
Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:
Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.
138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
91 Yonge St., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

Laikrodininkas
Taisau visų rūšių laikrodžius sąžiningai ir vertingai JOHANN ŠERVO. Baigęs Glashuette laikrodininkų mokyklą. 334 QUEEN ST. W. TORONTO
Galima siųsti iš provincijos reg. laišku.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė
Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.
1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

TORONTO, Ont.

AUGŠČIAUSIOJO PALAIMA TENUŽENGIA Į VISŲ ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO LIET. PARAPIJOS NARIŲ SIELAS, KAIP DVASINĖ STIPRYBĖ IR GERESNĖS ATEITIES VILTIS, KADA VISŲ BENDROMIS JĖGOMIS PERSTATYTA IR ATNAUJINTA BAŽNYČIA YRA VĖL ŠVENTINAMA IR AUKOJAMA DIEVUI.

ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO LIET. PARAPIJOS bažnyčios pašventinimo iškilmės įvyks šį sekmadienį, liepos 11 d., šia tvarka:

11 val. Jo Eminencijos Kardinolo sutikimas chorui giedant "Ecce Sacerdos Magnus". Jo Eminenciją pagerbs Kolombo Vyčių garbės sargyba;

Bažnyčią pašventins Jo Em. kardinolas James C. McGuigan;

Iškilmingos šv. mišios su asista ir Eminencijos pamokslu. Tuo pačiu metu kitos šv. mišios laikomos parapijos salėje;

Bendri pietūs parapijos salėje;

Šventinimo iškilmėse ir vaišėse salėje sutiko dalyvauti naujai nominuotas Toronto vyskupas - padėjėjas Francis A. Allen.

Pamaldų metu gieda jungtinis Toronto šv. Jono Kr. ir Hamiltono Aušros Vartų parapijų choras, diriguojamas kun. B. Pacevičiaus, vargonais akomponuojant muz. St. Gailevičiui.

Visos šventinimo iškilmės bus filmuojamos. Pakyiesti lietuviai ir kanadiečiai spaudos reporteriai.

Salėje vaišių metu išpildoma meninė programa.

Parapijiečiai, o taip pat lietuvių visuomenės atstovai norį dalyvauti vaišėse, prašomi užsiregistruoti asmeniškai klebonijoj arba telefonu EM. 4-7646 iki šios savaitės šeštadienio vakaro.

Parapijos klebonas.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— J.E. vysk. V. Brizgys, lankydamasis Kanados lietuv. kat. Marijos garbei kongrese, apžiūrėjo Šv. Jono Kr. atnaujintą bažnyčią ir salę. J.E. pareiškė didelį pasitenkinimą naujaja bažnyčios išvaizda. Ypač Ekscelencija atkreipė dėmesį į bažnyčios išorės vaizdą ir į modernius bažnyčios altorius.

— Iki bažnyčios pašventinimo norima išdekoruoti bažnyčios presbiteriją. Dekoravimo darbus atlieka dail. Viktoras Bričkus, šiais metais su pagyrimu baigęs Toronto meno mokyklą.

— Šoninėje bažnyčios kopłyčioje lietuviai menininkai gamina Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslo kopiją: Elena Docienė išliedina paveikslo drabužį, o Telesforas Valius piešia patį paveikslą. Didžiajam altoriui triumfuojančio Kristaus 9 pėdų dydžio skulptūrą iš medžio gamina Jonas Vainauskas.

— Moterystės sakramentu palaiminti Pranas Vizauskas ir Ona Girulytė.

Šv. Andriaus liuterionų bažnyčioje, Carlton ir Jarvis gatvių kampe, liepos 11 d. 9.30 val. rytą, lietuvių pamaldos.

Kun. dr. M. Kavolis.

Pranciškonai torontiečiai

Augustinas Sigitas Simanavičius (Toronte gyvenančių Simanavičių brolis) rugpiūčio mėnesį baigia naujokyną ir darys laikinuosius įžadus lietuvių pranciškonų vienuolyne. Po to jis studijuos pranciškonų seminarijoje Lowell, Mass. filosofiją.

Torontiškis Jonas Sungaila šiemet išvyksta į JAV, kur pranciškonų gimnazijoje pradės siekti kunigystės, ir tuo pačiu vėliau stos į Lietuvos pranciškonų eiles. Jeigu Toronte būtų daugiau jaunuolių norinčių pasekti jų pavyzdžiu, kad laiku būtų galima išsirūpinti įvažiavimo į Ameriką vizą, skubiai rašykite: Very Rev. Provincial Superior, Franciscan Monastery, Kennebunk Port, Maine.

Anglų kalbos kursai imigrantam

Evangelikų Liuterionių Bažnyčios Imigracinės Tarnybos Centras Toronte atidarė anglų kalbos kursus. Jie eina įvairiomis grupėmis antradieniais ir trečiadieniais nuo 8 val. vak. First Lutheran Church patalpose, 116 Bond Streeet. Moko vietiniai anglų kalbos specialistai. Iki šiol jau yra įsiregistravę 250 klausytojų, bet dar galima įstoti nurodytu laiku. Juose nedaroma tautinio bei tikybinio skirtumo. Mokėti reikia tik vieną dolerį registracijos mokesčio.

Svečiai

Retai kada Torontas turėjo tiek daug ir tolimų svečių, kaip pereitą savaitgalį katalikų kongreso proga. Daugelis jų aplankė ir "TŽ" redakciją. Pirmasis buvo anksčiau atvykęs prel. Juras, aplankęs mus dar penktadienį. Vėliau aplankė: VLIKo pirm. prel. Krupavičius, "Draugo" moderatorius kun. V. Bagdonavičius, kun. Kubilius, mūsų Montrealio atstovas inž. Mališka su visa šeima, montrealietės p. Giriūnienė, p. Lukoševičienė ir daug kitų.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Liepos 3 d. Šv. Antano bažnyčioje 33 vaikučiai priėjo pirmos šv. komunijos. Su vaikučiais kartu ėjo ir jų tėveliai prie Dievo stalo. Šv. mišių metu giedojo sol. V. Verikaitis ir sol. St. Mačalaitė, vargonais palydėjo muz. St. Gailevičius. Pamaldos praėjo pakilioje ir jaudinančioje dvasioje. Po iškilmių bažnyčioje įvyko vaišės pas seseles Kotryniętes. Reiškiame padėką seselei Patricijai, paruošusiai vaikučius pirmai Komunijai.

— Vienuolyne svečiavosi Jo Prak. Msgr. Pr. Juras, Prisikėlimo bažnyčios garbės fundatorius. Liepos 2 d. svečias laikė šv. mišias pas Nek. Pras. seseles ir dalyvavo ses. Janinos 25 vienuolinio gyvenimo metų jubiliejaus iškilmėse. Tą patį vakarą Jo Prakilnybė dalyvavo moksleivių ateitininkų susirinkime, karštai kalbėdamas jiems apie ateitininkų ideologiją ir savo pergyvenimus iš jų veikimo dar Lietuvoje.

— Ateinantį sekmadienį pamaldų metu daroma antroji rinkliava BS Fondui.

— Maldininkų kelionė į Fort Ste Marie, Midland, Ont., įvyks rugpiūčio 8 d. Norintieji važiuoti autobusais gali užsiregistruoti klebonijoje ar pas p. I. Monkuvienę. tel. KE. 3309.

— Rugpiūčio 20-22 d.d. vienname Toronto vienuolyne moterims rengiamos lietuviškai uždaros rekolekcijos. Jos prasideda penktadienį 8 val. p.p. ir baigiasi sekmadienio vakare. Visą tą laiką rekolektantės pasilieka uždaros vienuolyne maldoje, susikaupime ir dvasiniuose apmąstymuose. Užsiregistruoti ir gauti tolimesnių informacijų klebonijoje.

— Parapijos bazaras įvyks rugsėjo 4-6 d.d. Lietuvių Namuose. Fantai bazarui priimami sekmadieniais po pamaldų ir klebonijoje betkuriuo laiku. Būrelio narės lankysis ir po namus, rinkdamos fantus. Parapijiečiai kviečiami praturtinti bazarą lietuviškais išdirbiniais, nes jame dalyvaus ir kanadiečiai.

— PBRM Būrelio narių mėnesinis susirinkimas įvyks liepos 8 d., ketvirtadienį, 7.30 val. v., klebonijos patalpose.

— Liepos 9-15 d.d. College teatre bus rodomas cinemascope filmas "The Robe". Tas pats filmas bus rodomas vaikučiams šeštadienį 1.30 val. p.p. Bilietai vaikučiams nemokamai bus dalinami tą pačią dieną klebonijoje.

— Pakrikštyti: Ričardas Juozas Petronis, Ruta Irena Lucija Juodikytė (iš Cleveland, Ohio), Renata Marija Slapšytė.

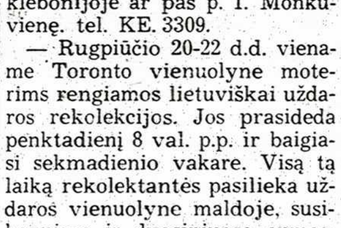

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis.
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.
Informacijų kreiptis OL. 1403
24 valandų tarnyba.

Kur praleisti gražią sekmadienio popietę?

Gi V. Narušio ūkyje prie Medad ežero šį sekmadienį, liepos 11 dieną, įvyksta

ŠAUNI GEGUŽINĖ

Nepraleiskime progos gražioje gamtoje pailsėti bei linksmai praleisti laiką.

VEIKS TURTINGAS BUFETAS — PRIZINIS ŠAUDYMAS ir kiti margumynai — Gros BENNI FERRI orkestras. Įėjimas tik 50 centų.

Pelnas skiriamas moksleivių vasaros stovyklai. Kviečiame visus atsilankyti.

K. At-kų C. V-ba.

Liepos mėn. 11 dieną lietuv. evangelikų susivienijimo parapija ruošia

GEGUŽINĘ

Važiuoti 5 keliu į Hamiltono pusę iki Narrow Bridge (apie 4 mylios už Trafalgar). Prieš Narrow Bridge sukti į kairę, kur už 100 jardų bus gegužinės vieta. Autobusas nuo Lietuvių Namų išeis 1 val.

Kviečiame visus atsilankyti.

Valdyba.

Toronto Šalpos K-tas praneša visuomenės žiniai, kad metinė piniginė rinkliava atsilankant į namus jau yra įpusėjus ir kaip pirmieji rezultatai rodo, Toronto lietuviai mielai aukoja sušelpti į vargą patekusius ir Vokietijoje likusius tautiečius.

Ta proga Šalpos K-tas pakartotinai praneša, kad Š. K-to kvitai išduoti aukotojams tinka sumažinti pajamų mokesčius, todėl reikia juos saugoti. Jie gali gražinti kartais didesnę sumą, negu dabar paaukojama. Todėl atsilankiusių į Jūsų namus aukų rinkėjų neišleiskite tuščiomis, įkainuokite Jų pasišventimą tam kilniam darbui, atsimindami, kad Jie savo poilsio laiku, po sunkaus darbo fabrike, ateina prašyti Jūsų aukos ne sau, o savo artimui.

Toronto apyl. Šalpos K-tas.

Liet. radio valandos, transliuojamos iš St. Catherines šeštadienių popiečiais 3-4 val., liepos 10 ir 24 d. nebus, nes siųstuvas yra užimtas vad. viešojo pobūdžio transliacijų.

Iš Baltų Federacijos veiklos

Lietuvos Laisvės Komitetui Niujorke prašant, Baltų Federacijos pirmininkas dr. Martynas Anysas šiomis dienomis pasiuntė savo paruoštą Pabaltijo Federacijos konstitucijos projektą minėtai laisvinimo įstaigai.

LLKomitetas numato padaryti projekto vertimus anglų, estų, latvių ir gal vokiečių kalbomis, juos multiplikuoti ir plačiau paskleisti suinteresuotiems pabaltiečių sluogsniams ir spaudai.

Minėtas Komitetas toliau numato anglišką tekstą atspausdinti dabar Niujorke leidžiamame žurnale "Baltic Review".

Diplomatijos šefas p. Lozoraitis taip pat pageidavo gauti projektą, kad galėtų su juo susipažinti ir jį aptarti su savo Pabaltijo kolegomis Romoje.

Skautų-čių išvyka į Niagara Falls

Liepos 18 d. ruošiama Toronto skautų-čių ekskursija mašinomis į Niagara, kur galėsime pasigėrėti gražiais gamtos vaizdais, pamatyti kriokliu bei aplankyti netolimais esančias mūsų jaun. sesių ir brolių stovyklas.

Išvykstame nuo Lietuvių Namų 8.30 val. ryto. Kelionei pasiimtina gera nuotaika ir sumuštiniai. Niagariečiai pavaišins kavute.

Toronto Tuntininkai.

Iškilmių savaitgalis

Pereitas savaitgalis buvo gausus iškilmėmis Toronte. Tuo pat metu, kai vyko lietuvių kat. kongresas, Toronte vyko ir latvių katalikų kongresas. Sekmadienį vyko Čekoslovakų diena jų vasaros iškilmių vietoje prie Scarboro Massaryk Town. Nuo šeštadienio iki pirmadienio Toronto parodos aikštėje bei jos patalpose vyko ukrainiečių kultūros festivalis su meno paroda ir didžiuliu koncertu centre.

Pasinaudokime proga..

Š.m. liepos 10 d. 7.30 val. vak. UNF auditorijoje įvyksta

PASKUTINIS ŠIAME SEZONE

LINKSMAS ŠOKIŲ VAKARAS

Šokiams gros visų mėgiamas TLO "Trimitas".

TURTINGAS BUFETAS. Įėjimas $1.—

Pirmajai 10-čiai ponių ar panelių įėjimas VELTUI.

ŁAS Toronto skyrius.

Toronto arkivyskupo augziliaru vietoje Peterborough ordinaru paskirto vysk. Webster paskirtas prel. F. W. Allen, anksčiau buvęs kancleriu.

TL Choras "Varpas"

kaip mūsų jau buvo pranešta, yra pakviestas dalyvauti policijos metiniame koncerte liepos 17 d. Birželio 30 d. "Toronto Daily Star" ta proga išspausdino ilgoką straipsnį apie "Varpo" chorą, kartu su trijų choriščių nuotraukomis — Aldonos Venckutės, Jonės Čepaitės ir Danutės Kaškelienės. Straipsnyje pripažįstama, kad tai esąs vienas iš geriausių Toronto chorų. O vienas iš rengėjų, insp. A. MacKinney, pareiškęs, kad kaip tik "Varpo" choro dalyvavimas esąs vienas iš laidų, kad koncertas pasiseks.

Ta pačia proga dar pastebima, kad koncerte dalyvaus taip pat ir liet. tautinių šokių grupė.

Informuodamas apie tą patį koncertą, "The Telegram" liepos 2 d. taip pat įdėjo tų pačių trijų lietuvaičių nuotrauką. Pastebi kad "Varpo" choras esąs geriausias iš pabaltiečių chorų Ontario provincijoje ir dar sumaišo choro seniūną p. Račį pavadindamas dirigentu.

Šekspyro festivalis,

kuris kasmet ruošiamas Earle Grey Schakespeare Co., ir šiemet vyksta Trinity College kieme, liepos 5-31 d. Statoma "Magbeth", "As You Like It" ir "Twelfth Night". Visada vakarais nuo 8.30 val. Ryšy su tuo vyksta ir kitos Šekspyro populiarinimo iškilmės — paskaitos, koncertai ir kt.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė, be baldų, yra garažas; Sunnyside rajone, tel. LA. 7616.

Išnuomojamas butas iš 2 kambarių, virtuvės ir verandos suaugusiai šeimai. Arti liet. bažnyčios, Gorevale Ave.; geras susisiekimas. Galima užimti nuo rugp. 1 d. Tel. EM. 3-5404.

Išnuomojama du kambariai ir virtuvė II augšte be baldų. 264 Lisgar St. Kreiptis 5.30 val. p.p.

Išnuomojami 2 dideli kambariai vienguingiams III augšte, galima virti rūsyje arba gauti maistą. Tel. KE. 3045.

Išnuomojami 2 kambariai, virtuvė su sinka ir saulės kambariu II augšte. 581 Annette Str.

vės II augšte be baldų. 27 Gorevale Ave. Išnuomojamas butas iš 2 kamb. ir virtu- Tel. EM. 4-5495.

Išnuomojamas didelis ir šviesus kambarys su baldais III augšte (yra vanduo) ir II augšte kambarys su baldais. Prie gero susisiekimo; High Park rajone Tel. IO. 3647.

Išnuomojamas kambarys viengungiui, II augšte, galima naudotis virtuve. Crawford Str., arti Dundas Str. W. Teirautis po 5 val. vak., tel. LL. 6229.

Išnuomojamas II-ras augštas iš 2-jų kambarių, virtuvės irsaulės kambario. 84. Wallace Ave.

PARDUODAMAS vaiko vežimėlis geram stovyje. Kreiptis LO. 1783.

VLIKo pirmininkas t

šį pirmadienį, 8 v.v., šv. Elenos salėje padarė pranešimą Toronto apylinkės lietuviams, kurių susriinko apie 400.

Pirmininkas savo kalbą suskirstė į kelias dalis, pagal atskirus klausimus, kurie šiuo metu rūpi pačiam VLIKui ir lietuviškajai visuomenei, būtent apie patį VLIKą, jo vidaus santykius bei darbą ir visuomenėje kaikur garsinamą "opoziciją" jam; toliau apie santykius su p. Lozoraičiu, apie pastaruoju metu pagarsėjusią bylą dėl atstovo Bonnoje, apie simpatijas Lietuvos bylai kituose kraštuose, apie padėtį Lietuvoje ir mūsų dabarties ir ateities uždavinius. Ilgas pranešimas buvo atviras ir nuoširdus.

Po pranešimo buvo keletas paklausimų į kuriuos VLIKo pirmininkas taip pat maloniai atsakė.

Įeinant į salę buvo renkama aukos Tautos Fondui. Surinkta berods $146.70.

Skautų-čių stovykla

Toronto skautų-čių stovykla įvyks nuo liepos 24 d. iki rugpiūčio 2 d. (10 dienų) netoli nuo Toronto, Inglewood apylinkėje (tarp Brampton ir Orangeville), kuri savo kalnais kalneliais ir kloniais primins mums vysk. Baranausko aprašytus Anykščius. Sraunus upelis su krištoliniu vandeniu gavins mus nuo saulės kaitros. Dienos įvairūs žaidimai, pašnekėsiai, nuotykingi žygiai ir linksmi vakaro laužai su skambiomis lietuviškomis dainomis nuneš mus į tėviškę. Tad į gamtą, į stovyklą visi kas tik galit!

Kartu kreipiamės į tėvus, prašydami ir primindami leisti vaikus į stovyklą, kur jie galės pabuvuoti grynai lietuvių tarpe ir sustiprėti nuo išvargimo mokykloje bei darbe. Nepagailėkime savo vaikams keliolikos dolerių suteikti jiems stovyklos džiaugsmo bei tyro gamtos oro.

Stovyklos kaina $15 už 10 dienų, kuri gali būti sumokama atvažiavus stovyklon. Registracijos mokestis $2 įmokama užsirašant.

Toronto, Hamiltono, Niagaros, Wellando ir kitų vietovių vienetų vadovai sudaro važiuojančių sąrašus ir kartu su registracijos mokesčiu pasiunčia vėliausiai lig liepos 12 d. Toronto Tuntininkui - ei.

Toronto skautai-ės gali registruotis pas savo vadovus arba telef. p. Kalendrienė LA. 3080; p. J. Pažėra MU. 7503; p. V. Rušas OL.8010 (vakarais).

Susitarus su Toronto apylinkės Švietimo Komisija, stovyklon priimami ir ne skautai-ės nuo 8 ligi 15 m. Užsiregistruoti galima pas p. J. Jankaitį 1376 Davenport Rd., Torontož telef. ME. 0667.

Užsirašiusiems stovyklon bus prisiųstos asmeniškai visos informacijos. Registracijos terminas baigiasi liepos 12 d.

Skautų-čių Stovyklos V-vybė.

— **Santiago.** — Čilės antikomunistinis sąjūdis skelbia, kad Kremlius siekia Čilę padaryti komunistų prietilčių P. Amerikoje. Esą, jisai siunčia daug ir pavojingų agentų, kurie, prisidengdami poeeto Poblo Neruda 50 mirties metinių iškilmėmis, lengvai gauna vizas.

MONTREAL, Que.

Dr. Stasys Daukša išlaikė advokato egzaminus ir įgijo pilnas advokato teises. Dr. St. Daukša yra baigęs Sorbonos universitetą Paryžiuje. Tatai jam palengvino gauti diplomo pripažinimą, kuris labai sunkiai duodamas ir turi praeiti atskirų įstatymu per Quebeco senatą. Tai jis atsiekė pernai, vienintelis iš šešių buvusių užsieniečių kandidatų.

Šiomis dienomis dr. St. Daukša nugalėjo ir paskutinę kliūtį— išlaikė "baro" egzaminus prie profesinių advokatų rūmų, kurie įgalina jį atidaryti savo kabinetą ir verstis advokato praktika.

Dr. St. Daukša montrealiečiams gerai pažįstamas kaip augšto intelekto žmogus ir uolus visuomenininkas. Linkime jam geros sėkmės jo profesiniame darbe.

Vaikų aikštelė prie MNPr. seserų namų pradėjo darbą liepos 1 d. Susirinko apie 20 vaikučių. Nuo pirmadienio prisidės dar apie 10.

Pirmą dieną vaikai su seselėmis nuvyko ir apžiūrėjo garsiąją šv. Juozapo bažnyčią, kuri savo dydžiu ir dominuojančia vieta yra tapusi ne tik Montrealio, bet ir visos Kanados įžymybe. Po užkandžių tą pat dieną buvo aplankytas netolimai esantis Kanados istorinis vaško muziejus. Antrąją dieną buvo numatyta vykti ties Lachine į Malo Beach saloje, bet dėl vėjuoto ir šaltoko oro programą teko pakeisti. Buvo atlankytas Lafontaine parkas ir ten esantis nedidelis žvėrynas. Grįžę iš išvykų vaikai turi proos pažaisti gerai įrengtoje aikštelėje.

Nuo ateinančios savaitės, be išvykų, numatoma ir sistematingesnė programa. Vaikai bus mokomi lietuviškų dainų. Sunkesnių sutiko pamokyti Aušros Vartų parap. vargonininkas A. Piešina. Lietuvių kalbai lavinti bus daromi bendri paskaitymai, žaidžiami atitinkami žaidimai. Taip pat bus įscenizuojami lengvesni dramos veikalai ar jų ištraukos. Vaikai bus supažindinti su lietuviškomis maldų sąvokomis, kadangi daugumas yra priėję komunijos angliškose mokyklose ir lietuviškų maldaknygių visai nenaudoja. Visa tai bus pravesta daugiausiai žaidimų ir pasikalbėjimų — ne pamokų — fofrma, kurių vaikams jau užteko per žiemą.

Reikia pabrėžti, kad šis seselių sumanymas yra tikra laimė montrealiečių vaikams. Vietoje, kad jie bastytųsi tuščiai po gatves su blogais draugais, aikštelėje jie galės daug ko pramokti ir susigyventi su savo vienmečiais lietuviukais.

Mokestis už aikštelę tik $1 savaitei. Vaikai atsigabena užkandžius iš namų. Norintieji gali kreiptis į: 1476 Rockland Ave., Cote St. Paul arba telefonu PO. 6-9397. Aikštelė veikia darbo dienomis nuo 9.30 val. ryto iki 4.30 val. p.p.

Ateitininkų religinė valanda ir arbatėlė įvyko penktadienį, liepos 2 d., Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Po šv. mišių ir komunijos arbatėlės metu ideologiniais klausimais kalbėjo kuopos pirmininkas dr. Br. Povilaitis ir Tėvas kun. J. Kidikas SJ.

Numatoma sekančią tokią religinės praktikos valandą sujungti su išvyka. Ji įvyks rugpiūčio 8 d. Laurentian kalnuose, netoli St. Margarette. Bus vykstama lengvomis mašinomis iš ryto. Pamaldos, išpažintis ir šv. Komunija bus vietoje nuvykus.

Neringos tunto stovykla įvyks nuo liepos 17 iki rugpiūčio 1 d. p Skriūbio ūkyje, apie 50 mylių nuo Montrealio. Stovyklos mokestis $12. Kviečiamos visos mergaitės nuo 7 metų amžiaus. Dar galima užsiregistruoti, įmokant stovyklos mokestį, pas: L. Gailevičiūtę, tel. RA. 2-4410; K. Toliušį — TR. 1974; O. Gaurienę— HE. 6004; Aušros Vartų parapijoj ir "NL" rdakcijoje.

Tuntininkė.

Lietuviškai dainuos per CBF radijo stotį, banga 690 liepos 25 d. nuo 9.30 iki 10 val. v. Programa vadinasi " La terre qui chante", jos vedėjas Georges Dufresne, muz. vedėjas Otto Werner Muller. Tai prancūzų programa prancūzams supažindinti su Quebeco gyv. tautų muzikiniais savumais. Įsidėmėtina, kad programą atlieka originalia kalba prancūzai dainininkai. Iš eilės 25-ji programa paskirta Pabaltijo tautoms. Solistė — Simon Slebotte, kilimo montrealietė ir nuolat girdima per radiją. Dainininkė yra studijavusi taip pat Italijoj, Prancūzijoj, Anglijoj ir dalyvavusi Vienos operos ansamblyje.

Lietuvių kalboje dainuos Petrausko "Tyliai, tyliai..." ir "Kur tas šaltinėlis".

Jūros skautai šį sekmadienį, liepos 11 d. 3 val. p.p. kviečia Montrealio visuomenę atsilankyti į jų laivo krikštynas. Ta šventė įvyks Vandreuil, 25 mylios nuo Montrealio. Atvykti kviečiama iš pat ryto, nes yra graži vieta maudytis. Vykstantiems savo mašinomis, važiuoti Highway 2 link Toronto iki Dorion. Nuo čia pirmas kelias į dešinę sukasi link Vandreuil miestelio, kur privažiavus bažnyčią sukti dešinėn. Šiuo keliu važiuoti apie 1½ mylios iki skautų stovyklos. Autobusai išeina iš Dorchester gatvės stoties 8.20; 10.30; ir 1 val. Can. Pacific traukiniai: 8.15; 9.20 ir 12.15 val. mūsų laiku. Can. National 8.45, 9.25 ir 1.15 val. mūsų laiku. Traukinys ir autobusas važiuoja iki Dorion, nuo ten dar yra apie 3 mylios kelio iki skautų stovyklos.

Montrealio jūrų skautai.

Padėka

Dr. J. Mališkai už paaukotus $6 skautų stovyklavimo reikalams nuoširdžiai dėkojame.

KLB Montre. apyl. v-ba.

Kas žino, gal ir mes vėl kada nors būsime alkani ir nudriskę?! Prisiminkime tat Vokietijoje gyvenančius savo brolius ir bent aukų vajaus proga juos paremkime.

KANADOS 87-tos METINĖS

Praėjusį ketvirtadienį Kanada — anot prancūzų, "Dame des neiges", Sniego karalaitė — atšventė savo 87-jį "gimtadienį". Nuo 1867 (konfederacijos) m. ji augo dideliais šuoliais. Šiuo metu ji yra trečioji pasaulio šalis savo prekyba. Jos gyventojų skaičius padidėjo keturius kartus. Miškų ir mineralų srityje jinai pirmauja: ji yra didžiausia laikraštinio popierio ir nikelio gamintoja. Ungavoje yra atrasti gausūs geležies klodai, kurie neilgai trukus bus pradėti eksploatuoti. Pažymėtinos žibalo versmės ir natūralinės dujos, kurios perteikiamos ilgiausiais pasaulyje vamzdžiais. Dabar ruošiamasi milžinieškiems Šv. Lauryno kanalo darbams.

Bešvenčiant dominijos dieną, buvo paskelbtas vyriausybės pertvarkymas. Hon. W. Harris, buv. imigracijos min., paskirtas finansų min., o jo vieton atėjo Hon. J. W. Pickersgill. Buvęs finansų min. D. Abbot paskirtas Vyr. Tribunolo teisėju. Buvęs krašto aps. min. B. Claxton pereina dirbti apdraudos bendrovėn (Metropolitan Life Insurance), o jo vieton paskirtas Hon. R. Campney. Susisiekimo min. paskirtas G. Marler, o prieš jį buvęs L. Chevrier tapo Šv. Lauryno kanalo darbų vyriausiu šefu.

ŽUKLAVIMO
ir įvarius kitus
SPORTO REIKMENIS
su atitinkamomis nuolaidomis
gausite tik

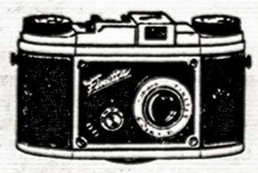

J. BERŽINSKAS
1212 Dundas Street West, Toronto
Telefonas LA. 9547
Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

REIKALINGAS NAMŲ PARDAVIMO AGENTAS

GEROS DARBO SĄLYGOS.

Skambinti: B. SAKALAUSKAS, tel. KE. 3216

I. BRKOVITCH REAL ESTATE

856 College Street, Toronto

REIKALINGAS AGENTAS

RŪBŲ PARDAVINĖJIMUI TIESIOGIAI VARTOTOJAMS RINKOS KAINOMIS.

TIP TOP TAILORS
FLEET ST., TORONTO
Mr. Rafelman, tel. EM. 8-1661, Local 41.

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!

Vandos Žukauskienės MOTERŲ KIRPYKLOJE

Pusmetiniai garantuojami

Šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.

ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave., Toronto

A. Garbenis

REKOMENDUOJA

Rusholme - Bloor, $6.000 įmokėti, 1 atviras morgičius balansui, 8 did. kamb., rusiau atskiros, plytų namas, didelis mūrinis garažas, vandeniu šildomas, įėjimas už 3-jų savaičių. Kaina $17.900 arba pasiūlymas.

Rusholme Park - College, $3.500 įmokėti. 8 nepereinami kambariai, plytų namas, alyva šildomas, 2 virtuvės, pilna kaina $14,500.

Fern - Koncesvalles, $6.000 įmokėti, 10 kamb., gražus plytų namas, vandeniu - alyva šildomas, labai geroje vietoje, geros pajamos, nėra garažo. Viso kaina $17.500.

AL GARBENS
REAL ESTATE
1611 BLOOR STREET WEST. TORONTO, ONTARIO
Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.
Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės virš nurodytu adresu.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI